

Zavrnilo pobudo o narodnem parku

Občinska skupščina Kočevje je soglasno zavrnila pobudo 10 poslancev državnega zbora o ustanovitvi "Narodnega parka Kočevje-Kolpa" - Umaknili podpise?

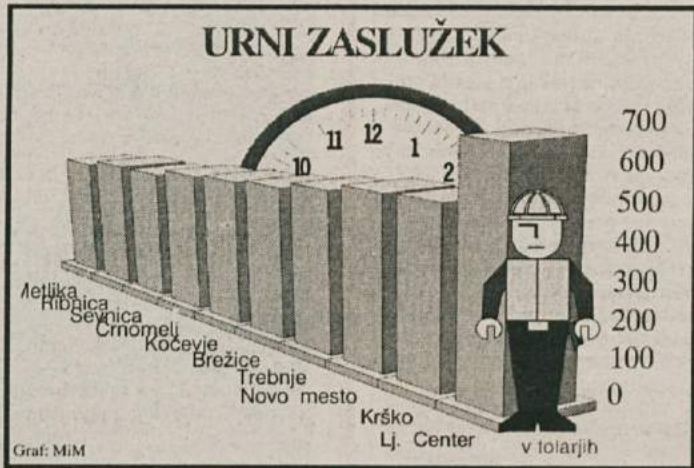
KOČEVJE - Na seji občinske skupščine Kočevje 4. maja se je zapletlo že pri dnevnem redu. Končno so dodali tri nove točke, glavna pa je bila gotovo zadnja: glasovanje o kočevskem narodnem parku. V dolgotrajni razpravi pred glasovanjem o parku in po njem se je izkazalo, da kar precej delegatov sploh ne ve, za kaj gre, saj so nekateri govorili o narodnem parku, drugi o naravnem parku, nekateri pa tudi o drugih oblikah varstva krajine.

Končno so delegati izglasovali sklep, da zavrnejo poslansko pobudo 10 poslancev Državnega zbora (Leo Šešerko, Peter Tancig, Franc Zagoren, Janez Zupanec, Zoran Thaler, Maks Lavrinec, Ivo Hvalica, Feri Horvat, Igor Omerza, Janko Predan), ki so jo ti 17. februarja letos naslovili vladi. Na osnovi te pobude naj bi kot naravno znamenitost izrednega pomena razglasili "Narodni park Kočevje-Kolpa, ki zavema okoli 80 odst. sedanje kočevske občine in še nekatera območja sosednjih občin. Ta predlog so delegati enoglasno zavrnilo in poudarili, da se ne strinjajo, da bi kdorkoli brez vednosti in soglasja občinske skupščine Kočevje in prebivalstva Kočevske odločal o njihovem ozemlju in usodi.

Po glasovanju so tudi sklenili, da razpravo o kočevskem naravnem parku preložijo na kasnejši čas (še v maju), nanjo pa bodo vabili le še domače strokovnjake. To bo razprava o varstvu gozdov, rastlinstva, živalstva in narave sploh pa tudi o gradnji cestnih povezav v Kolpski dolini. Šele po tej razpravi, ko bodo v domačem krogu poenotili stališča, bodo povabili na razpravo o tem tudi zagovornike Narodnega parka Kočevje-Kolpa. Glasovanje o tem, da narodnega parka na Kočevskem ne dovolijo, pa so izpeljali zato, da jih ne bi kakšno glasovanje v Državnem zboru oz. republiški skupščini spet neprijetno presenetilo, kot jih je tisto o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov.

Nekateri kočevski delegati so se s posamezniki izmed 10 podpisnikov že pogovarjali po strankarski liniji in od njih dobili zagotovilo, da so poslansko pobudo podpisali, ker so bili zavedeni, saj jim je bilo rečeno, da smo na Kočevskem navdušeni za narodni park. Nekateri podpisniki so zatrjili, da bodo svoje podpise s pobude umaknili. Dejstvo pa je, da tega ni storil še noben podpisnik. Zato je bila med drugim izražena spet bojazn, da gre za politiko in da je velik interes nekaterih pristojnih v Sloveniji, da bi večji del Kočevske spet zaprli. Pri tem so nekateri namigovali, da gre za državne interese, drugi pa trdili, da gre za interes Evrope, nakar je mag. Vinko Pintar vzkliknil: "Jaz kot Kočevčan ne dam te zemlje za Evropejce!"

J. PRIMC

DOLENJCI BOLJ PRI REPU - Statistični podatki o povprečni mesečni bruto plači za plačano uro (z nadurnimi vred) zaposlenih v podjetjih in drugih organizacijah v Sloveniji, ki jih je začel z letošnjim letom pripravljati slovenski statistični zavod, so zanimiv kazalec. Povprečna slovenska mesečna bruto plača za plačano uro zaposlenega je znašala 525 tolarjev, toliko pa ne dosega povprečje v nobeni od občin na območju širše Dolenjske. Najvišjo plačano uro v slovenskem merilu imajo v občini Ljubljana-Center (680 SIT), najnižjo pa v Metliki (383 SIT), med dolenjskimi občinami je na vrhu Krško (504 SIT). Graf prikazuje stolpci višino plačane ure v devetih dolenjskih občinah in za primerjavo še plačano uro v občini Ljubljana-Center.

Kdo bo upravljaval s certifikati?

Nadaljujemo z utemeljevanjem zakaj potrebujemo pooblaščen družbo za upravljanje

Da ne bi prišlo do sprenevanja ali zavljanja, je prav, da navedemo, kaj v zvezi s pooblaščen investicijsko družbo, kjer se bodo zbirali certifikati, pravi zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje:

Pooblaščen investicijska družba je investicijska družba, ustanovljena z namenom, da zbira lastniške certifikate, in ne sme opravljati nobene druge dejavnosti. Prav tako se ne sme sama upravljati, temveč mora za posle upravljati s pogodbo o upravljanju pooblastiti pooblaščen družbo za upravljanje. Prvi nadzorni svet pooblaščen investicijske družbe imenuje pooblaščen družba za upravljanje.

Če računamo, da se bo lastninsko preoblikovanje podjetij končalo v dveh ali treh letih, se lahko vprašamo, kdo bo upravljaval s certifikati, ki

se bodo zbrali v pooblaščenih investicijskih družbah. Iz zgoraj zapisanega je jasno, da to ne bo pooblaščen investicijska družba, ampak pooblaščen družba za upravljanje.

Tako natančna razlaga je potrebna zato, da se bodo ljudje lahko razumno odločali, ko bodo vlagali svoje certifikate v pooblaščen investicijske družbe. Čeprav je odločitev za vlogo certifikatov v pooblaščen investicijsko družbo ena boljših in manj tveganjih, je treba opozoriti predvsem na to, da zakon izjemoma dopušča ustanavljanje pooblaščen družb za upravljanje bankam in zavarovalni-

cam; da bodo prav banke in zavarovalnice ustanovile pooblaščen družbo za upravljanje, ki bo ustanovila več pooblaščen investicijskih skladov; da bo tako v Sloveniji precej več pooblaščen investicijskih skladov za zbiranje certifikatov, kot bo pooblaščen družb za upravljanje, ki bodo upravljale z zbranimi certifikati; da je treba biti pri vlaganju certifikatov v pooblaščen investicijske družbe zelo pozoren na to, katera pooblaščen družba za upravljanje bo upravljala s pooblaščen investicijsko družbo in tako posredno s certifikati; da je predvsem od tega, kdo je lastnik pooblaščen družbe za upravljanje in od strokovne ekipe te družbe odvisno upravljanje s certifikati, vloženi v pooblaščen investicijsko družbo.

Na koncu naj še enkrat poudarimo: s certifikati ne bo upravljala pooblaščen investicijska družba, ampak pooblaščen družba za upravljanje.

BOJAN PETAN

Država brezpravnih...

(Nadaljevanje s 1. strani)

niso ponudili v podpis pogodb o zaposlitvi, čeprav se je zakonski rok iztekel že 1. julija 1991. Tudi Pionirjevi delavci dobivajo pogodbe o zaposlitvi s skoraj triletno zamudo, in tudi te niso take, kot bi morale biti. Posebno poglavje so pogodbe o zaposlitvi, ki jih sklepajo delavci nekaterih zasebnih podjetij. Namesto izhodiščnih osebnih dohodkov so določeni zajemni. Če delavec na to ne pristane in ne podpisuje pogodb, ni sklenil delovnega razmerja, če pa skuša svojo pravico uveljaviti kasneje, konča delovno razmerje, preden je spor rešen; če je potem spor rešen v korist delavca in se tak delavec vrne na delo, ga čakajo šikane in tortura. To velja izključno za nekatere novepečene povzpeticke, ki sami sebe imenujejo podjetniki, tisti, ki so začeli delati že v prejšnjih časih, vedo, da ne moreš biti uspešen, če nimaš dobrih odnosov s svojimi delavci.

Kot najbolj kričeč, a ne osamljen primer na sindikatu navajajo novo-meško zasebno podjetje Dax, d.o.o., kjer je šlo za delo na pletilnem stroju v neprimernih in nezakurjenih prostorih, plače so se sukale okoli zajamčene, časovni normativi niso določeni po znanih metodologijah, delavke niso prejemale dodatka za delovno dobo, regresa za letni dopust niso dobile ne za predlani ne za lani, za malico so dobivale kos kruha, jogurt in kos salame, plače so izplačevali kot blagajniški izdatek, nadur niso plačevali, na nezakonit način so odpustili dve delavki in še kaj bi se našlo. Je pa to podjetje dobilo kar precej družbenega denarja za zaposlovanje brezposelnih in spodbujanje podjetništva!

Večkrat je omenjena šentjernejska Iskra Hipot. Tako so delavci iz časopisa za privatizacijo Agens izvedeli, da je ta firma prodana "domačim partnerjem". Še prej pa so v tej firmi krepko meštrali z denarjem ministrstva za delo. Kaže, da gre tudi za privatizacijo denarja davkoplačevalcev, ki je očitno pri nas slabo nadzorovan. Z odpusti in neodpusti "pomočnikov" so, kakor jim je ustrezalo, meštrali v sedanji stečajni Iskri Tenel. Na sindikatu pa se sprašujejo, kako naj bi to podjetje sanirali, če je sanacijski program Korzetovega sklada - privatizacija! Merila pri tem pa so bila taka, kot so trenutno ustrezala ustreznim.

Zaradi takih stvari in "rešiteljev" se Slovenija spreminja v bedno državo brezpravnih in oropanih proletarcev daleč od Evrope.

ANDREJ BARTELE

- Sovražim vse stranke enako, ker ljubim vse ljudi enako, vse ljudi, resnične ljudi. (Kosovel)
- O bedaki, zakaj goljufate zunaj zakonov, ko pa je v njih toliko prostora! (Dossi)
- Če bi bili vsi bogati, nihče ne bi hotel veslati. (Norveški pregovor)
- Pivo ni ljubosumno, če objameš drugo (pivo).

naša anketa

Naj zakon zaščiti gobe?

Predlog ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo, da se nabiranje gob omeji z zakonom, je dvignil precej prahu, predvsem hrd tistim gobarji, ki si z nabiranjem in prodajo gob v poletnih mesecih prislužijo kar nekaj denarja in jih bo omejitev kar precej prizadela. Povsem drugače mislijo člani gobarskih druženj, ki so že močno zaskrbljeni nad ropanjem gobega bogastva in so na letni skupščini, ki so jo imeli pred kratkim v Novem mestu, predlagali omejitve tako glede količine nabranih gob kot tudi glede načina nabiranja. Gobe je treba očistiti na rastišču, medtem ko predvsem tuji odkupovalci zahtevajo neočistene. Gobja sezona kakršno smo imeli lani, se bo težko ponovila, še posebej, če bomo še naprej dovolili neomejeno nabiranje tega gozdnega sadeža. Nekoliko kočljivo je tudi vprašanje nabiranja gob v zasebnih gozdovih, saj so zahteve lastnikov gozdov pa strožji zaščiti zasebne lastnine vse močnejše. Če bo "gobarski zakon" sprejet, pa se pojavlja še eno vprašanje: kdo in kako bo lahko učinkovito nadziral spoštovanje zakona.

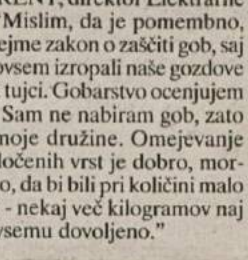
JANEZ ŠTEFANIČ, delavec iz Drašičev pri Metliki: "To, kar se zadnja leta dogaja v naših gozdovih, je nenormalno. Gre za ropanje naravnega bogastva. Nabiralci gob pomendraj vse okrog sebe, brcajo strupene gobe, in ko zapustijo gozdove ali stelnjake, je v njih tako, kot bi jih pregazili tanki. Pobuda o omejevanju nabiranja gob je dobra, vprašanje pa je, če bi bilo to moč nadzorovati. Najprej bi se moralo nekaj premakniti v zavesti ljudi."

ALENKA PLAVŠIČ iz Brezice: "Vsekakor je zaščita gob v redu, saj je nujno obrzdati tiste, ki naberejo tudi 50 do 100 kg gob naenkrat. Menim, da je to brezobzirno uničevanje. Sama sem videla žensko, ki je šla kar z vozom po gobe. Veliko število gobarjev tudi pušča za sabo po gozdovih smeti. Zakon je samo začetek, a ljudi je treba prosvetliti. Z omejitvijo bo vsak nekaj prispeval k ohranjanju narave."

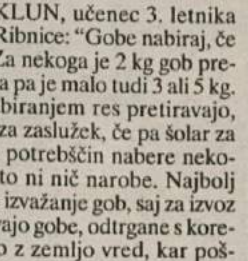
JANEZ KOVARIČ, član vinogradniškega okteta iz Šentjerneja: "Nov gobarski zakon v celoti podpiram in mislim, da bi bilo potrebno s podobnimi zakoni zaščititi še nekatere druge rastlinske vrste, ki so tudi ogrožene. Zakon bo nedvomno težko izvajati, saj bodo kontrolorji lahko ujeli in kaznovali le redke gobarje. Prav bi bilo, da bi ljudje zakon razumeli bolj kot opomin, da moramo nekaj zapustiti tudi zanamcem."

KATARINA RMAN, uslužbenka v Tesnilih, tovarni motornih tesnil v Veliki Loki pri Trebnjem: "Načeloma so mi razne izkaznice oz. legitimacije nekako zoprne. Nimam pa nič proti temu, da bi za gobarje, ki nabirajo gobe po naših gozdovih in jih potem prodajajo, celo tujcem, uvedli nekakšno omejitev, četudi bi bila ta izražena s kakšnim papirjem. Verjetno bi tako ustvarili možnost, da bi ostali plodovi še za tiste, ki jih nabirajo predvsem zase."

DUŠAN CEBIN, profesor športne vzgoje iz Kočevja: "Pripravljajo neke zakone o rastlinah in živalih, a smo o tem premalo obveščeni. Za nabiranje gob bi morale biti omejitve in sicer, da jih lahko nabereš le toliko, kolikor jih potrebuješ zase in ne še za prodajo. Ni prav, da odkupovalci zahtevajo neočistene gobe s koreninami in zemljo vred. Bojim se, da bomo nekatere gobe zaradi takega nabiranja izkoreninili, in sicer lisičke, jurčegobane, golobice, ki so nekatere tipično kočevske, kukmake, sirovke in mrazničestorovke."

Mariborsko pismo

Kapitalizem lahko pomeni, da ti nimaš nič

"Pojasnjeno" veselje ob prvomajskem praznovanju

MARIBOR - Medtem ko se je začelo v večini slovenskih občin število brezposelnih postopno zmanjševati, se število brezposelnih v Mariboru in podravski regiji še vedno povečuje. Tako je po najnovejših podatkih v občinah Maribor, Ptuj, Lenart, Ormož, Ruše, Pesnica in Slovenska Bistrica skupno že natanko 31.913 brezposelnih delavcev oz. kar 19,7 odst. več kakor pred letom dni. V regiji je trenutno 40 podjetij v stečajnem postopku, kakor kaže, pa se jim bodo v kratkem pridružila še nekatera.

Tako je že skoraj zanesljivo, da bo morala v stečaj tovarna konfekcije Caprice iz Lenarta v Slovenskih goricah, ki je s 360 zaposlenimi največja tovarna v tej najmanj razviti slovenski občini. V kratkem se bo po vsej verjetnosti znašlo v stečajnem postopku tudi podjetje Ferromoto-Automobili iz Maribora, ki bi ga sicer nekaj več kot 100 zaposlenih rado ohranilo, saj podjetje tekoče pozitivno posluje, ven-

darle pa ga tako bremenijo od matičnega podjetja podedovani dolгови, da upravni odbor podjetja zanj ne vidi več rešitve. Zelo verjetno bodo šle v stečaj tudi druge "hčere" podjetja Ferromoto, ki je samo že več mesecev v stečajnem postopku.

Kljub vsem težavam pa so Mariborčani in drugi na Štajerskem letos izredno veselo proslavili praznik dela 1. maj. Toliko prvomajskih kresovanj in tako množične udeležbe na prvomajskih proslavah in družabnih srečanjih ni bilo že desetletja. Še leto ali dve nazaj so mnogi Mariborčani kar nekako sramežljivo praznovali praznik dela, saj je bilo v časih, ko so hoteli vsi postati privatni podjetniki ali menedžerji, nepopularno biti delavec in živeti od svojih žuljev. Sedaj, ko je brez dela že več kot 30 tisoč Mariborčanov in okoličanov, pa je delo očitno zopet dobilo ugled in veljavo.

Sicer pa je na prvomajskem srečanju ob Brestnici ob Mariborskem jezeru, kjer se je zbralo več kot 10 tisoč ljudi, nek Mariborčan v šali dejal: "Odkar smo zopet začeli uvajati kapitalizem, je na prvomajski proslavi vsako leto več ljudi. Na začetku so vsi upali, da bodo po uvedbi kapitalizma (ki lahko pomeni tudi, da ti nimaš nič, sosed pa vse) tudi oni bogati kot kapitalisti, sedaj pa so mnogi že ugotovili, kam bodo v kapitalizmu spadali - med uboge proletarce. Ko bodo tovarne pokupili tujci, pa bomo tako in tako vsi Slovenci, kakor je dejal že Cankar, narod proletarcev. Kako bo šele takrat na prvomajskih proslavah veselo..."

TOMAŽ KŠELA

SHUŠAJTE PRED POLETJEM

HUŠAJTE S POMOČJO NARAVE 061/728-519

SLIM-TEE

NARAVNI ZELIŠČNI ČAJ

SLIM-TEE je naravni zeliščni čaj, ki pomaga pri hujšanju in ohranjanju idealne telesne teže brez omejevanja Vaših prehrabnih navad. Z naravnim SLIM-TEE čajem hujšate hitro in na zdrav način. Zmanjšuje Vam apetit hkrati pa Vam krepi organizem in odpornost. SLIM-TEE veča vitalnost, Vas poživi in Vam daje občutek ugodja. Pospešuje tudi delovanje prebavnih sistemov in pomaga pri nespečnosti in koncentraciji.

CENA: SAMO 590 SIT s plačano poštnino

Preimek in ime: _____
Naslov: _____
Poštna št.: _____
Kraj: _____ Komadov: _____

Naročila po tel.: 061/728-519 ali na naslov O'NECO P.P. 45, 61235 Radomlje

Konec minulega leta smo na slovesnosti v Cankarjevem domu ustanovili Združenje veteranov vojne za Slovenijo.

Združenje veteranov vojne za Slovenijo je nepolitična organizacija, ki združuje vse udeležence in udeležence vojne za osamosvojitve Slovenije, ki so aktivno sodelovali v pripravah in neposredni vojni za ohranitev samostojne in suverene Republike Slovenije.

Pokrajinska odbora Združenja veteranov vojne za Slovenijo oz. Dolenjske in Posavske zato pozivata vse tiste, ki so v obdobju od 17.5.1990 do 26.10.1991 na kakršenkoli način aktivno sodelovali v pripravah ali neposredni vojni za ohranitev samostojne Slovenije, da se včlanijo v naše združenje.

Prijavnico lahko izpolnite na vseh upravnih organih za obrambo pri občinskih skupščinah.

Tudi Stopiče referendumsko območje

Na območju sedanje novomeške kar 9 občin?

NOVO MESTO - V Sloveniji je z odlokom določenih 337 referendumskih območij za ustanovitev enakega števila občin. Na sedanjem območju občine Novo mesto je bilo sprva določenih 8 referendumskih območij za ustanovitev enakega števila občin, to so: Hinje, Žužemberk, Mirna Peč, Smarjeta, Skocjan, Sentjernej, Orehovica in Novo mesto.

Državni zbor ni upošteval predloga za ustanovitev Stopiče, ki bi bila otok znotraj občine Novo mesto, in je celotno krajevno skupnost Stopiče vključil v referendumsko območje občine Novo mesto. Na to se je KS Stopiče pritožila, saj tam vztrajajo pri samostojnem referendumskem območju za ustanovitev občine, in to kljub temu da se z vodstvi sosednjih krajevnih skupnosti Dolž in Podgrad niso dogovorili o ponovnih zborih, na katerih bi se še enkrat odločili o ustanovitvi skupne občine. Vendar je ugovor Stopičanov sprejet (sklepevali so se na podoben primer Izlake), tako da je tudi sedanja KS Stopiče referendumsko območje.

Ugovor zoper odlok o določitvi referendumskih območij so dali tudi prebivalci dela Smarjeških Toplic, točneje naselja pri Prinovcu, ki bi hoteli, da je ta del priključen k območju občine Novo mesto. Tako delitev sicer enotnega naselja Smarješke Toplice med dve občini pa je Državni zbor zavrnil.

A. B.

PRIZNANJE MIŠJAKU IN SITARJU

NOVO MESTO - Na redni skupščini Zveze združenj šoferjev in avtomobilnikov Republike Slovenije, ki je bilo minul teden v Ljubljani, so podelili pet posebnih priznanj za najbolj požrtvovalne in delovne člane Zveze in tri priznanja za podjetje. Med nagradjenimi posamezniki sta bila tudi dva Dolenjca, Ivan Mišjak in Marjan Sitar, oba iz Novega mesta.

ŽUŽEMBERK VABI

ŽUŽEMBERK - V nedeljo, 15. maja, bo ob 15. uri na trgu slovesen sprejem štirih novih zvonov za prenovljeno farno cerkev. Sprejema se bo udeležil tudi beograjski nadškof Franc Perko, dolenski rojak, doma s Krke, ki bo vodil sprejeto cerkvi in posvetitev zvonov. Sodelovala bosta tudi novomeška godba na pihala in mešani pevski zbor iz vse krajevnih skupnosti. Naj ob tej priložnosti navedemo še, da so kot dobrotniki izdatno segli v žep za veliki zvon bratje Roje, Jože, Ivan in Franc iz Tomaževega mlina, za tri zvonove pa sta darovala kupnino Miro in Silvo Novak iz Sardinje vasi, za kar zaslužijo posebno zahvalo.

Jutri prvič borza

Bogat tridnevni spored prve turistične borze

NOVO MESTO - "Dolenjska in Bela krajina vabita" je naslov prve turistične borze, ki jo od petka, 13. maja, do nedelje, 15. maja, v športni dvorani pripravlja Dolenjska turistična zveza. Je prva tovrstna borza v Sloveniji, zato se organizatorji lahko nadejajo velikega obiska. Vstopnine ne bo.

Program dogajanja: Petek, 13. maja: ob 16. uri nastop godbe Novo mesto; ob 17. uri otvoritev borze z nastopom plesnih parov, nastop folklorne skupine iz Semiča; ob 19. uri v gostišču Loka nastop pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže; slavnostni sprejem turističnih delavcev.

Sobota, 14. maja: ob 7. uri zbor planincev in pohod na Gorjance; ob 9. uri promena koncert godbe Iskra iz Sentjerneja po ulicah Novega mesta. V sprejedu sodelujejo kulturne skupine s prikazom kmečih opravil; ob 10. uri predstavitev turistične dejavnosti Sentjernejske doline na ploščadi pred zavarovalnico Tilia; ob 11. uri nastop folklorne skupine Kres pred Športno dvorano; ob 17. uri tekmovanje turističnih društev v zasajanju cvetličnih korit na ploščadi pred zavarovalnico Tilia; ob 19. uri zabavni večer s turističnim plesom na Loki. Igra skupina Metro.

Nedelja, 15. maja: ob 10. uri nastop folklorne skupine iz Metlike; ob 11. uri nastop folklorne skupine iz Črnomlja; ob 15. uri nastop mešanega pevskega zbora Krka; ob 17. uri podelitev priznanj sodelujočim.

"ČLOVEK MED USODO IN SVOBODO"

NOVO MESTO - Center za duhovno kulturo iz Ljubljane bo privedil v sredo, 18. maja, ob 18. uri v Gimnaziji Novo mesto predavanje Tomaža Flajsa z naslovom "Človek med usodo in svobodo". Vabljeni!

GASILCI PROSILI SV. FLORIANA - Po dobrih 60 letih so v nedeljo v Kapitalski cerkvi v Novem mestu spet pripravili slovesno v čas zaščitnika gasilcev sv. Florjana. Pred oltarjem so se zbrali predstavniki vseh gasilskih društev iz novomeške občine in prisostvovali maši. Slovesnost v polni cerkvi je vodil prošt Jože Lap. (Foto: J. Pavlin)

Revozova "slovenska" izguba

Kljub manjši izgubi v Revozu zadovoljni z lanskim poslovanjem - Tri četrt proizvodnje v izvoz - Letos 71.000 avtomobilov - Dobra prodaja

LJUBLJANA - Pred začetkom 18. slovenskega avtomobilskega salona, na katerem Renault, ki je večinski lastnik novomeškega Revoza, razstavlja tako rekoč svoj celotni program osebnih avtomobilov, je generalni direktor Revoza Bernard Coursat sklical tiskovno konferenco, na kateri je tekla beseda o lanskem poslovanju novomeškega podjetja in o njegovih letošnjih načrtih.

Kljub izgubi so v Revozu z lanskim poslovanjem zadovoljni, zlasti če upoštevajo izredno slabo prodajo avtomobilov v Evropi. Skupni Revozov promet v lanskem letu je znašal 57,5 milijarde tolarjev, izguba pa znaša

blizu 470 milijonov tolarjev ali 0,8 odst. celotnega prometa. Ta izguba naj bi nastala po njihovem v prvi vrsti "zaradi težav, ki jih imajo s slovenskim partnerjem"; gre za to, da slovenska stran zamuja s svojim de-

ležem pri dokapitalizaciji podjetja, sicer, trdijo, "bi Revoz s skrbno vodeno poslovno politiko lansko viharno leto zaključil brez izgube". Seveda je Revoz, ki je lani izvozil dobre tri četrtine svoje proizvodnje, močan palec prodaje v Evropi prizadel tako kot druge tovarne koncerna Renault in ostale proizvajalce avtomobilov. Priznajo, da je slabi položaj delno reševala njihova lanska izjemno dobra prodaja v Sloveniji.

REVOZOVA KAKOVOST - Na zadnjem obisku predsednika Slovenije Milana Kučana v novomeškem Revozu se je generalni direktor Bernard Coursat pohvalil, da v novomeških tovarni dosegajo najvišjo zahtevano kakovost pri proizvodnji avtomobilov R 5 in clio. (Foto: A. B.)

Obnova šole v Šmihelu

Program obnove in dograditve je narejen, bo tudi denar? - Začeli naj bi letos, končali pa leta 1996

NOVO MESTO - O nemogočih razmerah, v katerih dela novomeška osnovna šola Šmihel, je tekla beseda tudi na zadnjih dveh sejah vseh zborov skupščine občine Novo mesto, kjer so naročili izvršnemu svetu, naj pripravi program obnove in dograditve te šole. Šmihelska šola bo po izgradnji osnovne šole Drska samostojna osnovna šola s 16 oddelki; na matični šoli bodo 4 oddelki nižje stopnje in 8 oddelkov višje stopnje, na podružnični šoli v Birčni vasi pa 4 oddelki nižje stopnje.

Letos naj bi adaptirali podstrešje,

kjer bi dobili učilnice in prostor za knjižnico. Skupaj z načrtom celotne obnove bi to stalo nekaj več kot 31 milijonov tolarjev. Do konca prihodnjega leta naj bi bil narejen načrt za telovadnico s prizidkom, v 2. fazi obnove sedanje šolske stavbe pa bi prišli na vrsto klet, pritličje in etaža, kar vse bi stalo nekaj več kot 77 milijonov tolarjev. V 3. fazi adaptacije, ki naj bi bila na vrsti leta 1995, bi uredili vhod v šolo, garderobe in zunanjsčino, kar bi po sedanjih cenah veljalo okoli 20 milijonov tolarjev. Četrta, zadnja faza obnove in dozidave, ki naj bi potekala leta 1996, pa obsega izgraditev telovadnice, kuhinje, jedilnice in dodatnih prostorov, kar je ocenjeno na blizu 53 milijonov tolarjev.

Tako bi po sedanjih cenah obnova in dograditev šmihelske šole stala okoli 177,5 milijona tolarjev. Denar bodo morali zagotoviti iz občinskega in državnega proračuna, poiskati pa bo treba tudi druge vire.

A. B.

Sicer pa naj bi letos v Novem mestu naredili 71.000 avtomobilov (300 avtomobilov na dan), od tega 55.000 R 5, ostalo pa model clio. Izvozili naj bi 60.000 vozil, od tega 50.000 R 5, v Sloveniji pa naj bi, če se jim bodo načrti uresničili, prodali 16.600 Renaultovih avtomobilov in kakih 300 avtomobilov Volvo, s katerim kljub temu da ni prišlo do "poroke" z Renaultom, dobro sodelujejo. Še posebej v Sloveniji. Prodajni rezultati letošnjih prvih štirih mesecev kažejo, da so zastavljeni cilji uresničljivi. Od 16.513 registriranih avtomobilov v Sloveniji v štirih mesecih je 4.525 Renaultovih in 130 avtomobilov Volvo. V Revozu se pohvalijo, da v Sloveniji dobro prodajajo vse modele Renaulta, od twinga, petke in clia do R 19 in najnovejše lagune, pri kateri je tudi v Sloveniji, tako kot praktično po vsem svetu povpraševanje večje od zmogljivosti Renaultovih tovarn.

A. BARTELJ

TELEGRAM - Ko so pred davni mi leti izumili telegraf, so bili pričrpani, da bodo pošelj ljudje lahko najkrajšem času obveščeni o dogodkih iz daljnih krajev. Saj so, samovoljno novomeški poštarji so najbrž manjši li, ko so to jemali. Če človeka sličajno ni doma, ko mu poštar prinese telegram, mu ne bo čez čas skušal telegram ponovno vročiti. V "kaseki" ti vrže obvestilo in zanj je stvar opravljena. Marsikdaj tudi za naslovnik.

ČEŠNJA - Letos bo prvič rodila češnja pri bencinski črpalki v Braljinu. Prvim plodom se bodo tu ljubenci odpovedali in bodo tu budno pazili, da jih ne bi orabotali požrešne stranke. Poslali jih bodo direktorju Petrola in ministru za zbiranje.

IZOBRAŽEVANJE - Očitno imajo že vsi zaposleni v državnih obratih v novomeški občini končan osemletko. Iz letošnjega proračuna se da razbrati, da so v lanskem letu proračuna za osnovno izobraževanje državnih organov namenili več kot 5 milijonov tolarjev, za letos pa nih prebite pare.

OBRTNIKI - Novomeški obrtniki pripravljajo za konec junija tedenski obrti in podjetništva. Seveda je za to ko veleprideitev potreben tudi primeren prostor, ki mora biti primerno opremljen, kar pa primerno stanje Eden od obrtnikov je na zadnji skupščini obrtne zbornice velike dušno ponudil najcenejšo varianto "Mi Podgorci damo za sejem v travniku od Gabrja do Brusnic z 50.000 mark. Če so res tako potrebni na stranišča, bomo pa še luknje zvali v tla in bo stvar urejena!"

Ena gospa je rekla, da bi morala Dolenjski list sedaj v časih privatizacije odpreti posebno rubriko na temo krajevo. Druga gospa pa je rekla, da bi bila rubrika premalo, da bi morali izdajati poseben časopis.

VEČER Z JANEZOM JANŠO

NOVO MESTO - Odbor Socialdemokratske stranke Novo mesto vabi na Večer z Janezom Janšo, predsednikom stranke, ki bo v ponedeljek, 16. maja, ob 19. uri v hotelu Metropol.

FRIZERSKI SALON OBERČ NA NOVEM TRGU

NOVO MESTO - V soboto, 17. maja, je bil na Novem trgu 1. navedenim supermarketom odprto sodobno opremljen frizerski salon Franca Oberča.

NA LOKI Z "METROJEM"

NOVO MESTO - Prednost, ki ji ima novomeško gostišče Loka pred drugimi lokali, bo šele zdaj prišlo prav do izraza. Kaj je namreč lepše, kot posedeti na terasi ob Krki, biti deležen prijazne gostinske postrežbe in zaplesati ob "živi" glasbi. Za slednje bo jutri in v soboto, torej 13. in 14. maja, na Loki poskrbel ansambel Metro.

FONTANA ZA IZBRAN OKUS - Pred dnevi so v Vrhovčevi ulici v Novem mestu odprli na novo postavljeno hišo, ki se po videzu lahko kosa s tistimi najlepšimi v ožjem središču mesta. Spodnje prostore so uredili v dnevni klub Fontana, ki lahko z izborom pijač zadovolji še tako zahtevnega gosta. Za vroče poletne dni lastniki obljubljajo da bodo odprli tudi teraso, kjer že ta čez zbori nekaj fontan z vodo. (Foto: J. P.)

25 let novomeške Obrtne zbornice

Konec lanskega leta je združevala preko 1300 obrtnikov - O delu v lanskem letu in načrtih - Konec junija bo v Novem mestu Teden obrti in podjetništva

NOVO MESTO - Letos mineva 25 let, od kar so se novomeški obrtniki združili v Obrtno zbornico Novo mesto. V počastitev te obletnice bodo v okviru Tedna obrti in podjetništva, ki ga nameravajo pripraviti od 23. do 26. junija poleg Centra srednjih šol v Novem mestu, pripravili prireditev, na kateri bodo najzaslužnejšim podelili priznanja. V načrtu za letošnje leto pa imajo še vrsto drugih aktivnosti.

Obrtna zbornica Novo mesto je ob koncu lanskega leta združevala 1089 rednih obrtnikov in 277 popoldanskih obrtnikov. Na seji skupščine Obrtne zbornice, ki je bila sredi prejšnjega tedna, je njen predsednik Ivan Krajnc povedal, da so jim zamudne obresti tudi v lanskem letu vzele precej časa, vendar pravih rezultatov niso dosegli. Afera, ki je nastala zaradi odpisa obresti, pa je kljub temu da so obresti obrtnikom odpisovali tudi drugje, izbruhnila samo v Novem mestu. Novomeški obrtniki so lani zbrali 200 podpisov za obravnavo in sprejem predloga zakona o odpisu in poravnavanju terjatev iz naslova obresti in za predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prevozu v mednarodnem cestnem prometu. Vse zbornice v Sloveniji so namreč morale zbrati najmanj 5.000

podpisov. Lani so poslanci obrtne zbornice ponovno uvedli stanovanjski prispevek za reševanje stanovanjske problematike delavcev v višini 1 odst. bruto plače delavcev. Lani je dobilo stanovanjski kredit iz zbranega denarja 17 delavcev. V zbornici so veliko časa namenili tudi informiranju obrtnikov. Kot prilogo mesečnih obvestil so lani uvedli tudi t.i. borzo izdelkov, storitev, osnovnih sredstev, prostih mest, materialov in ostale ponudbe. Lani so izdali štiri številke Našega glasila. Sodelovali so pri projektu Info-Handy. Od nemške denarne pomoči so dobili nov računalnik, lasten informacijski sistem pa bodo dokončali letos. Tako kot vsako leto so tudi lani organizirali seminarje in izpite iz varstva pri delu za 252 udeležencev. Z denarnimi prispevki obr-

tnikov in podjetnikov so pomagali Rdečemu križu, organizirati proslavo ob 40-letnici kvodajalstva itd. V lanskem letu so imeli 14.277.000 tolarjev prihodkov in 11.193.000 tolarjev odhodkov. Od razlike bodo namenili 1,5 milijona tolarjev za organizacijo Tedna obrti, 1 milijon bodo prenesli v letošnje leto, 500.000 tolarjev pa v sklad osnovnih sredstev. Še

vedno iščejo nove poslovne prostore, ker so sedanji pogosto težko dostopni zaradi zaparkiranosti Glavnega trga in zaradi velikih stroškov vzdrževanja, vendar jih zaenkrat še niso našli.

J. D.

Praznik Podgorja za vse ljudi dobre volje

Cvičkarija v Jurni vasi

V Jurni vasi pod Gorjanci, v bližini starodavnega mehovskega gradu, v čudoviti pokrajini, kamor je nekoč tako rad prihajal slikar kozolce Božidar Jakac, bo 14. in 15. maja vesela fešta, imenovana cvičkarija ali kar praznik Podgorja, kjer se bo pilo in igralo in se bo pekel na ražnju tudi vol. Bo tudi prava kmečka veselica in slavlje, kakršnega v teh krajih še ni bilo. Prireditelji bodo pripravili poleg vseh mogočih dobrot in dobre kapljice tudi mali etnografski muzej na prostem.

Tajnik društva vinogradnikov Podgorje, ki združuje preko 200 vinogradnikov z desnega brega Krke od Brusnic do Uršnih sel, Drago Roženberger, večkratni nagradjenec svojih vin, pa pravi: "To naše druženje ljubiteljev dobre kapljice obstaja že vrsto let in se je razvilo iz podružnice vinogradnikov Dolenjske. Za Podgorje je bilo nekoč značilno, kakor je ugotovil že Janez Trdin, da raste po naših goricah večina samorodnica ali po domače šmarnica. Zdaj pa je že kar 80 odst. naših goric zasajenih z zlahnimi trtami. Tako da v Ljubenski gori, na Ruperčvrhu, Gabrski gori, Vinarebri in drugod rastejo trte modre frunjinje, žametne črtnine in drugih plemenitih sort. Res sem vesel, tako kot večina mojih prijateljev in ljubiteljev dobrega vina, da se tudi tu pri nas nekaj dogaja. Posebno pozornost smo

Drago Roženberger

namenili tudi vzgoji mladih vinogradnikov in kletarjenju in prišli že v sam vrh dobrih dolenskih vinogradnikov. Praznik Podgorja v Jurni vasi pa je za nas vse prva velika priložnost, da naše delo še natančneje spoznajo ljudje iz širše dolenske okolice in Bele krajine ter vsi, ki jih zanima ta enkratni košček slovenske zemlje v zatišju Gorjancev. Presenetili vas bomo z najbolje ocenjenimi vini našega društva ter z velikim nagradnim srečelovom. V gostišču pri Stančglju pa bodo igrali Fantje z vseh vetrov in Slavčki."

Zapišimo še, da so podgorski vinogradniki vključili v svoje delo vrsto drugih dejavnosti, tako napeljavajo vodovoda, kjer te dragocene tekočine še ni. Predvsem pa si prizadevajo, da bi bili podgorski sodi vsako leto polni odličnega vina. Znana zelnščarja Ivan Maršič in Stane Erjavec sta pripravljena z navseti in tudi drugače priskočiti na pomoč tej deželici, ki slovi tudi po ekološko še ne zastrupljenih njivah in travnikih, kjer bi lahko uspevale gojene zdravilne zeli, ki jih zdaj večinoma uvažamo.

LADISLAV LESAR

ODPADKI - Črnomaljški se jeze na tiste, ki trdijo, da se ne splača zbirati in odvažati iz občine odpadnih surovin kot so steklo in papir. Po drugi strani se čudijo, da se nekatere...

MUZIKA - Na zasedanju črnomaljske skupščine je večkrat slišati pripombe, zakaj Metlika nekaj ima, Črnomelj pa ne. Na zadnji seji se je delagat spotalnik ob metliško godbo...

Sprehod po Metliki

METLIŠKI IZVRŠNI SVET krajanov v šali imenujejo "asfaltna vlada". Vzdevek je kar primeren, kajti v času zdajšnjih metliških vladarjev je bilo poasfaltirane kar pol Metlike. V glavnem brez soproispevka meščanov...

18. MAJA BO NA GRAJSKEM DVORIŠČU ob 21. uri starostni ansambel Tonija Verderberja predstavil kaseto in CD ploščo. Fešta sodi k vinski vigradi 94, vstopnine ne bo. Verderberjevi fantje pa bodo igrali svoje največje uspešnice. Obiskovalce Vinske vigradi 94 pa bo Verderber zabaval še v soboto, 21. maja, in sicer na Trgu svobode.

V SKLOPU VINSKE VIGREDI 94 bo posnel Radio Slovenija na metliškem grajskem dvorišču javno radijsko oddajo Koncert iz naših krajev. Dveurna predstava bo v soboto, 21. maja, ob 19. uri. Za 18. maj napovedano snemanje otroške radijske oddaje Veseli tobogan pa je premeščeno na 25. maj. Glasbeniki moštra Bojana Adamiča so namreč 18. maja neodložljivo zasedeni. Za nastop na oddaji vlada v metliški osnovni šoli nepopisno zanimanje.

Trebanjske iveri

SPRAVA? - Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da so v soboto člani občinskega odbora SLS Trebnje zaman čakali predstavnike občinskega odbora SKD, da bi skupaj zapokali bojno sekuro in prenehali s polemikami po časopisih. Ker krščanskih demokratov kljub pisnemu vabilu ni bilo na pogovor, pričakujemo, da bomo v Dolenjskem listu lahko prebrali še druge pikantne zanimivosti in cvetke strank ter brezobzirne napade, čeprav se obe sklicujeta na krščanski etos.

POGOVOR NA OSEM OČI? - Minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc je na tribuni SKD v Trebnjem osebno prosil poslanca državnega zbora Alojza Metelka, naj skuša posredovati v sporu med M-KZ Trebnje in Kmečko zadrugo Šentrupert, da ne bi iskali pravice po sodiščih. Dr. Osterc je predlagal, naj Metelko povabi na pogovor oba direktorja in predsednika zadrug. Poslanec je obljubil, da bo poskusil nekaj ukreniti. Je pa veliko vprašanje, kako mu bo uspelo zblížiti tako nasprotujoča si stališča in poglede, še zlasti, ker je direktor Šentruperske zadruge Maks Kurent povedal, da se je vsaj štirikrat skušal pogovoriti z direktorjem trebanjske zadruge Dragom Kotarjem, a ga ta sploh ne "sliši".

NADHOD - Ravnatelj trebanjske osnovne šole Štefana Kamina ne tare toliko skrb, ker nima uporabnega dovoljenja, saj kaj takega ne premorejo niti dosti pomembnejši objekti oz. ustanove in podjetja. Med temi je bila dolgo celo nuklearka. Kamina pa postane brž vroče, ko pomisli, kakšen neki bi bil scenarij, če bi se (ne daž bože!) pripetila kakšnemu učencu nesreča na prometni cesti med šolo in športnim parkom, ki bi ju moral po načrtu povezovati nadhod in ne zebra. In zato ni uporabnega dovoljenja!

IZ NAŠIH OBČIN IZ NAŠIH OBČIN

Šest območij V črnomaljski občini pet referendumskih območij, metliška ostaja enotna

METLIKA, ČRNO MELJ - Z odlokom o določitvi referendumskih območij za ustanovitev občin, ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije, obsega referendumsko območje za ustanovitev metliške občine vseh 59 naselij, ki so bila že doslej v tej občini. Pomeni, da se metliška občina ne bo delila, če se ne bodo ljudje na referendumu, ki bo 29. maja, odločili drugače.

Sedanja črnomaljska občina pa je po omenjenem odloku razdeljena na pet referendumskih območij. Referendumsko območje Dragatuš obsega sedanjo KS Dragatuš, semiško referendumsko območje KS Semič, referendumsko območje Vinica KS Vinica, vendar brez vasi Bojanci. Referendumsko območje Stari trg ob Kolpi zajema poleg KS Stari trg še KS Poljanska dolina, ki je sedaj v kočevski občini. Vse ostale krajevne skupnosti spadajo v črnomaljsko referendumsko območje. Čeprav so nekateri menili, da bo s tem, ko bo Poljanska dolina ob Kolpi združena, popravljena 40-letna krivica, ki se je zgodila Poljanecem ob politični razcepitvi na dve občini, se je prav tu že potem, ko je Državni zbor sprejel odlok, začelo zapletati. Iz KS Poljanska dolina s središčem v Predgradu je namreč prišla pobuda o razveljavitvi odloka. Teško je reči, ali bo prišlo do sprememb v odloku. Najbrž bo obveljala referendumsko odločitev. Med tistimi, ki se jim v črnomaljski občini niso uresničile želje o novi krajevni samoupravi, pa so Vranovičani, ki so se želeli priključiti referendumskemu območju Gradac, a ga Državni zbor ni potrdil.

M.B.-J.

Metliški vrtec pogosta žrtev vandalizma

Nostalgija? Kje pa!

METLIKA - Nedavno se je napovedovala na slovenskem radiu ob jutranjem prebranju nočnih dogodivščin spraševala, kaj se je Slovencem tako zamerilo v vrtcih, da so postali tarče njihovih vandalskih pohodov. Menda ja ne zgrabi naših ljudi tako močno nostalgija po nekdanjih prijateljih uricah, preživetih v vrtcih, da si ne morejo kaj, da si ne bi v poznejših letih priskrbeli kakšnega spominčka iz drugega doma svojega otroštva?

Ko so se zaposleni v metliškem otroškem vrtcu po prvomajskih praznikih vrtili v službo, so ugotovili, da jim je nekdo ukradel slovensko zastavo, obešeno nad vhomom in poslopje. Očitno je, da jo je vzel za spomin na vrtec. Zakaj bi se sicer odločil prav za vrtičkarsko zastavo? Iz domoljubja? Dajte no! Če bi bil tako velik domoljub, bi si zastavo kupil.

Metliški vrtec je bil že mnogokrat žrtev vandalizma. Četudi je ograjen in po končanem delovnem času vrata ograje zaklenejo, plezanje čez ograjo za vandale ni ovira. In ko pridejo jutraj zaposleni na delo, najdejo polomljena igrala, ponenaženo igrišče in stajice za najmlajše. Ko pa začne deževati, pričurja tudi v igračnice, ker se je salinitna križna pod težo nekaterih strehohodcev tudi vdrla. In tako morajo v vrtcu neprestano popravljati. A ne za onimi, katere vanjujejo.

M. B.-J.

Uspehi, toda z velikim odrekanjem

Semiška Iskra izvozi kar 90 odst. izdelkov - Letos za četrtno večja proizvodnja kot lani - Vlaganja v avtomatizirano proizvodnjo - Mačehovski odnos države do izvoznikov

SEMIČ - Tukajšnjemu podjetju Iskra-Kondenzatorji je uspelo v težkih časih, ko se je moralo skoraj v celoti usmeriti v izvoz, pripraviti kakovostni program proizvodnje, za katerega je zanimanje. Tako se je Iskra obdržala na tujem trgu, kamor prodaja 90 odst. izdelkov. Ob tem so od slovenske vojne povečevali proizvodnjo za več kot 20 odst. na leto ter na ta način obdržali konkurenčno ceno, ki se na tujem trgu nenehno zmanjšuje.

Kar 30 odst. prodaja Iskra v Južni Koreji, Tajvanu in Hong Kongu. Ta trg nameravajo obdržati in hkrati povečati proizvodnjo ter poiskati nove kupce v Evropi. Letos načrtujejo povečanje proizvodnje za 20 do 30 odst., kar jim bo gotovo uspelo, saj so bili že v prvih mesecih uspešnejši od načrtov. Poleg tega imajo za nekatere tipe kondenzatorjev proizvodnjo zasledeno do oktobra. Dela je torej dovolj, vendar ne nameravajo več toliko na novo zaposlovati kot doslej, ampak predvsem avtomatizirati proizvodnjo. Samo lani so v opremo tovarne vložili štiri milijone DEM.

Z bolj avtomatizirano proizvodnjo bodo prišli do boljšega finančnega učinka, kajti danes imajo komaj za

preživetje. Med drugim jih tepe tudi to, da skoraj vse izdelke izvozijo. Lani so prodali na tuj trg za 38 milijonov DEM izdelkov, uvozili pa so le za 10 milijonov DEM. "Tečaj tujih valut ne sledijo domači inflaciji, zato je naša ekonomičnost poslovanja slabša. V aprilu je na primer naša inflacija znašala 2 odst., vrednost dolarja pa je celo padla. Takšne spremembe nas hitro prizadenejo. Imamo veliko dela, delamo vse sote, a ljudje pričakujejo tudi plačilo. Toda sedaj se bolj borimo za socialno ljudi kot za dobiček. V vsem skupaj je sedaj dobro predvsem to, da obdržimo kupce," pravi direktor Iskre-Kondenzatorji Janez Štefanič.

Štefanič sicer trdi, da je prav, da delajo več kot pred leti, toda država bi morala to upoštevati. A žal se prav nasprotno zelo mačehovski obnaša do izvoznikov, ki nosijo veliko breme stabilizacije. "Res je, da je uspeh že, da smo preživel v smo eno boljših podjetij naokoli, vendar smo to dosegli z velikim odrekanjem," pove Štefanič v imenu podjetja, ki je s 1.430 zaposlenimi največje v Beli krajini. Pomeni, da je zaposlenih približno toliko kot pred krizo po slovenski vojni. V zadnjih mesecih so na novo zaposlili več kot 60 delavcev, medtem ko so dohodki izplačani 100-odstotno po splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo.

M. BEZEK-JAKŠE

DRAŠIČKA CESTA JE LE NARED - V Draščih se vse bolj zavedajo pomena turizma, vedo pa, da mora vas turistice sprejeti urejena. Zato so bili toliko bolj veseli, ko jim je le uspelo dokončati okrog 600 metrov ceste skozi vas, čeprav bo potrebno opraviti še nekaj manjših del, predvsem pa urediti odtok in pločnike. To pa jih ni zadržalo, da ne bi pripravili vaškega slavlja, ki sta se ga med drugimi udeležila tudi državni sekretar za ceste Marjan Dvornik ter Izidor Rejc, ki je bil med gradnjo ceste minister za industrijo in gradbeništvo. Potem ko so se sprehodili po vasi (na fotografiji), so Draščani goste po belokranjsko prijazno preželi še v soseski zidanci, kjer so pokusili najboljša vina iz draščičke gore. (Foto: M.B.-J.)

SREČANJE S STAROSTNIKI

METLIKA - Krajevni odbor Rdečega križa Metlika že nekaj let pripravlja v tukajšnjem domu počitka srečanje predsednikov krajevnih in občinskega odbora RK s starostniki. Letos bo srečanje v petek, 13. maja, ob 15. uri. Ob tej priložnosti bodo učenci osnovne in glasbene šole pripravili kulturni program, vsi starostniki pa bodo dobili tudi skromna darila. Na srečanje so povabljeni vsi aktivisti in predsedniki krajevnih odborov, ki naj bi tako pozdravili tudi svoje sokrajane.

PREDSTAVITEV KASETE IN CD PLOŠČE

METLIKA - V okviru Vinske vigradi, ki bo v Metliki 20., 21. in 22. maja, bo v sredo, 18. maja, ob 21. uri na dvorišču metliškega gradu predstavitev nove kasete in kompaktne plošče ansambla Tonija Verderberja. Vabljeni!

•Tito, zbudi se! Tile so znoreli. (Graft)

50. OBLETNICA OSVOBODITVE TREBNJEGA

TREBNJE - Krajevna organizacija zveze borcev in udeležencev narodnosvobodilne vojne Trebnje, odbor Cankarjeve brigade in 1. artilerijske slovenske brigade vabijo svoje člane, sivoce, prijatelje in krajanje na proslavo ob 50-letnici osvoboditve Trebnjega, ki bo v petek, 13. maja, ob 20. uri v kulturnem domu v Trebnjem. Ob tej priložnosti bo tudi krajši kulturni spored.

Za republiko predvsem pri plačah

V metliški občini so lahko zadovoljni z lanskoletnim poslovanjem gospodarstva - Po povprečni mesečni bruto plači februarja na zadnjem mestu v Sloveniji

METLIKA - V metliškem gospodarstvu je bilo v preteklem letu 109 podjetij, kar je 40 več kot leto prej. Povečanje gre na račun zasebnih podjetij, ki jih je v tukajšnjem gospodarstvu kar 85 odst., z 10 odst. zaposlenih v gospodarstvu pa so ustvarili 14 odst. prihodka. Sicer se je število podjetij najbolj povečalo v trgovini, finančnih in drugih poslovnih storitvah, gradbeništvu in industriji, povečalo pa se je tudi v vseh ostalih dejavnostih. Čeprav je število zaposlenih v gospodarstvu enako kot leto poprej, se je zmanjšalo v industriji, kmetijstvu in prometu, povečalo pa v finančnih in drugih storitvah ter v gradbeništvu.

452 zaposlenimi kar 96 odst. vse izgube. Sicer pa je gospodarstvo ustvarilo tudi za več kot 473 milijonov tolarjev bruto dobička, kar je za 208 odst. več kot leta 1992. Pri tem so se najbolj odrezala družbena podjetja, sledijo zasebna in mešana podjetja; le združena podjetja so bila brez bruto dobička. Tudi kar se tiče metliške blagovne menjave s tujino, je ugodnejša kot v regiji in republiki. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da povprečne bruto plače zaposlenih v

Gospodarstvo metliške občine je v preteklem letu z 0,54 odst. vseh zaposlenih v slovenskem gospodarstvu ustvarilo 0,37 odst. prihodka gospodarstva republike, 0,001 odst. izgube, 0,66 bruto dobička ter 0,98 odst. akumulacije.

Ko je o poslovanju gospodarstva v preteklem letu na nedavni seji razpravljali občinski izvršni svet, je ugotovil, da so s poslovnimi rezultati, ki so boljši kot leto poprej, lahko kar zadovoljni. Res, da so imeli tudi za dobrih 114 milijonov tolarjev

izgube, vendar je manjša kot leta 1992, in se je v prihodku zmanjšala od 1,8 odst. na 0,9 odst. Primanjkljaj je sicer imelo 16 podjetij, v katerih je bilo 466 zaposlenih, kar je 18 odst. vseh zaposlenih v gospodarstvu. Vendar so ustvarila le tri podjetja s

V učilnicah trebanjske šole zamaka

Sodelovanje v projektih za boljše kakovost pouka in vzgojno-izobraževalnega dela - Obnovljena le podružnična šola v Šentrupertu, čakata Dolenja Nemška vas in Dobrníč

TREBNJE - Trebanjska osnovna šola je vključena v gibanje za prenavo osnovne šole. Med najpomembnejše kakovostne premike pri pouku in celotnem vzgojno-izobraževalnem delu na šoli uvrščajo tesnejše sodelovanje s starši z novimi oblikami komuniciranja, preverjanje in ocenjevanje znanja kot celovitega procesa, večjo skrb za nadpovprečne učence in dosežke pri raziskovalnih in seminarjskih nalogah.

Velike razlike med občinami, toda še ne v celoti. Več pomoči pa pričakujejo posled od Zavoda za šolstvo, ki je po reorganizaciji postal svetovalna, razvojna, izobraževalna in založniška ustanova, izgubil pa je dosežan inšpekcijsko funkcijo. "V letošnjem poslovnem letu pričakujemo vsaj takšen odnos države do šole, kakršne je bil lani, čeprav z njim ne moremo

biti zadovoljni. Učitelj je za svoje odgovorno in težko delo preslabo plačan. Moralno in materialno priznanje z napredovanjem v nazive ne more poplačati vsega dela in truda, ki ga danes veliko učiteljev vlaga v prenavo naše šole. Nič na boljšem niso

• Ker že kronično primanjkuje denarja za vzdrževanje, celo nujna dela prelagajo iz leta v leto. Lani jim je uspelo prenoviti podružnično šolo v Šentlencu, v letu 1992 začeta dela v Dolenji Nemški vasi pa so ostala nedokončana. Večja vzdrževalna dela so nujna na podružnični šoli v Dobrníču. V trebanjski šoli pa jim zaradi pomanjkanja denarja ni uspelo prepleškati večine učilnic že od vselitve! Zaradi neustrezne izvedbe ostrejša in neprimerne kritine pozimi zamaka skozi stropce v knjižnici, predavalnici in v nekaterih učilnicah. Že več let je nared tehnična rešitev za sanacijo strehe nad temi prostori, a kaj pomagajo ideje in načrti, ko pa ni denarja! Pa še to: navkljub večkratni zahtevi trebanjska šola še vedno nima uporabnega dovoljenja!

M.B.-J.

Štefan Kamin

PREDSTAVNIŠTVO TRIGLAVA V NOVIH PROSTORI - Prejšnji teden je pomočnik generalnega direktorja zavarovalnice Triglav, d.d., Franc Žizek čestital Trebanjcem ob otvoritvi prostorov v novem poslovnem središču na Cesti Gubčeve brigade. Z dobrimi željami se je pridružil tudi trebanjski župan Ciril Pungartnik. Direktor noveške poslovne enote Triglava, ki zaposluje 64 delavcev, Boris Šepetavc je povedal, da so na svojem območju v zadnjih treh letih pridobili polovico tržnega deleža. Posebej so pri Triglavu veseli, da jim je uspelo pridobiti tako ugledne poslovne partnerje, kot sta denimo Revoz in Trimo. Na postelku: vodja predstavnštva Triglava Franc Cvetan je za številne zbrane goste, ki jim je ubrano zapel oktet Lipa, odprl steklenico šampanjca in zatem nazdravil. (Foto: P. P.)

"Padel" predlog za novo vlado

Dovolj glasov skupščine je dobil le kandidat za predsednika izvršnega sveta Vincenc Janša - Na seji skupščine med očitki izražen celo sum na kriminalna dejanja

KOČEVJE - Na seji občinske skupščine Kočevje 4. maja na tajnem glasovanju ni bil izvoljen novi izvršni svet. Edini, ki je dobil dovolj glasov, je bil mandatarnovega izvršnega sveta in kandidat za predsednika Vincenc Janša (39 glasov - za izvolitev je bilo potrebnih najmanj 38 glasov). Oddanih je bilo 49 veljavnih glasovnic.

Ostali kandidati so dobili premalo glasov, in sicer kandidat za podpredsednika mag. Vinko Pintar 32 glasov, Marjeta Kamšek (šolstvo, kultura) 36 glasov, Alojz Košir (promet, zveze, notranje zadeve, obramba) 34, Jože Hobič (revitalizacija) 29, Anton Starc (gozdarstvo) 32, Franc Bartolme (turizem, stanovanjsko gospodarstvo) 32, Stane Pogorelec (drobno gospodarstvo) 35, Marko Rovani (obča uprava, inspekcije) 29, Stane Mlakar

(kmetijstvo) 29 in Bojan Kocjan (ekologija) 37.

Predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič je po glasovanju sporočil, da bo mandatarnovega predlagal nove člane za novi IS, lahko pa tudi odstopi od mandatarstva. Do izvolitve novega izvršnega sveta pa nadaljuje delo dosedanjih, ki je v odstopu. Vincenc Janša se na seji še ni odločil.

Ze pred glasovanjem je bilo izre-

čenih precej očitkov kandidatom, tudi za predlaganega predsednika, češ da opravlja tri funkcije. Ta pa je kasneje očitke vrnil, češ naj bi pogledali, koliko zasebnih firm imajo nekateri sedanji člani IS. Nekateri očitki so bili zelo hudi, saj je bil v njih izražen celo sum na kriminalna dejanja.

J. PRIMC

IMENOVANJA IN RAZREŠITEV

KOČEVJE - Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so bili sprejeti sklepi o imenovanju treh volilnih komisij. V vsaki je osem članov in namestnikov. Komisija za referendumsko območje za ustanovitev občine Kočevje (predsednik Roman Poklač, namestnik Tomo Jarni): za območje za ustanovitev občine Kočevska Reka (predsednik Franc Kralj, namestnica Irena Troha) in občine Oslinca (predsednica Anica Štivec, namestnica Vanda Zadnik). Razrešili pa so dolžnosti glavne in odgovorne urednice radia Kočevski val Marjo Briški, ki je to dolžnost opravljala do dokončne ustanovitve kočevskega radia.

V SOBOTO NA DELO V KOSTEL

KOSTELSKO - Turistično-športno društvo Kostel organizira v sodelovanju z M-KG Kočevje v soboto, 14. maja, očiščevalno-urejevalno-ekološko delovno akcijo. V sodelovanju z domačini bodo očistili Trg (Kostel) in okolico gradu.

Obnova cerkev

Iz potoške župnije

LOŠKI POTOK - V teh dneh začnajo prenavljati strehe na kapeli sv. Jošta, ki je bila vsaj 40 let popolnoma zapuščen. Nujna je tudi ureditev okolice in fasada, notranjost pa je dokaj dobro ohranjena. Župnik g. Vidmar pravi, da o kapeli, ki spada med večje, ni pisnih virov, kdaj je bila zgrajena. Vsekakor je starejša od sto let in postavljena na temeljih še starejšega sakralnega objekta. Pričakujejo, da bo prva maša 17. maja na god Jošta, ko bo predvidoma, nujna obnova končana.

Tudi cerkev sv. Florijana v Retjah kliče po nujni obnovi. To je najstarejši sakralni objekt v kraju, vendar bo morala obnova spriči ogromnih stroškov še počakati. Glavni napor župnije so usmerjeni v prenovo notranjosti farne cerkve sv. Lenarta na Taboru. Načrte za obnovo izdeluje arhitekt Marinko, dela pa bodo izvršena postopno. Do sedaj so preuredili električno napeljavo, vgradili nova okna in pred mesecem dni vgradili poslikana stekla, delo ak. slikarke Marte Kunaver. Kasneje bodo prenovili prezbiterij, prebelili stene in popolno prenovili tlak. Kdaj bodo vsa dela postorjena, je odvisno od dotoka denarja, potihem upajo, da bo tudi Zavod za spomeniško varstvo posegel v svoj žep.

Idejo o razširitvi prostora ob farni cerkvi pa so opustili. Komisija, ki si je ogledala predvidene načrte, je mnenja, da bi bil to nedopusten poseg v kulturno in naravno dediščino. Stolp cerkve in ohranjeno obzidje je namreč izredno dobro ohranjen del protiturskega obrambnega tabora, ki je enkrat v tem delu Slovenije.

A. KOŠMERL

Ustavni spor Predgrajcev

Zahtevajo, da se spoštuje zakonita odločitev volilcev - Kazenska ovadba zaradi ponareditve podpisa

PREDGRAD - Na zboru volilcev v KS Predgrad je bila izglasovana večinska volja, da ta KS ostane v občini Kočevje in da se ne oblikuje novo referendumsko območje za KS Stari trg in KS Predgrad. Ta volja je bila spoštovana tudi v odloku o določitvi referendumskih območij, ki ga je sprejel Državni zbor 8. aprila.

Na to odločitev pa so se do pritožbenega roka pritožile stranke KS Predgrad in KS Stari trg, ki zahtevajo, da sta obe KS referendumsko območje za samostojno občino, in so v potrditev te zahteve zbrale tudi 51 podpisov (od tega je 47 veljavnih, ostali pa ne). Medstrankarski dogovor je bil sprejet proti volji volilcev, izraženi na zboru, podpisali pa so ga v imenu Predgrajcev za LDS Ferdinand Kuk, za SKD Srečko Hrovatin, za SLS Alojz Hrovatin in Jože Hobič, za SNS pa je na listi podpis Egona Petrica, ki pa je zanikal, da je ta dogovor podpisal, in je zdaj zaradi ponareditve podpisa sprožen (3. maja) kazenska ovadba zoper neznanega storilca.

Ko so Poljanci zvedeli za zbiranje podpisov strank, so tudi sami na hitro 19. aprila zbrali v treh urah 164 podpisov. Ze isti dan je svet KS tudi pisno ugovarjal zahtevi strank pri občinski skupščini Kočevje, naslednji dan ji je poslal še zbrane in overjene podpise. Poudarili so tudi, da je treba spoštovati odločitev zboru volilcev, ki

OBNAVLJANJE CEST

SEVNICA - Na nedavni seji sevniske občinske skupščine v razpravi o preplastitvi cest odborniki niso zavrnil predloga Jožeta Roštoharja iz KS Blanca, da je potrebno popraviti tudi cestni odsek pri Inpletu v Dolnjem Brezovem. Roštohar je na seji tudi dal pobudo za razširitev mostu v Selcah in za posodobitev ceste od Selc proti Gornjemu Leskovcu. Poleg tega se je obrnil na občino za denarno pomoč za posodobitev poldrugi kilometer dolgega odseka čanjske ceste.

ZA BOLJ ČLOVEŠKI SVET - Po več kot petih letih od zadnje programske-volilne skupščine sevniske krajevne organizacije Rdečega križa so se pretekle soboto spet sestali najprizadevnejši aktivisti RK. Predsednik KO Zdravko Stopar (na posnetku) je poročal, kako je tudi v Sevnici RK pognal globoke korenine v življenje ljudi, ki želijo narediti svet bolj človeški. Tako so člani pomagali pri odprtju centra za begunce iz BiH na Planinski cesti, med agresijo na Hrvaško so zbrali za 3 kamione hrane, oblačil in obutve, organizirali so dobrodelni koncert družinskega tria Novina za otroke obolele za rakom in sodelovali pri organizaciji prireditve Slovenije za Hrvaško. Lani so prvič pripravili odmevno srečanje občanov, starejših od 75 let. Vedno več brezposlenih poraja povečanje števila družin, ki so na robu preživetja, in zlasti tem bo skušal pomagati sevniski Rdeči križ. Po skupščini je o zdravni prehrani zbranim spregovoril mag. dr. Jurij Pesjak. (Foto: P. P.)

Ribnica pred tujimi poslovneži

V katalogu Revit-Projekt Ribnica predstavljenih 50 projektov za sodelovanje z nemškimi in drugimi poslovnimi partnerji, med njimi je 30 čistih gospodarskih projektov

RIBNICA - Ministrstvo za znanost in tehnologijo Slovenije in Ministrstvo za gospodarstvo in promet Bavarske (Nemčija) sta pomagala petim slovenskim občinam, med njimi tudi Ribnici, pri pripravi projektov, ki predstavljajo svojevrstno ponudbo za poslovno sodelovanje predvsem nemškimi partnerjem. To je predatavljeno s posebnim katalogom "Revit-Projekt Ribnica", ki je izšel v 400 izvodih v slovensčini in prav toliko v nemškem jeziku, javnosti pa so ga predstavili 3. maja v Ribnici.

Strokovni vodja programa Revit Slovenija dr. Anton Hauc z mariborske univerze je ob tej priložnosti povedal, da uspešno sodelovanje s tujino ni več možno brez projektov. Vendar je zdaj potrebno nadaljevanje tega dela: sklepanje poslovnih dogovorov za vsak projekt.

V katalogu je najprej predstavljena občina Ribnica, njena naravna in kulturna dediščina in zgodovinski mejniki razvoja občine. Nato pa govori o možnostih razvoja in te možnosti razdeli na sedem področij, ki so natančneje predstavljena.

Frančiška Tekavec, ki je vodja ribniškega projekta, je med drugim poudarila, da je bil projekt zastavljen širše in da so nekateri odpadli. Namen projekta je, da bi se odprla nova

delovna mesta, saj je v občini veliko brezposelnih. Sodelovanje v njem ponuja 50 poslovnih, posamezniki so predstavili 30 projektov, od katerih jih je 24 možno takoj ponuditi v sodelovanje. Med temi 30 projekti jih je 20 ovrednotenih na 34 milijonov DEM.

Pri projektih gre tudi za sovlaganja, skupno trženje in poslovno sodelovanje. Poudarila je tudi, da je bila nekoliko razočarana, ker je na celodnevna brezplačna predavanja domačih in tujih strokovnjakov prihajalo manj ribniških poslovnežev, kot je pričakovala. Predsednik ob-

činskega izvršnega sveta Janez Henigman pa je dejal, da je tudi ta katalo-

● **STRAH PRED NOVOTARIJO** - Dr. Anton Hauc je na predstavitvi povedal tudi tole anekdoto, vendar zanjo ni dejal, da ji je bil priča v Ribnici, čeprav je čisto ribniško duhovita.

Nekdo je opozoril, da ne bi bilo prav vnesti v katalog natančne podatke o poslovnih, proizvodnih, naslove itd., češ: - Kaj pa, če bo kakšen tujec res prišel?

log odgovor tistim, ki trdijo, da "občina ni nič naredila".

J. PRIMC

● **Ubogi proletarec**. Prejšnja država te je izkoriščala, sedanja te je prodala. (Zorko)

● **Ljudje so kot živali**, vedno hočejo vedeti, kaj se dogaja. (Weibel)

Sevniško Žago oživili Brežičani

17 (od 53) bivših delavcev Žage naj bi imelo delo tudi poslej, ko je za eno leto podjetje, ki je šlo na boben, vzelo v najem HPG Brežice - Polovično zasedene zmogljivosti

SEVNICA - Brž ko se je zvedelo, da je sevniško podjetje za promet in predelavo lesa Žaga, ki je šla januarja letos v stečaj, začela z manjšim številom delavcev v drugi polovici aprila spet z razrezom lesa, so se v sevniških logih razširile govorice, da je Žago kupil bivši direktor Jutranjke Milinovič. Seveda to ni res, razlogi za taka ugibanja pa verjetno tičijo tudi v dokaj podobnem priimku omenjenega gospodarstvenika, ki zdaj služi kruh na Celjskem, in dipl. inž. Mirka Maljkoviča, direktorja brežiškega podjetja HPG (Hortikultura, plantaže in gradnje), ki je Žago vzelo v najem za eno leto.

Bolj ali manj prijetno so bili presenečeni tudi nekateri izmed 53 nekdanjih delavcev Žage, ki so dobili sporočilo od zavoda za zaposlovanje, da si spet lahko služijo kruh z lastnimi rokami. Direktor HPG Maljkovič predvideva, da bo po enem letu stekla v žagarnici in decimirci donosna proizvodnja, tej nalogi pa naj bi bilo kos 17 bivših delavcev Žage in 14 delavcev HPG. Prvo leto naj bi Žaga obratovala s polovično zmogljivostjo, razrezali naj bi približno 11.000 kubikov bukovih hlobovine in lesa iglavcev, v decimirci pa okoli 9.000 m³ desk. Kot pravi obratovodja Žage inž. Franc Kragl, dobro kaže, da bodo uresničili zastavljene cilje. V HPG pa bi se po Maljkovičevih besedah odločili za podaljšanje najema ali morebiti celo za odkup Žage šele, ko bi

dosegli rentabilno poslovanje. Direktor Maljkovič, ki je bil že pred leti v Sevnici direktor poslovne

Mirko Maljkovič

enote Gozdnega gospodarstva, (tako kot on je po poklicu gozdar tudi obratovodja Kragl) odkrito prizna, da so se za najem Žage odločili z nekoliko lažjim srcem, ker jim gre tudi za usodo delavcev HPG, ki so jih hudo prizadele suše, in ker so izgubili hrvaške kupce. 44-članski kolektiv HPG se zaveda sezonskega značaja svoje proizvodnje, zato se ne oklepa zgolj vzgoje in prodaje okrasnih in drugih sadik. Ob drevesnicah in topolovih plantažah je vse pomembnejši tudi dohodek od poljščin.

P. P.

SPET "SEVNIŠKO POLETJE"

SEVNICA - Tukajšnje gasilsko društvo in Delavska pihalna godba pri GD Sevnica letos spet prirejata kulturno-zabavno prireditev Sevnško poletje. Prireditev bo 24. in 25. junija, ob tradicionalni reviji oz. srečanju slovenskih gasilskih pihalnih orkestror pa bo poskrbljeno za raznovrstno zabavo. Za ples naj bi poskrbeli Alfi Nipič s svojimi muzikanti in kar trije sevniški ansambli.

BOŠTANJČANI NA 5. REVJI CERKVENIH ZBOROV

RAKOVNIK - Preteklo nedeljo je med 20 zbori, ki so zapeli na 5. reviji slovenskih cerkvenih zborov na Rakovniku v Ljubljani, zapel tudi Mešani pevski zbor župnije Boštanj pod vodstvom Cirila Udovca. Za Boštanjčane, ki so celo že zapeli papežu Janezu Pavlu II. v Vatikanu, je izbor izmed 42 zborov za to revijo ponovna potrditev kakovosti.

K. ALIČ - NOVI RAVNATELJ BOŠTANJSKE ŠOLE

BOŠTANJ - Predmetnega učitelja na boštanski osnovni šoli Karla Aliča z Brega so poslanci sevniske občinske skupščine brez pripomb potrdili za novega ravnatelja te šole. Alič je zamenjal dosedanjega dolgoletnega ravnatelja Iva Šnuderla, ki je ob koncu aprila odšel v pokoj. Kot je pojasnil sekretar občinske sekretariata za družbene dejavnosti in občo upravo Jože Maurer, se je Šnuderl pisno zavezal, da bo storil vse potrebno, da bo vzgojno-izobraževalno delo potekalo brez motenj do konca tega šolskega leta.

KURILI SO TUDI GUME - prav so bili pripravljali kresov domačem radiu opozorjeni, na prvomajskem kresovanju ne ku- avtomobilskih in traktorjskih g opozorilo ni zalego. Tudi stanov v stolpnica v Kidričevi ulici so deležni "gumenega" dima in smr s kresa na bližnjem otroškem igri- STABILNA LE CERKVE - V Kočevju ni tako rekoč trdnega. Padla je občinska vla nove niso izvolili, nekateri se po- potih grozijo celo župan in ne- terim bodočim županom novih ob- na Kočevskem itd. Tako je ed svetla točka ura na kočevski cerkv trdno stoji, saj se njeni kazalci že in leta niso premaknili.

HOTEL BODO PRENOVILI - Hotel Pugled je dobil novo vodst ki ga bo temeljito prenovilo že turistične sezone. To je tudi potr no. Nekaj pozornosti pa bi lahko p vetili tudi malenkostim, kot so majani stoli ipd.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj novi izvršni svet občine bil izvoljen? - Praksa je pokazala, da v Kočevju vsaka sprememba pomeni prehod še slabše.

Ribniški zobotrebn

LASTNINILI KOKOŠI - Pri kratkim so tudi v ribniški občini k dli kokoši. Pri dveh občanah jih zmanjkalo skupaj 16 in za nameč še petelin, gajba krompirja in praz 50-litrski PVC sod.

VLOM V JAMARSKI DOM - aprila so odkrili vlom v jamarski d pri Francetovi jami. Ukraden je štirikomponentni radio z dvema z čnikoma, hrana, pijava in cigare Vloma je osumljen Bojan O., ki se takrat klatil po gozdovih okoli Ribnice.

IZGUBLJENO-NAJĐENO - 3.400 DEM in 20.040 tolarjev je natakarcia bistroja Riba. Vse je skup vrnjeno Mariji Ž. iz Ribnice, ki je najditeljci izplačala 10 odst. naj- o nine.

PARFUM - 30. aprila ob 1.15am Mojca C. iz Kočevja prijavila poljski patrolji, da ji je iz avta, par- ranega pri diskoteki Jutro v Gor vasi, izginilo 7 kaset, 1.500 tolarjev parfum. Policisti pa so imeli do- nos in so parfum ter ostalo izdelje- tle ure po prijavi že vrnili lastni- Roma Ota H. in Stanko B. pa bo- morala zaradi tega pred sodišče.

Sevniški paberki

BANKA - Direktor HPG Mirko Maljkovič, pred leti tudi direktor to- da brežiškega GG-ja v Sevnici in e- leto celo Žage, ki jo zdaj skuša reš- vati njegovo podjetje HPG, sprete- krmari med Scilami in Karibdan. Maljkovič sicer ceni direktorja P- savske banke dr. Dejana Avsca, a o- je iskal zagonski kapital za Žago, kar je poiskal pri avstrijski Ljudski ba- ki v Celju. Maljkovič še ni slišal ži- bogokletne govorice, ob katerih gre- do Avsca in še komu lasje pokonč- namreč, da naj bi SKB banka kupi- Posavsko banko. Ali pa je Maljkov- tra le obzirno, diplomatsko neveden?.

REŠILEC PO SEDMIH URAH - Svoji 89-letne Zofije Blatnik iz Da- na lenjega Boštanja so ogorčeni nad on- organizacijo dela v sevniškem zdr- O- stvenem delu oz. zaradi tistega, ki- "zaslužen", da so v petek kar od 8. nes 15. ure čakali na rešilca, ki naj bi- hovo mamo odpeljal v novomeš- tvu bolnišnico. Dr. Stopar je v peto- ro- zjutraj takoj napisal napotnico z- Ce- bolnico, sorodnikom Zofije Blatni- pa so v zdravstvenem domu po tel- ize- fonu povedali, da bo rešilec priš- najkasneje ob 11. uri. Zofija Blat- je resda doživela visoko starost, to- ali si je zaslužila takšen konec? P- hudem boju je v bolnišnici namre- BI- umrla, v ponedeljek pa so doma- o- svojo mamo in babico pokopali. A- st- ne bi bilo tega pogreba, če bi rešil- prispel vsaj ob 11. uri, kot so ob- ore- ljubljali?

CLANARINA - Dolgoletni akta- vist sevniškega Rdečega križa Tif- Klemenčič iz Lamerč je med spr- hodom po avstrijskem Gradcu sp- znal, da se številnemu podmlad- Rdečega križa, ki kar na ulicah pob- ra prostovoljne prispevke v nek- nje Hitlerjeve pušice, ni mogoče o- niti. Papirnato samolepilno nalepk- z rdečim križem in napisom "Dan- je prinesel Tine pokazat kar priliv- pljeno na suknič svojim kolego- Ker- aktivistom. Morda v spodbudo nej- Plet- vernim šolnikom, ki niso najbolj oš- reti za to, da bi učenci pobirali priš- R- pevke za Rdeči križ, češ da bi lah- Art- prišlo do zlorab. Pa mogoče tudi tiš- K- tim aktivistom RK, ki prizadevne- tič- z blagajniku Francu Abramcu, ki j- štin- obredei številne domove, niso zmog- plačati niti letne članarine 200 tolar- jev, češ da so jo plačali že v odbor-

Zdravstveni dom v mišjih luknjah

Krški dom že leta načrtuje in čaka na nove prostore - Zdaj računa na širitev v sosednji Bonovo hišo - Jo bo Sklad stavbnih zemljišč odkupil? - Nove občine podirajo načrte

KRŠKO - Krški zdravstveni dom navajajo kot primer slabe prostorske rešitve, ki je nastala na osnovi načrtov, idealnih za kak manjši kraj. Za Krško kot občinski ali celo regionalni center ne ustrezajo, ker ne dajejo možnosti za širitev dejavnosti. Vodstvo zdravstvenega doma išče še zadnje kotičke v stavbi in vanje "zapira" zdravstvene delavce in bolnike, medtem pa se boji, da bo občina zamudila tudi sedanjo priložnost za širitev zdravstvenih prostorov.

Krška občina ima še dva zdravstvena doma na Senovem in v Kostanjevici, vsi trije oskrbujejo 28 tisoč ljudi, samo na krškega pa odpade 16.000. To hkrati pomeni, da dnevno stopi skozi njegova vrata okrog 300 bolnikov. Uporabljajo tudi prostore 2 x 3 metre, tako da pacienti začudeno vprašujejo zdravnike, kje jih bodo pregledali. Številni kotički in majhni prostori so pravi labirint brez izhoda za bolnike. Osebe zelo boli, da so že nabavili novo opremo za fizioterapijo, a je zdaj zaradi pomanjkanja prostora nimajo kam postaviti. Ob tem pa njihovi bolniki čakajo na fizioterapijo po 30 in več dni.

Krško v preteklosti zdravstveni dejavnosti očitno ni posvečalo dovolj pozornosti, čeprav je imelo za kaj takega dobro gospodarsko osnovo. V letu 1985 sta Slovenija in Hrvaška tudi odobrili, da se prispevek nuk-

learkarke v občinski Sklad stavbnih zemljišč lahko uporabi za gradnjo zdravstvenega doma v Krškem. Z gradnjo ni bilo nič, zdravstvenemu domu pa je ostal le cel sveženj načrtov in se še vedno stiska v neprimernih prostorih. "Tudi v občinski skupščini je naše opozorjanje naletelo na gluha ušesa, čeprav v istem času zdravstvena zavarovalnica dobiva nove prostore, ki so zgrajeni s

Dr. Rudolf Ladika

sredstvi zavarovancev," opozarja dr. Rudolf Ladika, direktor Zdravstvenega doma Krško.

Zdaj je vodstvo te ustanove dvignilo vik in krik, saj se boji, da bo v predalu ostal neuresničen tudi zadnji načrt. Ta predvideva, da bi odkupili ali za daljši čas vzeli v najem sosednjo Bonovo hišo, v kateri je bila doslej uprava Agrokombinata in nato še Kmečke zadruge. V zdravstvenem domu menijo, da bi bila to zelo primerna rešitev, ki bi omogočala postopno pridobivanje prenovljenih, za zdravstvo novih prostorov.

Težava je v tem, da je Bonova hiša sredi mesta in ima svojo ceno, zato prodajalec ni pripravljen v nedogled čakati na slabega kupca, kakršen je zdravstveni dom, ki nima lastnih sredstev. Na potezi je torej občina kot ustanoviteljica. Po besedah predsednika IS Roberta Kerina je izvršni svet že predlagal Skladu stavbnih zemljišč, naj odkupi Bonovo hišo za 1 milijon tolarjev, kolikor zahteva prodajalec. "Iz različnih razlogov predlog ni bil sprejet, kljub vsemu pa smo obdržali postavko, ki dopušča kompromis. Zdaj občina nima denarja za odkup, zato se dogovarjamo z Agrokombi-

TEKMOVALI V PLESU

SENOVO - V soboto, 14. maja, bo v športni dvorani na Senovem slovenski kvalifikacijski turnir v športnih plesih za vse kategorije. Ob 11. uri bo začetek tekmovanja za pionirje in mlajše mladince, ob 14. za mladince, starejše mladince in člane C razreda ter ob 18. uri za mladince, starejše mladince in člane višjega (B) razreda.

Na Bohorju spet dolgi, težki in duhoviti jeziki

17. jezikova nedelja je bila dobro obiskana

BOHOR - Na tem najvišjem posavskem planinskem vrhu je bila minulo nedeljo ob lepem sončnem vremenu že 17. jezikova nedelja, ki jo organizira Planinsko društvo "Bohor" s Senovega. Vsako drugo nedeljo v maju se pri koči na Bohorju zberejo planinci od blizu in daleč, da bi sodelovali na svojstvenem tekmovanju. Posebna komisija ocenjuje, kdo bo prinesel s seboj najdaljši, najtežji in najbolj duhovito aranžiran užiten prekajen jezik.

Na nedeljski prireditvi je z najdaljšim jezikom zmagal Franci Klavžar iz Kozjega, saj je njegov jezik meril kar 74 centimetrov. Najtežjega, tehtal je 1,74 kg, je prinesla skupina, imenovana Maček, d.o.o., iz Sentjurja. Najbolj duhovito je jezik aranžirala Irena Kožuh iz Brestanice, ki je jeziku dala naslov Evropski opazovalec in mu pripisala: "Nič videl, nič slišal."

V konkurenci se je pomerilo 17 planincev in skupin, zunaj konkurence (šteli so namreč samo užiti jeziki) pa je planinka Damjana Krošelj prinesla izredno dolg papirnati jezik z imenom TV Novo mesto. Po oceni gospodarja planinske kočice na Bohorju se je na tej prireditvi zabavalo od 700 do 800 planincev.

A. Ž.

Tanin Sevnica išče pogodbene sodelavce za odkup kostanjevega lesa na terenu, in sicer za naslednja področja: Štraža, Doljenske Toplice, Uršna sela, področje Šmarjete, Škocjana in Sentjerneja ter širše področje Brežic z Gorjanci.

Splošno gradbeno podjetje POSAVJE Sevnica, Trg svobode 11,

vabi k sodelovanju delavce z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas, in sicer naslednjih profilov:

- kvalificirane zidarje,
- kvalificirane tesarje,
- gradbenega diplomiranega inženirja,
- gradbenega delovodjo.

Vabimo tudi k sodelovanju delavce do 25. leta starosti z možnostjo priučitve ob delu za KV zidarje in KV tesarje z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Kandidati, ki so pripravljene sodelovati in se zaposliti v našem podjetju, naj pismeno obvestijo podjetje na zgoraj navedeni naslov ali pokličejo na telefon (0608) 41-615 kadrovske službo.

Le malo otrok v Nerezine

Krško ima lastno otroško naselje na Lošinju, toda v njem bodo letovali le redki mladi Krčani

KRŠKO - Lani je krška Občinska zveza prijateljev mladine ob denarni pomoči občine obnovila otroško naselje v Nerezinah. Z veliko prizadevanja, organizacijskih priprav, vzdrževalnih del in čiščenja jim je uspelo zagotoviti letovanje 143 otrokom. Za 70 zdravstveno ogroženih otrok je letovanje ob morju plačal Zavod za zdravstveno letovanje, za enako število naj bi stroške pokrili tudi letos.

Čeprav je naselje urejeno in se nahaja v sklopu Počitniške skupnosti Krško, ki ima za julij in avgust razprodane zmogljivosti, se starši le težko odločajo za letovanje svojih otrok na Hrvaškem. Konec aprila je bila prijavljena za en termin le skupina 80 otrok Društva za plesno dejavnost iz Krškega in nato še 26 otrok OZPM. V avgustu bo 5 dni v tem naselju letovalo 78 otrok OŠ Trebnje, vsi ostali termini pa so bili še prosti.

V občinski zvezi so se jezili na ravnateljice osnovnih šol, ti pa so povedali, da so staršem ponudili letovanje in šolo v naravi v Nerezinah, vendar nikakor ne morejo prepričati vseh staršev, da bi pustili svoje otroke na Hrvaško. Lastniki si zdaj niso na jasnem, ali starše res odvrta bližina vojne ali pa previsoka cena letovanja. Morda bi ka-

zalo močneje pritisniti in zbrati sredstva iz različnih virov: sociale, zdravstva, občine.

Zavod za zdravstveno zavarovanje prispeva za vsak dan letovanja 1400 tolarjev za otroke z zdravstveno indikacijo. V Krškem pripade menda ta pomoč 70 otrokom, zanimivo pa je bilo na nedavnem obisku v Krškem slišati republiko sekretarko Zveze prijateljev mladine Slovenije, ko je povedala, da v Ljubljani dobijo tako pomoč vsi otroci, ki gredo na podobno letovanje!

V otroško naselje v Nerezinah je vloženo 20 let truda. Naselje je na otoku Lošinju, ki je še iz časa Avstro-Ogrske znan kot zelo primeren kraj za klimatsko zdravljenje boleznih dihal. Iz zdravniških poročil je mogoče razbrati, da je med otroki vse več bronhitičnih in astmatičnih obolenj, ki se kronično ponavljajo. Pogosta zdravljenja so precejšnje strošek za družbo, podjetja in posameznike, zato se klimatsko zdravljenje ponuja kot idealna rešitev. Žal je letos krški otroci spet ne bodo dovolj deležni, iz takih ali drugačnih razlogov. Škoda, saj imajo za razliko od mnogih drugih občin svoje naselje, ki ga ne bo mogoče vzdrževati, če ne bo zasedeno.

B. D.-G.

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

S prihodom pomladi se sezona za posek pravega kostanja ni končala. TANIN SEVNICA tak les odkupuje vse leto. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv. Po potrebi vam opravimo tudi posek. Rok plačila je 15 dni po dobavi. **Pokličite nas na telefonsko številko: 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.**

ODPRTO 365 DNI - Poletna in zimska termalna riviera sta čateškim Termam prinesli novo dimenzijo. Nekdaj se je pozimi hodilo samo v zdravilišče, zdaj pa so Terme postale športno-rekreacijski center, ki je za mlado in staro odprto 365 dni na leto. (Foto: B. D.-G.)

Zlata vredna termalna riviera

Milijon jih roma na Čatež - Obogatitev turistične ponudbe namesto gradnje hotelov se Termam že obrestuje - Več gostov in večji dobički - Najuspešnejši v Posavju

ČATEŽ OB SAVI - Konec minulega leta odprta zimska termalna riviera je temeljito spremenila poslovanje posavskega turističnega giganta. Terme Čatež so to zimo ustvarile v primerjavi z enakim lanskim obdobjem več kot 100 odstotkov večji prihodek, zabeležile 50 odstotkov več nočitev in gostile za več kot 300-krat več kopalcev. Lani so imele do aprila 70 tisoč nočitev, letos nad pričakovani že čez 100 tisoč. K obisku skozi vse leto je prispevalo tudi dokončano igrišče za golf na Mokricah.

Podjetje, ki že četrto leto posluje kot delniška družba, je v zadnjem času vložilo v posodobitev in bogatejšo ponudbo kar 20 milijonov mark. Približno polovico te vsote so v podjetju zagotovili z dokapitalizacijo, ostalo iz lastnih sredstev. Samo v lanskem letu so dokončali zunanjo riviero, zgradili zimsko termalno riviero s 4.000 kvadrati pokritih površin, adaptirali zdravstveni del zdraviliškega doma ter prenovili vse sobe hotela Terme in bungalove. Namesto grill restavracije bo v hotelu Terme poslej klasična restavracija à la carte.

Terme Čatež so lani s 13,5 odstotnim povečanjem števila nočitev preselile 400.000 in za leto načrtujejo nadaljnje povečanje. Povečanje deleža njihovih nočitev v skupnem številu nočitev v Sloveniji govori o nadpovprečni rasti nočitev. Ocenjujejo, da je v lanskem letu čateško zdravilišče, hotele, kamp in riviero obiskalo milijon gostov. Podjetje je povečalo dobičke in se po tem že približuje družbam, ki so uspešne v svetu. Prihodek na delavca so povečali, čeprav so porabili za 4 odst. manj ur kot leto prej. To kaže na racionalizacijo poslovanja, ki za

delavce sicer pomeni veliko večjo obremenitev.

V športno-rekreacijskem in zdraviliškem kompleksu Terme bodo pred pravo poletno sezono (zunanja riviera je že odprta) še uredili okoličino in parkirišča, dokončali 6 butikov in adaptirali bungalove. Na sedanjem kegljišču nameravajo urediti nočno zabavišče večjih zmogljivosti.

Do konca tega leta bodo pripravili vse potrebno za gradnjo novega hotela na mestu starega hotela Toplice, ki bo povezan z zimsko termalno riviero. Z gradnjo bodo začeli, če bo ugotovljena smotnost naložbe. V podjetju bodo tudi proučili možnosti in smotnost vlaganj na drugih lokacijah v Sloveniji. V letošnjem letu bodo izvedli tudi privatizacijo četrte lastnine, ki je v družbeni lasti.

B. DUŠIČ-GORNIK

Novo v Brežicah

STARO - Že večkrat prežvečena stvar v Brežicah so nesklepne skupščine. Zadnji neuspešen poskus bil v torek, 3. maja. Trije delegati bili premalo, ostalim pa so zrastle oslovsko ušesa, ker so spet prišli zaman, čakali zaman in povrh še poslušali županovo pridigo. Zalegla se je grešnik itak niso poslušali. TOLAZBA - Čeprav se aktivnosti gradnjo stolpa na Rajcu nadaljujejo in se krajem ob hrvaški meji beta sprejem programa ljubljanske televizije, je še moč slišati tarnanje. Rebalanci ob meji se pritožujejo, da imajo slab program TV Slovenija. Preden se bodo povsem iztožili, naj potolažimo z enim stavkom: program ljubljanske televizije je slab neposredno po Sloveniji. Dobri odsejavniki, pretvorniki in sprejemniki nu ne morejo pomagati.

POUČNO - Se dobro, da je Radio Slovenija na razgovor v Terme Čatež poslal svojega posebnega specialista za turizem vsvednega Milenka Šobra. Če možakarja ne bi bilo v Mokrice, posavski novinarji nikoli ne bi izvedeli (grozal!), kako lepilo uporabljajo v Termah in, kar je še najhujše, svetovna javnost ne bi izvedela, da v črpalkah hladilnikov nimajo več amoniaka, ampak freon. Hvala, gospod Šober, škoda le, da ni bilo za plodna vprašanja več pisa. Novinarško sevnika radia Branko Drnovšek je namreč močno animalo, katero kolekcijo čistil uporabljajo v podjetju. Žal bo ostala nepotešena do naslednje tiskovne konference.

ON ALI NIHČE - Direktor Term Čatež Borut Mokrovič je odklonil mesto ministra za turizem. Raje ob politične funkcije dela v gospodarstvu: nalaga, privatizira, kupuje in prodaja delnice. V vladi so si rekli: Če ne bo Mokrovič, ne bo nihče. In so takoj ukinali ministrstvo za turizem.

BORCI IMAJO LETNO KONFERENCO

BREŽICE - V torek, 17. maja, se ob 9. uri v sejni sobi hotela Turist začela letna konferenca občinskega odbora Združenja borcev NOB Brežice. Med drugim bodo razpravljali o spremembi statuta svoje organizacije, obravnavali poročilo o delu in program dela za prihodnje leto in izvolili nove predstavnike svoje organe.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 29. aprila do 6. maja so iz brežiške porodnišnice rodile: Silva Keršmanc z Ledine - Miha, Marija Pieterski z Zdol - Jurija, Metka Lopačič s Čateža - Jakoba, Martina Žibert s Rake - Adrijano, Slavica Povhe z Artega - Aleksandro, Alenka Gorjan iz Krškega - Simono, Bernarda Kmečič z Bojsnega - Sandro, Jožica Avguštin iz Krškega - Adrijano in Doroteja Debelak iz Šp. Starega grada - deklaro.

Čestitamo!

REVIJA OTROŠKIH PEVSKIH ZBOROV

METLIKA - V petek, 13. maja, bo ob 18. uri v kulturnem domu v Metliki 8. revija belokranjskih otroških in mladinskih pevskih zborov. Nastopilo bo devet zborov, vsak pa bo zapel tri pesmi.

PESTRO KULTURNO POLETJE

METLIKA - Tukajšnja Ljudska knjižnica in nekateri zagnanci so skoraj že pripravili program metliškega kulturnega poletja, ki bo od 23. junija do 28. avgusta na grajskem dvorišču in v Ganglovm razstavišču. V tem času bo kar petnajst prireditev, od razstav, literarnih ter glasbenih večerov, na katerih bodo prišli na svoj račun tako ljubitelji etno glasbe, do folklornih skupin, zborovskega petja in popularne slovenske zabavne glasbe.

DURAN V GOSTEH PRI SLONU

NOVO MESTO - Pri slonu so pripravili že drugo razstavo v letošnji razstavnici sezoni. V četrtek, 12. maja, bodo ob 19.30 odprli razstavo del novomeškega slikarja Milorada Durana. Ustvarjalec bo pokazal svoje novejšje krajinske pasteje. Za prijetno razpoloženje bo poskrbela znana novomeška skupina Županova torta.

"LJUBITI" V KRŠKEM

KRŠKO - Danes zvečer ob 20. uri bo v Kulturnem domu gostovala ljubljanska Drama z igrano Ljubiti, ki je prava gledališka uspešnica. V režiji Matjaža Zupančiča se bodo predstavili igralci Ivo Ban, Silva Čušin, Barbara Levstik, Maja Sever, Mojca Ribič in citrar Miha Dovžan.

• Kura, ki zvečer poje, zjutraj nima jajca. (Romuški pregovor)

• Kdor je bedak v Rimu, je tudi v Budimu.

Mladi rod še ohranja izročilo

Enajsta revija belokranjskih otroških folklornih skupin, ki jo je organizirala ZKO Črnomelj, je pokazala, da je kakovost ohranjanja ljudske dediščine vse večja - Težka odločitev

SEMIČ - Minulo soboto je bila v semiškem kulturnem domu 11. revija otroških folklornih skupin Bele krajine, na kateri se je predstavilo šest skupin ter gostje s Kranjske osnovne šole Jakoba Aljaža s spletom gorenjskih plesov. Prvi vtis, ki so ga dobili obiskovalci, ki so do zadnjega kotička napolnili dvorano, je bil, da je kakovost programa iz leta v leto boljša. Res pa je, da tudi pomanjkljivosti ne manjka.

Razen podzemeljske in starotrske osnovne šole imajo vse belokranjske šole folklorne skupine. Vendar na reviji ni bilo tudi Viničanov, ki sicer vsako leto na jurjevo hodijo od hiše do hiše in obujajo nekdanje običaje, s katerimi se predstavijo celo v

Ljubljani, čez leto pa njihova folklorna dejavnost zamre. Sicer pa je bilo opazno, da so mentorice vložile v delo skupin veliko časa in truda. Ne nazadnje je bilo potrebno pobskati po starih zapisih, zbrati ljudske običaje, pesmi, plese, igre, napisati

SVETNIKI IN LJUDJE - V prostorih samostanske knjižnice pri novomeških frančiškanih so v soboto, 7. maja, zvečer odprli razstavo Marija vodi nas, na kateri se s svojimi olji v Novem mestu prvikrat predstavlja slikar Norbert Krištof Grčar (na sliki v sredini), v Avstriji živeči ustvarjalec slovenskega rodu. Po uvodnem pozdravu p. Felicijana Pevca je trio mladih vilončelst iz novomeške glasbene šole zaigral tri krajše Gastoldijeve skladbe, nato pa je slikarjeva žena Stanislava Pokorna Grčar (na sliki desno) predstavila življenjsko pot in delo razstavljalčevega umetnika. Grčar je za novomeško razstavo pripravil izbor iz svojih cerkvenih slik in iz novejših ciklov Slovensko dekle, Slovenska žena, Materinstvo in Bloške cerkve. Za slikarja je značilen preprost likovni izraz, ki je po mnogih značilnostih blizu pravoslavni ikonografiji. Upodobljeni lik, to sta predvsem obraz ali kvečjemu doprsje, zavzema skoraj ves prostor na sliki, ozadje pa je povsem očiščeno, odvečnih detajlov tudi na likih ne bomo našli. Razen treh slik cerkva so na Grčarjevih slikah upodobljeni svetniki, nekaj je portretov znanih Slovencev, naslikanih po drugih likovnih predlogah, in portretov posameznikov, slikanih po živem modelu. Posebno pozornost avtor posveča liku Matere božje, ki ga na svojstven način deskralizira in problematizira, denimo na slikah Auschwitzska Madona in Mati življenja. Razstava bo odprta do 5. junija, ogledate pa si jo lahko od torška do sobote med 17. in 19. uro. (M. Markelj)

Naši grafiki v družbi Rembrandta in Picassa

Od 20. maja do 15. septembra bo v Novem mestu 3. biennale slovenske grafike - Vrsta razstav in drugih kulturnih prireditev - Prvič v Sloveniji Rembrandtovi in Picassovi grafični listi - Prvikrat tudi Evropska velika nagrada za grafiko

NOVO MESTO - Prihodnji teden bo Novo mesto postalo središče pomembnega likovnega dogajanja; v prostorih Dolenjskega muzeja bodo slovensko odprli 3. biennale slovenske grafike, na katerem bodo predstavljeni izbrane novejšje grafike 43 slovenskih likovnih umetnikov, med spremljajočimi razstavami pa bomo imeli med drugim priložnost prvikrat v Sloveniji videti grafike vrhunskih svetovnih mojstrov Rembrandta in Picassa. K živahnemu bialnemu utripu bodo v tednih do 15. septembra, kolikor bo trajal Biennale, pripomogli še vrsta kulturnih prireditev v okviru Novomeških poletnih večerov in izdaje biennialne monografije ter knjige Friedlaenderjevih grafik.

Po dveh biennialih slovenske grafike, po prvem, ki si je kot ne pri vseh enako zaželjena kulturna prireditev utrl pot in prostor na Slovenskem, in drugem, ki je požel velika priznanja in visoke ocene, je tretji biennale pred tem, da se potrdi kot ena od najpomembnejših in najkvalitetnejših likovnih prireditev, kar jih premore slovenski prostor. Novo mesto z Dolenjsko pa si z njim čvrsti položaj enega od središč na slovenskem kulturnem zemljevidu. 3. biennale slovenske grafike z vsemi spremljajočimi prireditvami bo vse to tudi dosegel, kot je mogoče razbrati iz biennialnega programa, ki so ga predstavili minuli petek na tiskovni konferenci.

Osrednja prireditev bo razstava slovenskih grafik v veliki dvorani Dolenjske galerije. Na razpis je poslalo svoja dela 75 avtorjev, komisija pa je za predstavitev izbrala po dve in več grafik 43 ustvarjalcev. Vse izbrane grafike so v konkurenci za veliko nagrado Otočec in 5 nagrad

Novega mesta, ki jih bodo podelili na slovesni otvoritvi bienala 20. maja. Ob teh nagradah bodo prvič podelili tudi Evropsko veliko nagrado za grafiko, ki jo bo po sklepu mednarodne žirije prejel španski slikar, kipar in grafik Antoni Tapies, veliko ime sodobne svetovne umetnosti.

V spodnjih prostorih Dolenjske galerije bo razstava risb profesorjev ljubljanske likovne akademije kot zanimiv, poučen in dialoški prikaz osnov, iz katerih grafika pravzaprav izvira. V novih razstavnih prostorih Dolenjskega muzeja pa bosta predstavljena pravi umetniški poslastici - razstava Picassovih in Rembrandtovih grafičnih listov. Kot je povedal predsednik bienala Branko Šuh, je imel priložnost, da si je ogledal 100 od kakih 500 Picassovih grafičnih listov, ki jih hranijo v Bremnu, za novomeško razstavo pa je lahko izbral 25 del. Pri izboru se je odločil za tista Picassova dela, ki kažejo, po kakšni ustvarjalni poti je šel veliki umetnik. Iz dunajske Albertine pa prihaja v Novo mesto 5 grafik slovitiga holandskega slikarskega in grafičnega mojstra Rembrandta; gre za njegove najlepše grafične liste, ki bodo sploh prvič razstavljeni na Slovenskem.

Po tradiciji prejšnjega bienala bodo postavili tudi dve osebni razstavi, in sicer bosta v galerijskem prostoru Doma kulture razstavljala lanska dobitnika velike nagrade Otočec in nagrade Novega mesta Marija Starič Jenko in Ivan Mršnik.

Piko na i bo likovnim prireditvam dal izid monografije 3. bienala, v kateri bodo ob strokovnem besedilu domačih in tujih avtorjev predstavljena tudi grafična dela z vseh biennialskih razstav vključno z grafikami sodelujočih svetovnih umetnikov. Z monografijo se Biennale gotovo najtrajnejše zapisuje in ostaja dostopen kot dragoceno gradivo za kasnejše rodove ustvarjalcev. Nikakor pa ne gre pozabiti, da se bo s to bogato knjigo slovenska grafika dostojno predstavila širšemu svetu ter tako afirmirala tako slovensko umetnost kot državo Slovenijo.

• Biennale ne bo le likovna prireditev. Ob njem so kot samostojen projekt zrasli Novomeški poletni večeri, ki se bodo začeli na dan otvoritve bienala s koncertom slovenske pianistke svetovnega slovesa Dubravke Tomšič Srabotnjak v Domu kulture. V naslednjih tednih pa se bodo v okviru teh večerov predstavili še drugi veliki ustvarjalci in poustvarjalci, med njimi tudi kakovostni domači izvajalci.

3. biennale slovenske grafike so ob zavzetem delu posameznikov, ki so s tem projektom že od njegovega rojstva, denarno podprli in omogočili: Skupščina občine Novo mesto, Ministrstvo za kulturo, glavni mecen tovarna zdravi Krka, pokrovitelj Revoz in številni drugi podporniki. Pokrovitelj bienala je predsednik RS Milan Kučan.

M. MARKELJ

KONCERT MLADIH GLASBENIKOV

KRŠKO - V soboto, 14. maja, bo ob 19. uri v Domu kulture koncert simfoničnega orkestra Glasbene šole Krško. Mladi glasbeniki se bodo ljubiteljem tovrstne glasbene umetnosti predstavili z novim programom.

DOLENJCEM ENO PRVO IN DVE DRUGI MESTI

LJUBLJANA - V soboto, 7. maja, zvečer je bilo v veliki dvorani Cankarjevega doma državno prvenstvo v show danceu za člane in mladince. Med mladimi plesalci stapa sta se najbolje odrezali plesalki in krškega Divija Vesna Vučajnik, kije osvojila 1. mesto, in Josipa Fink, ki je zasedla 2. mesto. Med člani je v show danceu odlično 2. mesto zasedel par, v katerem z ljubljancanko Natašo Zajc pleše Novomeščan Boštjan Pavček, oba pa sta tekmovala za Kazino.

nakazala način, kako obujati in ohranjati dediščino. Čeprav naj bi bila na posvetu mentorjev, ki je bil po reviji, sprejeta tudi odločitev, kateri dve skupini bosta zastopali Belo krajino na republiški reviji otroških folklornih skupin v začetku junija v Kopru, se niso mogli odločiti med skupinami s semiške šole, črnomaljske šole Mirana Jarca in adlešiške podružnične šole.

M. BEZEK-JAKŠE

POMANJKANJE MOŠKIH PEVCEV - Mešani pevski zbor Lisca (na posnetku med sobotno občinsko pevsko revijo, ki jo je v kulturni dvorani GD pripravila ZKO Sevnica) bi rad v svoje vrste pridobil več moških glasov. In čeprav je v soboto zbor nastopil pod vodstvom zborovodje Staneta Pečka močno okrnjen, med dokaj številnim občinstvom dobro vnel dlani, zlasti z ukrajinsko pesmijo Ščedrik. Lep sprejem pri publiku so doživeli tudi drugi pevci: tako tisti iz vokalnih skupine DKŠD Svoboda Krmelj, ki se je pod umetniškim vodstvom Franca Bizjak tardija prvikrat predstavila tukajšnjemu občinstvu; iz vokalne skupine Corajak (umetniški vodja Romana Pernovšek), iz MePZ Jutranjka, ki deluje že 12 let (zborovodja Ciril Udovc), in iz MePZ Primož Trubar iz Loke (tokrat je zaradi bolezni zborovodkinje Tatjane Balog nastopil pod taktirko obetavnega Francja Strajnarja). Oktet Jurij Dalmatin iz Sevnice (umetniški vodja Emil Lenarčič) lepo zaokrožil revijo in povabil na koncert ob svoji 30-letnici. Ta bo v soboto, 20. maja, ob 20. uri v sevnški Lutrovi kleti. (Foto: P. P.)

OPLEMENITENA TRADICIJA - V razstavnem prostoru SDK v Novem mestu so v ponedeljek, 9. maja, v sodelovanju z Belokranjskim muzejem odprli razstavo izdelkov Janeza Filaka. Gre za izdelke Filak, prve pokrajinske družinske blagovne znamke pri nas, ki so si doma in v svetu že pridobili sloves in ugled. Belokranjec Filak jih je ustvaril v sodelovanju z našim vrhunskim oblikovcem Oskarjem Kogojem. Posebnost izdelkov, primernih za poslovna darila, predstavivite, je v združiti etnografske belokranjske tradicije s sodobnim oblikovanjem. Razstavljeni so kozarci, steklenice in svečniki, steklenice z v njih nje vloženi celimi sadeži in izdelki iz čebeljega voska. O avtorju je sprejel poznavelec tovrstnega prizadevanja pri nas dr. Janez Bogataj, za prijatelja popostritev pa je poskrbela otroška skupina Folklornega društva Kres, ki jo vodi Majda Nemanic. Na sliki: mali kresovci v dolenski narodni noši so pokazali kaj znajo. (Foto: M. Markelj)

Knjižni pogled čez plot

KRŠKO - Slovenija je majhna, zato se morajo njeni državljani učiti tujih jezikov. "Ne bodimo zaplankani v lastno kulturo, temveč spoznavajmo tudi kulturo drugih," priporoča knjižničar na OŠ Jurija Dalmatina v Krškem Drago Pirman. Sam meni, da nam mnoga spoznanja o kulturi tujih narodov lahko prinesejo knjige, še posebej, če primemo v roke originalne izvedbe. Ker je o tem prepričan, se že tri leta zapored udeležuje mednarodnega sejma knjig za mladino v Bologni.

Drago Pirman

Čeprav je na sejem potoval s Kompasovim izletom, ni bil niti približno običajen obiskovalec sejma. Trije dnevi so mu bili prekratki, saj si razstavljenih publikacij ni le ogledoval. Na sejm, kjer je razstajalo 1700 založnikov iz 53 držav, je govoril z več kot dvajsetimi predstavniki različnih držav. Predstavil jim je svojo zamisel o spoznavanju kultur in o izmenjavi knjig v originalu in prav pri nobenem od sogovornikov ni naletel na gluha ušesa.

Drago Pirman je na ta način v preteklih treh letih pridobil za svojo knjižnico lepo število knjig od več kot 40 različnih založb in v 17 svetovnih jezikih. Največ knjig mu je daroval slovenski rojak Iztok Bartel, sicer predstavnik ameriške založbe Publications International, ki je letos zanj pripravil kar 40 knjig. Predstavniki mnogih založb mu še zdaj pošiljajo na dom knjige, ker jih na sejm niso več imeli. Letos se je za sejem "oborožil" tudi Drago Pirman. S sabo je vzel nekaj izvodov knjige Pozdravljen Slovenija in Petrolovega Atlasa Slovenije.

"Na poti domov sem bil edini v avtobusu, ki je na sosednjem sedežu imel cele kupe knjig. Neka gospa me je vprašala, koliko sem zapravil za vse to gradivo. Niso mogli verjeti, da je bilo vse to za stonj za našo knjižnico," pripoveduje Drago Pirman. Letošnjo pot na sejem sta mu omogočili Občinska zveza prijateljev mladine in knjigarna Opus iz Krškega, šola je prispevala dva dni dopusta.

V šolski knjižnici se je poleg knjig iz Bologne nabralo že tudi lepo število drugih knjig v tujih

jezikih. Veliko so jih dobili od Studijske knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu, kjer nameravajo po 15. maju pripraviti enovečerno razstavo knjig v originalu. Pirman napoveduje tudi večdnevno razstavo v Novem mestu, če bodo le dobili primeren prostor zanj.

Kaj pa se s tujimi knjigami v nepoznanem tujem jeziku lahko počne? Drago Pirman se sam s pomočjo slovarjev dokopuje do informacije, o čem knjige pišejo, da jih lahko posreduje mladim bralecem. Malo težje je le v primerih nekaterih azijskih in arabskih knjig, pa upa, da bo tudi za te našel koga, ki mu bo pomagal pri branju. Ko učenci pridejo v knjižnico po knjigo in iščejo ilustracijo slona, jim knjižničar izbere na primer indijsko enciklopedijo. Slon je pač slon, vidijo ga lahko na sliki, vendar pa ob tem nevsiljivo spoznajo tudi tujo knjigo, tujo pisavo.

Razstava takih knjig omogoča bralcu neposreden stik s tujo kulturo, s pisavo, ki je tudi drugačna od naše, z zgodbami in ilustracijami. "Mnogokrat pri listanju originalov tujih knjig pridemo do spoznanja, da ne poznamo niti lastne kulture, slovnice in še česa. Posebej pomembno pa se mi zdi, da s takim srečevanjem tuje kulture višamo raven tolerance do tujega in drugačnega ter s tem zmanjšujemo možnost za agresivnost posameznika," razmišlja knjižničar Pirman.

B. DUŠIČ-GORNIK

Poslej delovna in socialna sodišča

Novi zakon o delovnih in socialnih sodiščih bo odpravil nekdanja sodišča združenega dela - V Novem mestu bo le oddelek ljubljanskega delovnega sodišča

NOVO MESTO - Jutri, 13. maja, bo začel veljati novi zakon o delovnih in socialnih sodiščih, nekdanja samoupravna sodišča združenega dela pa bodo morala na smetišče zgodovine. S tem pa se začne tudi korenita reforma celotnega sodstva, le da čaka temeljna sodišča prenova v začetku prihodnjega leta.

Delovna in socialna sodišča so po novem specializirana za dve vrsti sporov: delovne in socialne spore. Socialno sodišče se bo ukvarjalo s spori na področju invalidskih pokojnin ter zdravstvenih zavarovanj, potem zavarovanj za primer brezposelnosti ter glede socialnih in družinskih prejemkov. "Sodišča združenega dela niso sodila, ampak so odločala, pa tudi tožnika in toženega niso poznala, kar bo poslej veljalo tudi za delovna in socialna sodišča," pravi Franci Cvelbar, nekdanji predsednik novomeškega sodišča združenega dela, sedaj sodnik na novomeškem oddelku ljubljanskega delovnega sodišča. Delovna sodišča bodo obravnavala poleg individualnih tudi kolektivne spore, in sicer v primerih, ko gre za spore med strankami kolektivne pogodbe ali med strankami in drugimi osebami o kolektivni pogodbi, o zakonitosti stavk, pa tudi spore, ki izvirajo iz zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju.

Pri individualnih in socialnih sporih bo sodil sodnik s porotnikom (prej sta bila tudi porotnika sodnika), pri kolektivnih sporih pa zakon predvideva petčlanski senat; med porotniki pa bosta po dva predstavnika delodajalca in dva predstavnika delavcev. Porotnike za delovna in socialna sodišča bo s strani delavcev in delodajalcev volil državni zbor.

Sodišč bo manj, kot je bilo sodišč združenega dela, saj bodo delovna sodišča le v Mariboru, Celju in Kopru, medtem ko bo socialno in delovno sodišče le v Ljubljani. V Ljubljani bo tudi višje delovno in socialno sodišče. V Novem mestu pa bo le

oddelek ljubljanskega delovnega sodišča, zakon pa predvideva, da bo sojenje o delovnih sporih potekalo tudi na oddelkih. Predlagateljji bodo lahko vložili tožbe tako na oddelkih kot na sedežih sodišč. Novomeški oddelek ljubljanskega delovnega sodišča bo poleg sodnika Francija Cvelbarja s 1. junijem dobil še sodnika Metoda Žužka.

Po novem bo potrebno plačevati takse tudi na delovnih sodiščih, ki pa jih prejšnja sodišča združenega dela niso poznala, vendar bodo vsaj na začetku nekoliko nižje kot na rednih sodiščih. Sprememba bo tudi pri plačevanju stroškov: do sedaj je stro-

● Sodnik Franci Cvelbar pravi, da je nova zakonodaja kopija nemškega delovnega in socialnega sodišča. V Nemčiji imajo veliko sporov, vendar jih 60 - 65 odst. rešijo s poravnavo. Kateri spori bodo imeli pri nas prednost pri reševanju zaradi nove organizacije, se še ne ve. V Novem mestu imajo 350 nerešenih zadev, v Ljubljani pa prek 7000.

ške nosila vsaka stran zase, poslej pa bo praviloma nosil stroške tisti, ki bo pravdo izgubil, razen nekaterih izjem, npr. pri prenehanju delovnega razmerja trpi stroške delodajalec neglede na izid sojenja. Taks pa ni po-

trebno plačati v socialnih sporih o pravici do in iz zavarovanj ter v kolektivnih delovnih sporih.

Zakon predvideva tudi obnovno postopka in revizijo. Do obnove postopka lahko po novem pride v roku petih let od izreka sodbe, prej v roku dveh let. Novost so revizije, ki so možne za 20 let nazaj v primerih: če je sodišče zavrnilo zahtevo delavca po sodnem varstvu zaradi prenehanja ali skleni-

Franci Cvelbar

tve delavnega razmerja in zaradi razporeditve na drugo delovno mesto. Tudi obnova postopka, kjer je prišlo do odločbe zaradi moralno-politične neprimernosti, je možna za nazaj. O tem pa bo razsojalo sodišče, ki je tudi takrat odločalo o tej zadevi. J. DORNIZ

Na udaru ženske in policisti

V Kočevju so pretepali ženske in grozili policiji

KOČEVJE - Zadnja dva vikenda je bilo v Kočevju živahno, izredniki pa so si privoščili ženske in policiste, kar se jim bo primerno obrestovalo.

Šam praznik dela je delovno začel J. Š. iz Kočevja, in sicer tako, da je pretepel bivšo ženo. 6. maja pa je kočevskim policistom potožila S. L., da jo je pretepel in obrcal T. S., s katerim živi v izvenzakonski skupnosti, nato pa ji je vzel še avtomobilske ključke in odpeljal v neznanu.

2. maja pa je mladoletni Rom H. R., stari znanec policistov, napadel v

Kočevju najprej M. Z., nato pa v krajših presledkih še njenega moža in sina. Vsi so v podobnih presledkih napadalec prijavljali policistom, a predno so ti prišli na kraj dogodka, se je napadalec vedno skrival. Kaže pa, da mu je bilo končno skrivaštva dovolj, in je napadel še policista, ki ga je iskal. Policist ga je obvladal. Tokrat pa se je okoli drugega policista zbrala skupina okoli 20 Romov in ga pritiskala ob zid, da je bil prisiljen izveči iz toka pištolo, nakar so se Romi razbežali. H. T. so odpeljali k preiskovalnemu sodniku. J. P.

ZAPELJAL JE NA NASIP

OŠTRC - 9. maja ob 16. uri se je na lokalni cesti Oštrc - Avgušline zgodila huda prometna nezgoda. 60-letni Bojan P. iz Ljubljane je vozil kolo z motorjem po lokalni cesti iz smeri Avguštin proti Oštrcu. Ko je v Oštrcu pripeljal v nepregledni ovinek, mu je nasproti pripeljal neznan voznik osebnega avtomobila. Pred srečanjem je voznik kolesa z motorjem zapeljal na bankino, od tam pa na nasip ob cesti, kjer je padel. Voznika so odpeljali na zdravljenje v bolnišnico.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Čebelar s Puščave je preko oglasa prodajal čebele in panje. 1. maja je k njemu prišel neznanec in kupil dva polna panja in enajst praznih. Kasneje je lastnik ugotovil, da je s njim izginil še en prazen panj in 12 jeklenih palčk ter 5 kolačev voska za čebele. Tega seveda ni poravnal, lastnika pa je oškodoval za več kot 16 tisočakov.

● Kaj nameravajo neznanec, ki jih srečaš ali pa pridejo celo na dom in te kaj prosijo, nikoli ne veš. V začetku maja sta dva neznanca prišla do stanovanjske hiše A. D. z Uršnih sel in jo prosila za pijačo in hrano. V želji, da jima kaj ponudi, je lastnica odšla v klet, neznanca pa sta izkoristila njen odsotnost, odšla v hišo in ji iz torbice ukradla 100.000 tolarjev.

● Znan je že rek, da se tatovi v zaporih samo še dodatno izobrazijo, očitno pa tega ne počeno le teoretično ampak tudi praktično. Eden od njih, ki trenutno prestaja zaporno kazen v KPD Dob, je lani novembra iz omarice soobsojenca ukradel oblačila, nekaj jih je dal prijateljem, nekaj jih je prodal. Soobsojenca je oškodoval za okrog 65 tisočakov.

POŠKODOVAL SE JE PRI PADCU Z JADRALNIM PADALOM

SEVNICA - 1. maja zvečer je zdravnik iz sevniškega zdravstvenega doma obvestil sevniške policiste. Ti so ugotovili, da je dal K. I. kuhar kračo, odšel na potep in pozabil na kračo, ki se ni le skuhal, ampak še spekla, celo prismočila, odtod tisti grozni dim.

OSTAL BREZ JAJC - 5. maja je Ž. V. sporočil, da je bilo na njegovi prodajalni na tržnici razbita stekla. Policisti še niso raziskali tega dogodka, ko je bilo 7. maja vplomjeno v isto prodajalno. Tokrat sta bila odnesena dva pladnja jajc, 10 zavitek piškotov, vklonpa ura za električno peč in morda še kaj. Tokrat je bilo škode za preko 100.000 tolarjev.

UKRADEL HLODOVINO - J. Š. iz M-KG je 6. maja obvestil policiste, da so neznan storilec odpeljali 12 do 15 kubikov smrekove hlodevine, ki je bila zložena ob cesti Rajndol-Podlesje. Škode je za 130.000 tolarjev.

HUDA POŠKODBA - 7. maja je F. Z. iz Kočevske Reke povedal policistom, ja je v njegov osebni avto trčilo kolo z motorjem, ki ga je vozil D. D. Teško poškodovanega mopedista so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

Kočevska stranpota

KRAČE NI SKUHAL, AMPAK JO JE SPEKEL - Iz nekega stanovanja na Rudniku se kadi - očitno gre za požar - so bili 3. maja obveščeni kočevski policisti. Ti so ugotovili, da je dal K. I. kuhar kračo, odšel na potep in pozabil na kračo, ki se ni le skuhal, ampak še spekla, celo prismočila, odtod tisti grozni dim.

OSTAL BREZ JAJC - 5. maja je Ž. V. sporočil, da je bilo na njegovi prodajalni na tržnici razbita stekla. Policisti še niso raziskali tega dogodka, ko je bilo 7. maja vplomjeno v isto prodajalno. Tokrat sta bila odnesena dva pladnja jajc, 10 zavitek piškotov, vklonpa ura za električno peč in morda še kaj. Tokrat je bilo škode za preko 100.000 tolarjev.

UKRADEL HLODOVINO - J. Š. iz M-KG je 6. maja obvestil policiste, da so neznan storilec odpeljali 12 do 15 kubikov smrekove hlodevine, ki je bila zložena ob cesti Rajndol-Podlesje. Škode je za 130.000 tolarjev.

HUDA POŠKODBA - 7. maja je F. Z. iz Kočevske Reke povedal policistom, ja je v njegov osebni avto trčilo kolo z motorjem, ki ga je vozil D. D. Teško poškodovanega mopedista so odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

PRI TUJCIH NAŠLI OROŽJE

OBREŽJE - 4. maja dopoldan so mejni policisti na Obrežju na vstopnem pasu prekontroirali 19-letno hrvaško državljanko Zrinko Č., ki se je pripeljala kot sopotnica. V njeni jakni, ki je bila na zadnjem sedežu avtomobila, so našli pištolo znamke UZOR 50, kal. 7.65 mm, s pripadajočimi nabojnikom, v katerem je bilo 7 nabojev istega kalibra. Policistom je dejala, da ji je pištola ostala za spomin iz vojnih časov na Hrvaškem. Pištolo so proti potrdilu zasegli in napisali predlog sodniku za prekrške.

- Istega dne popoldan so policisti na Obrežju našli v avtomobilu tuja tuča lovsko puško. Pri kontroli avtomobila 50-letnega Italijana Giuliana B. so v prtljajniku našli lovsko puško znamke Mauser, Girigal, kal. 30-06, na katerem je bil dajngled ter 25 lovskih nabojev istega kalibra. Za orožje je imel Italijan sicer dovoljenje, vendar ga pri vstopu v našo državo ni prijavil. Policisti so orožje zasegli in napisali predlog sodniku za prekrške.

V DNEVNI SOBI JE ZAGORELO

NOVO MESTO - 8. maja okrog 2.30 je Tihomir A. z Mestnih njiv v Novem mestu, ki stanuje v bloku, prišel domov. V dnevni sobi je prižgal luč in televizor, nato pa odšel v kuhinjo. Ko se je vrnil v dnevno sobo, je ugotovil, da gori in ker mu ni uspelo pogasiti, je zbudil starše. Skupaj so odšli ven in poklicali gasilce, da so požar pogasili. Požar je uničil dnevno sobo, poškodoval predstobo in uničil kuhinjske elemente. Kaj je bil vzrok požara, še raziskujejo, prve ugotovitve pa kažejo, da je po vsej verjetnosti prišlo do kratkega stika.

Materialne škode je za okrog 400.000 tolarjev. Tihomir se je pri požaru lažje poškodoval.

AVTOSERVIS

Aleš PETERLIN
Novo mesto
Pod Trško goro 90

vam nudi

* športne vzmeti **JAMEX** za vse tipe vozil

Na zalogi so vzmeti za vozila:

Alfa 155 1.8 TS	22.946 sit
BMW 316i / 318i	26.257 sit
Golf III 1.4	18.215 sit
Golf II	15.298 sit
Opel Calibra	26.336 sit
Fiat Tipo 1.4/ 1.6/ 1.7 D	22.946 sit
Fiat Uno	17.506 sit

* športne zračne filtre **JAMEX**; s tem filtrom vaš avto pridobi okoli 3 Kw, menjava filtra pa je potrebna le na vsakih 60.000 km

* športne izpuhe Sebring

* velik izbor dodatne opreme in motortoningov, znamke Elia, za vsa vozila Renault

Informacije na telefon 322-364.

Zaplenili dobra 2 kg heroina

Konec aprila so ga novomeški kriminalisti našli na Otočcu v golfu S. B. - Kupil ga je na Slovaškem

NOVO MESTO - Skozi Slovenijo gre med drugim tudi veliko drog. V lanskem letu so policisti pri nas zasegli več kot 94 kg marihuane, nekaj več kot 20 kg heroina, skoraj 3 kg kokaina ter nekaj hašiša, LSD-ja in heptanona. Konec prejšnjega tedna pa so bili uspešni pri odkrivanju te nevarne snovi novomeški kriminalisti, saj so na Otočcu odkrili in zasegli 2.124,9 g heroina.

25. aprila popoldan so kriminalisti uprave kriminalistične službe novomeške UNZ na parkirnem prostoru za bencinsko črpalko na Otočcu zaradi suma posesti mamil prijeli S. B. Njegov avtomobil sta pregledala preiskovalna sodnica in namestnik novomeškega temeljnega javnega tožilca. Na zadnjem sedežu golfa sta našla polvinilasto rumeno vrečko, v kateri je bila v več ovojih snov rjavkaste barve. Na zahtevo preiskovalne sodnice

so tehanje opravili v novomeški lekarni, kjer so natehali 2.124,9 g snovi. Na kraju najdbe so naredili tudi test, ki je reagiral pozitivno na mamilo heroin. Rezultat testa je kasneje potrdil tudi Center za kriminalistično-tehnične preiskave Uprave kriminalistične službe MNZ RS, ki je opravil analizo snovi.

Na kraju najdbe so kriminalisti legitimirali več ljudi in pregledali več osebnih avtomobilov. Vse osebe razen ene so po razgovoru spustili. S. B. pa so izročili preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor. Kasneje so ugotovili, da je heroin nabavil na Slovaškem, go v svojem avtomobilu prehitotal v Slovenijo in nameraval na Otočcu prodati. Če bi mu drogo uspelo prodati, bi zaslužil 20.000 nemških mark (kar je razlika med nabavno ceno 100.000 mark in prodajno 120.000 mark).

POTA IN STRANPOTA

dežurni poročajo

OB JAKNO IN TORBICE - 28. aprila zvečer je neznanec na parkirnem prostoru pred gostinskim lokalom v kal Zameškem vplomil v osebni avto, last S. B.Z. iz Velike Ševnice, in ukradel usnjeno jakno, dve moški torbici z dokumenti in 12 denarjem ter žensko torbico, prav tako dokumenti in denarjem. Nepridiprav je lastnikom povzročil za 60 tisočakov škodo.

UKRADEL VRTNE STOLE - 7. maja je neznan storilec izpred lokala "BB" v Metliki odnesel tri vrtno stole in s tem lastnika B. B. iz Metlike oškodoval za 24 tisočakov.

ZAZELE SI JE AVTORADIO - V noči na 5. maj je neznanec vplomil v hiško, ki ga je imel I. G. iz Velikih sel parkiranega v Ulici heroja Starihe v Črnomlju, in mu ukradel avtoradio. Lastnika je oškodoval za 15 tisočakov.

UKRADEL TORBICO - V času od 6. do 7. maja je nepridiprav vplomil v osebni avto, ki ga je imel C. K. iz Novega mesta parkiranega pred bolnišnico-oddelkom ORL, ter mu ukradel moško torbico z dokumenti. Lastnika je oškodoval za 35 tisočakov.

MOTORNA ŽAGA JE IZGINILA - V noči na 5. maj je neznanec na Mirni iz kleti stanovanjske hiše ukradel motorno žago in s tem oškodoval lastnika A. M. za 30 tisočakov.

UKRADEL PIŠTOLO ZA LIČENJE - 5. maja dopoldan je nekdo v podjetju Pionir MKO v Bršljnu ukradel pištolo za ličenje in s tem oškodoval omenjeno podjetje za 20 tisočakov.

VLOMIL V TRGOVINO V ŠKOCJANU - V času od 7. do 9. maja je nekdo v Škocjanu vplomil v trgovino KZ Krka in odnesel večjo količino najrazličnejših cigaret. Trgovino je oškodoval za 60 tisočakov.

VLOMIL V AVTO - V času od 7. do 9. maja je neznanec v skupnih garažah na Seidlovi cesti v Novem mestu vplomil v osebni avto, last H. Č., in mu ukradel orodje, zvočnika, svetilko ter očala. Lastnika je oškodoval za 25 tisočakov.

UKRADEL AVTORADIO - V času od 8. do 9. maja je neznan storilec v skupnih garažah na Seidlovi ulici v Novem mestu iz osebnega avtomobila J. V. ukradel avtoradio, zvočnika, kasete in očala. Lastnico je oškodoval za 20 tisočakov.

V SKLADIŠČE PO CIGARETE - V času od 7. do 9. maja je nepridiprav v Šmarjeti vplomil v skladišče Mercatorjeve trgovine in ukradel več vrst cigaret. Trgovino je oškodoval za 25 tisočakov.

ZAMIKALE SO GA SLADKARIJE - 6. maja je nekdo v Ulici talcev v Novem mestu vplomil v kioski in ukradel več zavitkov sladkarij, več pločevink brezalkoholnih pijač ter nekaj denarja. Lastnico A. K. z Uršnih sel je oškodoval za okoli 32.500 tolarjev.

IZ ROK MU JE IZTRGAL DENAR

NOVO MESTO - 7. maja zvečer je neznanec v slašičarni Triglav v Rozmanovi ulici v Novem mestu D. Š. iz Stranske vasi, ki je plačeval, iz rok iztrgal 400 nemških mark in 15.000 tolarjev, nato pa pobegnil. Policisti nepridiprava še iščejo.

KRONIKA NESREČ

NA KONCU TRČIL V DREVO - 1. maja ob 17.25 se je na magistralni cesti Vrhovo - Drnovo izven Boštjanja v sevniški občini zgodila prometna nesreča. 56-letni Slavko O. iz Brezice se je peljal z golfom po magistralni cesti z Vrhovega proti Drnovemu. Ko je pripeljal iz Boštjanja, je v zelo blagem levem ovinku iz neznanega vzoka zapeljal na nasprotni vozni pas. V tem trenutku mu je pravilno iz nasprotne smeri pripeljal Roman G., ki je zaviral in se umikal na desno stran. Prav tako je tudi voznik z golfom sunkovito zavil v desno in zapeljal na neutrjeno bankino. Zaradi sunkovitega zavijanja je nato zapeljal preko ceste in poletel z vozilom na travnik, kjer je trčil v drevo in ga izruval. Nato se je avtomobil še večkrat prevrnil. Voznik se je hudo poškodoval

in so ga odpeljali v bolnišnico. Na avtomobilu pa je nastalo za okrog 500.000 tolarjev škodo.

PREHITRO V OVINEK - 4. maja ob 3.10 se je na lokalni cesti Pišce - Nova vas na Bizeljskem v breziški občini zgodila prometna nesreča. 20-letni Stanko Š. s Trebeža se je z osebnim avtomobilom peljal po lokalni cesti iz smeri Bizeljskega proti Pišceam. Ko je pripeljal izven Bizeljskega po klancu navzdol in zapeljal v nepregledni desni ovinek, hitrosti ni prilagodil stanju na cesti, zato je vozilo zaneslo na nasprotni vozni pas, potem pa na bankino in še na travnik, kjer se je stirikrat prevrnilo. V vozilu so se poškodovali 20-letni Simon K. s Sela pri Kočevju, 21-letni Marko J. iz Črnce in 18-letna Aleksandra B. iz Globokega.

Boštjan Mervar odličen v prvih etapah "Toura"

Obetaven začetek novomeških kolesarjev na izredno težki dirki Po Sloveniji - Marko Baloh je v drugi etapi imel že 4 minute prednosti - V ciljnih šprintih kraljuje Boštjan Mervar, ki je dobil drugo etapo

KRŠKO, OTOČEC, KAMNIK - S prologom v Krškem, ki si ga je ogledalo več tisoč ljudi, se je začela letošnja 2. mednarodna kolesarska dirka "Po Sloveniji" oziroma "Tour de Slovenie", kakor so jo po francosko poimenovali organizatorji. Prolog in prvi dve etapi, ki sta se začeli na Otočcu, še niso navedali morebitnega zmagovalca enega največjih športnih tekmovanj v Sloveniji, vendar so bili kolesarji, od katerih se tokrat največ pričakuje, že na začetku v ospredju.

Prolog, ki so ga v nedeljo izpeljali po ulicah Krškega, sicer ni štel za končno uvrstitve dirke, pač pa so na osnovi krških rezultatov razdelili majice za najboljše kolesarje v posameznih točkovanjih. Rumeno majico vodilnega v skupni razvrstitvi je za zmago v dirki na izpadanje, kjer je bil drugi Novomeščan v dresu krškega moštva Sava Projekt Gregor Puš, dobil Borut Rovšek, član prve slovenske ekipe, slovenski reprezentant Novomeščan Gorazd Štangelj je po zmagi na kriterijski dirki oblekel zeleno majico za najboljšega šprinterja, ekipni kronometer pa je najbolje odpeljala slovenska reprezentanca v postavi Sandi Papež, Boris Premušič in Igor Kranjec, ki je tako prevzela vodstvo v ekipni razvrstitvi, medtem ko je Kazahstanci, Nemci in Italijani že potrdili, da so na dirko Po Sloveniji pripeljali res dobre kolesarje.

Dirka se je začela zares šele v ponedeljek, ko je karavana kolesarjev krenila z Otočca na 167 km dolgo pot proti Kamniku. Ponavadi vse ekipe na prvi etapi še skrivajo svoje glavne adute za skupno zmago, kar bi se slovenski ekipi kmalu grdo maščevalo. Po nekaterih manj resnih pobegih, se je v Rimskih Toplicah od glavnine ločil 190 cm visoki specialist za kronometer, novomeški kolesar Marko Baloh, ki je v samostojni vožnji videl svojo veliko priljubljenost. Kar eno uro in pol je sam poganjal pedala in si nabral že več kot štiri minute prednosti pred glavnino, ko so se mu pridružili še Rus Bočarov, Kazahstanelec Sedun in eden izmed ameriških kolesarjev, ki pa na tempa vodilne četverke ni mogel držati, medtem ko je Baloh še naprej skrbel za oster tempo vodečih, zanj pa je bil usoden 10-kilometrski klanec na vrh Črničeva, kjer je že na

polovici moral priznati, da odličnima vzhodnjakoma ni kos. Vendar podvig Baloha ni bil zaman, saj si je z zmaganostjo na treh letelih ciljnih nabral 9 sekund bonifikacije in se kljub temu, da je pripeljal na cilj kot 31., po prvi etapi povzpela na odlično 3. mesto v skupni razvrstitvi.

Sedun in Bočarov sta kljub naporom glavnine, ki se je šele nekaj kilometrov pred ciljem pognala v divji lov za ubežnikoma, pripeljala na cilj kot prvi in drugi, tako da je Kazahstanelec, oblekel rumeno majico, Rus, ki je Sedunu zaradi večjih zaslug za uspeh prepuštil prvo mesto, pa je v skupni razvrstitvi zasedel drugo mesto. V šprintu glavnine, ki je v Kamnik prispela s 23-sekundnim zaostankom, je zmagal Boštjan Mervar, Krkaš, ki nastopa v dresu Save Projekta, v skupini pa so bili tudi vsi člani slovenske reprezentance in Krkaši.

Druga, le 76 km dolga torkova etapa od Otočca do Hrastnika, kjer je bil popoldne še posamični gorski kronometer, je minila brez vznemirjenj. Glavnina je kolesarila v izredno hitrem tempu in s tem preprečila vse morebitne pobege, na cilju pa "se je zgodilo" popolno zmagslavje Krkinih kolesarjev, ki so zasedli prva tri mesta. Boštjan Mervar je še enkrat dokazal, da med šprinterji nima resnega tekmeča, drugo mesto je zasedel Bogdan Fink, ki kolesari v dresu Krke, tretji pa je na cilj pripeljal Gorazd Štangelj, ki mu direktor slovenske reprezentance Hvasti prisoja vlogo prvega favorita za končno zmago.

Po gorskem kronometru v Hrastniku, so v sredo kolesarji vozili od Grosupljeva do Idrije, danes bodo ob 10.30 štartali na novomeškem Glavnem trgu in bodo prevozili 8 krogov preko Otočca Rateža. Zabej vasi in skozi Novo mesto, kjer bo predvidoma ob 14. uri cilj. Jutri čaka karavana krožna dirka v Ajdovščini, v soboto popoldne bo kriterij v Novi Gorici in popoldne kraljevska etapa od Nove Gorice do cilja na Vrščicu, v nedeljo 10. uri pa vrhunec

dirke na krožni progi v Orehovici in ciljem ob 12.30 na Tolstem vrhu, kjer bodo dolenski ljubitelji kolesarjenja lahko pozdravili drugega zmagovalca dirke Po Sloveniji.

I. V.

VZPON NA MAVRLEN

ČRNOMELJ - V soboto, 14. maja, bo kolesarsko društvo Črnomelj pod pokroviteljstvom podjetja Danfoss pripravilo 1. kolesarski vzpon na Mavrle, ki bo štel tudi za pokal Frutabela, za katerega se skozi celo leto potegujejo najmlajši kolesarji v kategorijah dečki A in dečki B. Štart dirke bo ob 11. uri pred poslopjem Danfossa, zaradi tekmovanja pa bo cesta na Mavrle do 13. ure zaprta za ves promet.

PLEZALNI TEČAJ

NOVO MESTO - Športnoplezalni klub Alp sport vabi k vpisu v tečaj športnega plezanja, ki se bo začel v četrtek, 19. maja, ob 15. uri na umetni plezalni steni v stari telovadnici Osnovne šole Šmilhel, kjer se je pred kratkim končal letošnji plezalni krožek za učence šmihelske osnovne šole. Informacije in prijave za plezalni tečaj dobite na telefonu 321 956 (int. 227).

Za korak bližje prvi ligi

Tesna zmaga Gaja proti zadnjevrščnim Domžalam Po porazu Korotana še bližje prvi ligi

KOČEVJE - Nogometaši kočevske Gaja, ki tudi po 25 krogih tekmovanja v drugi nogometni ligi vodijo, so na zadnji tekmi močno presenetili ljubitelje nogometa, saj so komaj premagali zadnjevrščeno ekipo Loka Medvode. Čeprav so imeli Kočevci v prvem polčasu navidezno premoč - zamudili so nekaj dobrih priložnosti - se je prvi del igre končal brez zadetkov.

Drugi polčas so Kočevci zaigrali precej bolj podjetno, napadalna igra pa se jim je izplačala v deseti minuti, ko je Komočar lepo podal z leve strani, visoko žogo pa je Murn z glavo poslal v mrežo domačih nogometašev. Le minuto kasneje je sodnik izključil Draga Bazuka, češ da je brcnil enega izmed domačih nogometašev. Kljub igralcu manj na igrišču so Kočevci še naprej na-

padali, Murn, Komočar, Vujičič in Jolpa so zamudili lepe priložnosti, da bi zvišali izid na 2:0.

Kljub težki zmagi v Medvodah pa so Kočevci po zadnji tekmi le v boljšem položaju, kot so bili pred njo. Že me vožnjo v Kočevje so izvedeli, da je dotedaj drugovrščni Korotan Suvel izgubil srečanje v Rogaški Slatini in da tem zaostaja za Kočevci že za tri točke. Kljub temu se kočevski nogometaši do bro zavedajo, da še ni čas za slavo, saj se na zadnjih petih tekmah lahko zgrade, če se marsikaj, kajti vodeča ekipa je ve lik izživ za vsako moštvo.

M.G.

DVA PRVAKA

MARIBOR - Dolenjski in belokranjski boksarji so na državnem prvenstvu v Mariboru nastopili zelo uspešno. Pri članih je Novomeščan Brinc osvojil naslov državnega prvaka v poltežki kategoriji, njegov uspeh pa je med mladinci ponovil Metličan Boris Ambrožič. Od tekmovalcev TVD Partizan iz Metlike, ki so jim nastop v Mariboru omogočili podjetje Beti, Občinska športna zveza Metlike in več manjših podpornikov, so uspešno nastopili še Mitja Čerčič med člani, Ivan Rus med mladinci v srednji kategoriji ter Goran Ciglič med mladinci v polvelterski kategoriji. Vsi trije so osvojili bronaste medalje. Po tekmovanju je metliški trener Janko Guštin moral izpolniti stavovo in zaradi Ambrožičevega državnega naslova skočiti v mrzlo Dravo.

MAJSKI IZLET NA GORJANCE

NOVO MESTO - Novomeško planinsko društvo vas vabi v soboto, 14. maja, na majski izlet na Gorjance. Zbo izletnikov bo ob 7. uri pred novomeškim dvorano, odkoder se boste sprehodili do Trdinovega vrha, povratek pa bo iz Gabrja ob 16. uri z avtobusom.

Atleti so uspešno začeli sezono

Uspešni nastopi Brežičanov in Novomeščanov na kvalifikacijah za atletski pokal Slovenije - Rekord Podkrižnikove - Metalca Primc in Kevo letos veliko obetata

NOVO MESTO, BREŽICE - Novomeški in brežiški atleti so kot kažejo izidi zadnjih tekmovanj, na letošnjo sezono odlično pripravljeni. Na zadnjem večjem tekmovanju, kvalifikacijah za atletski pokal Slovenije, so dosegli nekaj imenitnih rezultatov, dobro pa so tekmovali tudi na nekaterih drugih prireditvah.

Novomeški šprinter Tomaž Božič je letos spet napravil korak naprej. Na kvalifikacijah APS je pretekel 100 m v času 10,81 sekunde, kar je hitreje od njegovega dolenskega rekorda, vendar zaradi premočnega vetra rekord ne more biti priznan. Na 1.500 m je zmagal Brežičan Ošep, drugi pa je bil Novomeščan Dragan, novomeški šprinterji so bili tretji v štafetnem teku 4 X 100m. Tudi Matjaž Zupančič je v teku na 110 m z ovirami s časom 14,61 tekel hitreje od dolenskega rekorda. V skoku ob palici sta Brežičana Novak in Kostevc zasedla prvi mesti, njun klubski tovariš Vladimir Kevo pa je bil drugi v metu krogle, ki sicer ni njegova disciplina. Pri dekletih sta se najbolj izkazali Novomeščanka Mateja Udovc, ki je zmagala v teku na 1.500 m, in Vladka Lopatič, ki je bila prva v teku na 100 m z ovirami.

Novomeški tekači na dolge proge so se udeležili mednarodnega teka prijateljstva, ki je bil tudi tokrat vrhunec 38. pohoda okoli Ljubljane. Robert Dragan je znova potrdil dobro formo, ves čas tekel v vodilni skupini, za nosilci medalj pa je zaostal šele tik pred ciljem 4.410 m dolge proge po ulicah Ljubljane in osvojil odlično 4. mesto. Borut Retelj je bil 19. in Aleš Tomič, ki je bil med vsemi nastopajočimi daleč najmlajši, na 20. mestu. Med ekipami je Novo mesto osvojilo odlično 4. mesto za Velenjem, Ljubljano in nemškimi Chemnitzem. Z moštvom fakultete za strojništvo je na 28-kilometrskem ekipnem teku četrti Novomeščan Aljoša Počič osvojil 4. mesto.

Novomeški atleti so se pred kratkim udeležili mednarodnega atletskega mitinga v avstrijskem Leibnitzu. Posebej velja omeniti Natašo Podkrižnik, ki je v

skoku v daljino preskočila 615 cm in s tem postavila dolenski rekord ter zmagala; oboje je uspelo tudi Tanji Klemenčič s časom 41,00 v teku na 300 m. Zmagali so še Igor Primc v metu diska (54,50 m) in David Grabič v isti disciplini (37,54 m) ter v metu krogle (13,81 m) med mladinci, Klemenčičeva je zmagala tudi v teku na 100 m (13,81 s). V skoku v višino je bila mladinka Maja Vučković s 161 cm tretja in pionirka Maja Vindek s 155 cm četrta.

Uspehov ni manjkalo niti na državnem prvenstvu v tekih na dolge proge

TEK OB KRKI

KOSTANJEVICA - Športno društvo Partizan iz Kostanjevice bo v nedeljo, 22. maja, ob 9.30 pripravilo že 10. tek ob Krki. Trimiški tek bodo pripravili na 10-kilometrski progi, mali maraton pa bo dolg 21 km. Tekače bodo razdelili na 19 kategorij, seveda pa bodo proge za mlajše krajše. Tekmovanje šteje tudi za akcijo Brazde vzdržljivosti, prijave pa morate poslati najkasneje do petka, 20. maja, na naslov OŠ Jože Gorjup, Kostanjevica ob Krki.

VESLAŠKA REGATA PO KRKI

ŽUŽEMBERK - Kajak - kanu klub Žužemberk bo v nedeljo, 15. maja, pripravil tradicionalno mednarodno turistično regato po reki Krki od vasi Krka, kjer bodo udeleženci štartali s kajaki, kanuji in rafti ob 10. uri, do Žužemberka, kamor naj bi po 18 km veslanja prišli ob 15.30.

v Velenju, kjer je Bila Mateja Udovc na 10-kilometrski progi druga za Javornikovo, Dragan je bil med moškimi na enakoli progi 5. in Aljoša Počič 6. Da zelo veliko obeta je dokazal mladinec Aleš Tomič, ki je v teku na 1.000 m zmagal s časom 2:25,73, kar je bilo le za 3 desetinke sekunde počasneje od njegovega dolenskega rekorda, ki ga je pred kratkim postavil v Ljubljani, ko je zrušil 15 let star rekord Bojana Košmerlja (2:35,6).

V Medulinu so se na sezono pripravljali državni reprezentanti v metih, med katerimi so bili tudi: Novomeščana Igor Primc (disk) in Gregor Rus (kladivo) ter brežiška metalca kladiva Vladimir Kevo in Matej Podvinski. S priprav se nam je oglasil trener državne reprezentance Marjan Ogorevc, ki mu je v Medulinu pomagal prof. Ivan Ivančič iz Zagreba, nekdanji svetovno znani metalce krogle. Ogorevc je posebej opozoril na Igorja Primca, ki je na pripravah disk nekajkrat zalučal preko 58 m, tako da lahko letos od njega pričakujemo mete preko 60 m, kar je že rezultat, ki precej pomeni tudi v svetu, in na Vladimira Keva, od katerega je kmalu lahko pričakujemo mete kladiva preko 70 m.

KONČNO ZMAGA DANE

MIRNA - Po daljšem obdobju slabih iger, ki so nogometaše mirenske Dane potisnile na predzadnje mesto lige ljubljanske medobčinske nogometne zveze, so Mirenčani v pravem trenutku spet zaigrali boljše in s 7:2 premagali neposrednega tekmeča za obstanek ekipo Jevnice, ki je 6 krogov pred koncem ligaških tekmovanj sedaj le še točko pred Mirenčani. Najboljši igralec tekme je bil Borut Pirc, ki je dosegel tudi dva zadetka, po dvakrat sta bila uspešna še Božovič in Halilović in enkrat Hočevar.

Perc na svetovno prvenstvo?

Dobri rezultati sevnških reaktarjev na državnem prvenstvu - Bo denar za udeležbo na svetovnem prvenstvu?

KRŠKO - Organizacija 3. državnega članskega prvenstva v raketnem modelarstvu v kategoriji raket s trakom v Krškem so zaupali članom Astronavično - raketnega kluba (ARK) "Vega" iz Sevnice. Sevnčani so ponovno povsem upravičili zaupanje, tudi v tekmovalnem smislu. Aktualni svetovni prvak Drago Perc se je namreč v tej kategoriji znova uvrstil v slovensko državno reprezentanco, ki bo v prvi polovici septembra nastopila na 10. svetovnem prvenstvu v raketnem modelarstvu na Poljskem.

Perc bo na 10. SP v raketnem modelarstvu od 3. do 10. septembra v Lesznu na Poljskem branil tudi naslov svetovnega prvaka v kategoriji raket s padalom, ki si ga je priboril na zadnjem SP v ZDA. Ta 24-letni absolvent ekonomije na EPF v Mariboru pa ima veliko možnosti, da se uvrsti tudi v ekipo, ki bo nastopila v raketoplanih.

Letos bo prvič potekalo tudi svetovno prvenstvo za mladince. Državni reprezentant v kategoriji raket s padalom je Sevnčan Matjaž Požun, ki je kandidat za majico z državnim grbom tudi v kategoriji daljinsko vodenih raketoplanov. V kategoriji raketoplanov je

kandidat še tretji Sevnčan, prav tako član ARK Vega, Dejan Kolman. Upamo lahko le, da bo uspešnim sevnškim državnim reprezentantom uspelo pravočasno zagotoviti primerno količino tolarjev za nastop na svetovnem prvenstvu in da se torej ne bo ponovila lanskoletna žalostna zgodba, ko je svetovni prvak Drago Perc zaradi pomanjkanja denarja ostal doma, namesto da v bi se kalil na evropskem prvenstvu.

In še rezultati najboljših slovenskih raketnih modelarjev na DP v Krškem. Rakete s traki: 1. Marjan Čuden - ARK Komarov Ljubljana (480 sekund); 4. Drago Perc - ARK Vega (337 sek.)... Dejan Kolman - ARK Vega (281 sek.). Ekipno je 1. mesto osvojil ARK Komarov, 2. MMK Logatec in 3. ARK Vega Sevnica.

Ob državnem prvenstvu je bilo v soboto v Krškem tudi pokalno tekmovanje v kategoriji S - 3 B Nacional, kjer je zmagal Ljubljčan Blaž Grgič nad Sevnčanoma Dejanom Kolmanom in Rokom Petančičem (oba OŠ Savo Kladnik). Za Sevnčane so nastopili še Bojan Kranjc, Selko Čopič, Gorazd Cimperšek in Luka Arzenšek.

P. P.

MRAVLJE OBTEKEL SLOVENIJO - 40-letni ultramaratonec Dušan Mravljec je Kranja je v nedeljo nekaj po 14. uri v Selih pri Dobovi po 12 dneh in pretečenih 1200 kilometrih zaključil zadnjo etapo svojega supermaratona. Na cilju ga je pričakalo 800 ljudi, med katerimi so bili tudi predsednik Milan Kučan, dr. Ivan Kristan in župani iz več slovenskih mest, ki jih je Dušan med tekom obiskal. Prva in zadnja etapa sta bili najkrajši, le po 70 kilometrov sta merili, ostalih deset pa je bilo bližje sto in več kilometrom. V gostilni Vovko na Ratežu so bili v soboto nemalo presenečeni in nekoliko zmedeni, saj je Dušan iz svojega programa izpustil Belo krajino in na cilj enajste etape prišel dve uri prezgodaj.

Toni Vovko z Rateža je po naporni poti Dušana Mravljeta ohladil s hladnim pivom. Sledilo je slačnejše premočeni dresov in počitek. "Dolenske ceste močno visijo v desno", je rekel Dušan in pokazal močno obrabljeno desno tenis copato. (Foto: J. Pavlin)

GOLF V MOKRICAH - Firma Castrol je bila pokroviteljica zelo uspelega svetovnega turnirja v golfu na igrišču v Mokricah, ki se ga je udeležilo preko 80 igralcev iz Slovenije in tujine. Med moškimi je zmagal Aleš Rozman z 29 točkami, med juniorji Uroš Gregorčič s 25 točkami, med seniorji Slavko Vodnjov (vsi Bled) s 14 točkami; in med ženskami Ljubica Jovetič (Universale) z 8 točkami. V skupini A je zmagal Damjan Murgelj iz Rogaške, v skupini B Marjan Vindek iz Maksimira in v skupini C, kjer je bil tretji najboljši domačin Samo Pemišek, Ljubo Matjašič iz Putja. Nagrado za "The longest drive" je prejel Uroš Gregorčič z Bleda, nagrado "Nearest to the pin" pa Ljubica Jovetič. (Foto: I. V.)

M. Grah za reprezentanco

Jadralni padalec Marjan Grah kandidat za evropsko prvenstvo

NOVO MESTO - Na državnem prvenstvu v jadrlnem padalstvu, ki je bilo od 27. aprila do 3. maja na Krški gori, Krvavcu, Lijaku pri Novi Gorici in na Kobali nad Tolminom, se je z 9. mestom v skupni uvrstitvi izkazal Novomeščan Marjan Grah, kar je za debitanta lep uspeh. Novomeščani so sicer več pričakovali od izkušenega Mitje Suštarja, ki pa je napravil preveč napak in na koncu pristal na 16. mestu.

Na državnem prvenstvu je nastopilo 85 jadrlnih padalcev, med katerimi so bili tudi vsi najboljši. Z uspehom na prvenstvu, predvsem pa s 4. mestom v zadnji etapi, se je Marjan Grah, ki ima letos za sabo že več dobrih nastopov in celo zmago, uvrstil na spisek kandidatov za državno reprezentanco za evropsko prvenstvo v jadrlnem padalstvu, ki ga bodo letos pripravili v Preddvoru. Po točkah z dosedanjih tekmovanj je Grah, ki tekmuje pod pokroviteljstvom firme Malkom, na 4. mestu, v ekipi pa bo nastopilo 5 slovenskih jadrlnih padalcev.

Napitek za svetovni mir prihaja s Krke

Ideja o miru se zdi v teh dneh in v teh krajih, v bližini od še trajajoče vojne razoranega Balkana, neuresničljiva stvar. Toda prav to še bolj podžiga Jožeta Borštnika, gostilničarja iz vasi Krka, da bi uresničil svojo zamisel o mirovnem centru. Razvoj dogodkov govori namreč v prid njegovi zamisli.

O Jožetu Borštniku in njegovem odličnem brinjevcu, ki je uspešno našel pot na trg, po Jožetovi zaslugi pa tudi v številne prestolnice na svetu, kjer ga kot mirovni napitek hranijo mnogi vodilni državniki, smo že pisali. Vendar je govoriti o miru, pripeljati mu in se z njim strinjati eno, biti mirovni aktivist in resnično nekaj storiti za mir, pa je druga stvar. Tega se Jože zaveda in bolj ko je premišljeval o tem, bolj je zorela v njem zamisel o Mirovnem centru, katerega naj bi zgradili na Krki in kjer naj bi se zainteresirani teoretično posvetili proučevanju sožitja med ljudmi, odnosov med posamezniki, narodi in državami, odnosom, ki lahko pripeljejo do medsebojnega nerazumevanja in različnih konfliktov, ter teoretičnim in praktičnim potem za njihovo mirno razrešitev.

Med kuhanjem brinjevca porojena zamisel

Medsebojni spori, nerazumevanje in vojne, vse to je verjetno toliko staro kot človeštvo, nič manj pa ni stara želja po miru. Jožetovo angažirano razmišljanje o tem je staro najmanj deset let. Ideja se mu je porodila med kuhanjem brinjevca. To je bilo še v času hladne vojne. Svoje zamisli je razkril ameriškim in ruskim diplomatskim predstavnikom. Ideja je bila deležna veliko zanimanja doma in v svetu, vendar kaj dosti dlje od razumevanja in odobravanja ni prišlo. Svet se je medtem spreminjal, padla je železna zavesa, porušili so Berlinski zid, Slovenija se je v vojnih krčih osamosvojila, po vsem svetu pa so se prižigale nove vojne iskrice in se marsikje razplamtele tudi v prave vojne. Greh bi bil, če bi Jožetovo delo za mir v tako usodnih časih zamrlo. Še naprej je kupal svoj originalni brinjevec, dobival medalje in priznanja, hkrati pa razpredal idejo o miru, ki je pred dobrima dvema letoma med obiskom v Ameriki, kjer jo je predstavil tudi visokim vladnim strokovnjakom, dozorela v zamisel o Mirovnem centru na Krki. Amerikanci že imajo nekaj takega, to je Mirovni center bivšega ameriškega predsednika Carterja v Alabami, vendar ga Jože Borštnik ne misli posnemati, želi pa zgraditi ustanovo, ki bo proučevala mir in bo hkrati tudi učinkovita, se pravi, da bo vse, ki imajo na svetu vpliv, navdihovala k ustvarjanju miru.

Zdaj ima Jože že idejni načrt mirovnega centra, ki naj bi ga zgradili na Krki. To naj bi bila zgradba, ki bi se razprostirala na površini okoli 8.000 kvadratnih metrov in naj bi imela več dvoran in konferenčnih sob, učilnic in predavalnic, galerijo, knjižnico, kabine ter vso potrebno opremo za študij in komuniciranje, seveda pa ne bi manjkali niti prostori za bivanje z vsemimi priteklinami ter prostori za neformalna srečanja in pogovore udeležencev. To je seveda zahteven in drag zalogaj, a Jože ni več sam; okoli njega se je že zbrala skupina, predvsem vplivnejših domačinov iz grosupeljske občine, ki verjame v projekt in mu hoče pomagati uresničiti. Kako pa je s politiki, od katerih je predvsem odvisen

mir v svetu?

Odziv zaenkrat skromen

"Pisal sem stoosemdesetim predsednikom držav po vsem svetu in jih seznanil s svojim načrtom. Do sedaj mi je na pisanje odgovorilo osem predsednikov in sicer z Malte, iz Litve, Poljske, Irske, Francije, Švice, Egipta in Češke. Clintonu sem pisal že dvakrat, pa do sedaj ni bilo odgovora. Letos mislim odpotovati v Alabamo, kjer bom obiskal Carterjev mirovni

center. Upam, da bodo za mirovni center na Krki, ki bi služil vsemu svetu, nekaj prispevale vse države sveta. V odgovorih, ki sem jih prejel, sicer ni govora o denarni podpori, vendar pa predsedniki izražajo svojo privrženost ideji o svetovnem miru in prizadevanjem zanj. Ko bodo pred njimi bolj konkretne zadeve ne dvomim, da se bodo hoteli pogovarjati tudi o tem," je prepričan Jože.

In kako sprejemajo idejo domači politiki? Jože se žal ne more izraziti najbolj pohvalno. "Pisal mi je dr. Drnovšek, bili smo pri nadškodu dr. Šuštarju, ki je obljubil podporo, vendar bi želeli voditi akcijo preko zunanjega ministrstva, a do ministra nikakor ne moremo priti. Nasploh se mi zdi, da so slovenski politiki, v primerjavi z ameriški naprimer, preveč visoki in

Jože Borštnik z medaljami, ki jih je dobil za svoj brinjevec

nedostopni. To se mi ne zdi v redu." Lastnega denarja, ki ga je Jože že potrošil za mirovni center na Krki, je bilo v teh letih, čeprav ni še nič videti, zagotovo precej. In še ga bo nekaj, čeprav poteka akcija zdaj že bolj uradno, saj ima center že svojo štampiljko in svoj žiro račun, na katerem sa zbirajo sredstva za gradnjo. Vsakdo lahko prispeva zanj, informacije o tem pa daje Jože v svoji gostilni Borštnik na Krki. Finančno osnovo za mirovni center pa še vedno prispeva znameniti krški brinjevec, ob kuhanju katerega se je Jožetu porodila ideja, da bi za mir tudi kaj storil. On je zdaj po svojih

močeh že in je to še pripravljen, a je en sam človek s pečico entuziastov za tako velik projekt premalo. Res, da je svoj brinjevec začel sedaj prodajati zličnimi nalepkami in v leseni embalaži, primerni za poslovna darila, od česar se zlasti od firm obeta lepši dohodek, vendar če ne bomo nekaj prispevali vsi, se tudi tisti, ki imajo na svetovni mir vpliv, ne bodo zganili. Jože daje le prepotrebni začetni zagon, od tu pa do mirovnega centra na Krki, kaj šele do svetovnega miru, pa je še daleč. Droben kamenček za gradnjo svetovne palače miru pa ima v roki vsak. Pregovor pa pravi: Kamen na kamen ...

TONE JAKŠE

obkoljska planinska pot

V teh krajih se vrača samo klobuk

V soboto, 21. maja, bodo pri Potoku v Kočevski občini odšli na pot planinci, ki bodo prehodili obkoljsko planinsko pot. Dežela, kjer se bo to dogajalo, je v več pomenih stara, pohodna pot je v vseh pomenih nova. Morda prav s tem potovanjem pozabljeni kraji v donedavnega prepovedani deželi Kočevski znova opozarjajo, da vsemu navkljub še žive. Preizkusni pohod - šlo je testiranje poti - je bil že 16. aprila.

Tega dne je bilo Selanovo dvorišče živahno. Čaj, pomenek, navodila, potem se začne hoja skozi obkoljsko deželo. Domačinom gre rado z jezika, da je to pozabljena dežela, da se je vse pomembno za te kraje že zgodilo nekoč prej, ne v letu 1994. Mogoče imajo prav. Dokaz za to bi lahko bila že pot, po kateri krenejo obiskovalci s Selanovega dvorišča proti Planinski steni. Nekoč je po poti drdralo precej voz, tlakovano vozišče izdaja trden namen graditeljev, da bi naredili pot za veliko parizarjev, zapravljujčkov, skratka za veliko generacij. Nekaj časa se je njihova zamisel uresničevala, potem so generacije

urezale pot globoko spodaj ob reki. Ne pot, široko cesto so naredili, ki povezuje Kočevje z Brodom na Kolpi in naprej z drugimi kraji Hrvaške. Hrvaška - to ljudem pri Potoku pomeni veliko, toda o tej naklonjenosti natančno mogoče kdaj drugič.

Planinska stena, ki mogoča sloni nad dolino in je zato videti povsem nedostopna, se pokaže pohodnikom kmalu v prijaznejši podobi. Omenjena zapuščena pot jih je potisnila nekako v njeno naročje. Na glavo se ji tako ali tako ne misli povzpeti nihče. To bo storil mogoče kateri od prihodnjih obiskovalcev, pohodniki 16. aprila, hite pod skalo dalje. Njihova ne

hudo strma pot spremeni smer in zdaj vodi proti Kolpi.

Dospejo v Stružnico. Včasih so bile v naselju vsaj tri napol lesene hiše, do danes so tudi te bolj ali manj izginile. Od nekdanje tovarne žičnice, ki je pred več kot pol stoletja od tu vozila les v Pirče, je ostalo nekaj betona na zgornji postaji. Nekako tako prepričljivo je izginila tudi sled za bližnjim gradičem. Kot v dokaz, da se je vse pomembno za te kraje zgodilo nekoč v preteklosti.

Poti ni in ni konca. Ko postane občutek utrujenosti premočan in ko začne padati izpod neba že taka množina dežnih kapelj, da brezpogojno narekuje uporabo dežnika, se kot privid pojavi streha. Naprej ena, potem še ena. Ko se med pohodniki najbolj črnogledi že namrgodijo, češ streha, mi pa lačni in namočeni naprej, se med njimi razširi težko pričakovana novica: "Malo se bomo ustavili." Temu presenečenju 16. aprila 1994 v obliki gozdne kočee se reče "Bivak 702". To ve Cveto in to vedo takoj po prihodu prav vsi tokratni pohodniki. Toda Cveto je tukaj glavni. On je sestavil celo pesem o Bivaku 702 in jo tudi zapoje po znani melodiji. Pesem priplava v ušesa po zraku, po dežnih kapljicah in sčasoma po hlapih nečesa, kar spominja na dobro žganje.

Potem gredo pohodniki naprej. Tudi Albert, še zlasti on, ki je na pohodu nekako osrednja figura, čeprav dokaj neopazen v ozadju. Na tokratnem pohodu riše planinske markacije, kjer so potrebne, a so jih planinci od Potoka in iz Kočevja na predhodnih pohodih pozabili označiti. Markacij je na celi krožni poti od potoka skozi dolino ob Kolpi nazaj do Potoka okrog 1.000.

Dež ne neha, strmina se večja, dolino prekriva megla, toda noga ne obstane. V takih razmerah pred pohodniki nekako nastane vrh nekega hriba. Domačini, ki so bili že večkrat na tej poti, rečejo, da je to Kuželjska stena. Če ne bi bilo megle, bi bil od tam lep razgled. Megla, ki v obiskovalcu ustvarja vtis, da stoji na obali visoko nad morjem, mogoče na skrajni točki Evrope,

skrajša postanek na vrhu Kuželjske stene na vsega nekaj minut. Ko zadnji zapusti danes nekako razvrednoteni vrh stene, je prvi pohodnik že pri oknu. Če ne bi v ušesih zvenelo "Kuželjska stena", "Kolpa", "lep razgled pa vse tja do Snežnika", "ali slišite vlak na progi Zagreb-Reka", "tam na drugi strani je že Hrvaška", bi se temu oknu skoraj lahko reklo - Prisojnikovo okno. Presenetljiva podobnost sveta ob Kolpi in kamnitih gmot na Gorenjskem. Kar zadeva hribe in luknje skozi stene, je bil stvarnik torej enako radodaren na severu in na jugu. Kar je za njim na svetu delal človek, je delal z mislijo, da mora biti sever drugačen, lepši in premožnejši od juga.

Gorske stene ne umrejo, čeprav umrejo ljudje pod njimi. Tako je tudi Kuželjska stena z oknom vred videti večna. Zlasti okno ob tem deluje še skrivnostno, in sicer zaradi legende. Če vrže klobuk skozenj, bo veter prinesel pokrivalo nazaj. Toda v teh krajih se vrača samo klobuk, če seveda drži pripoved. Življenje v vasi, nad katerimi že stoletja ždi Kuželjska stena, se nekako noče vrniti. Morda bi se živžav, sicer malce vsiljiv in za marsikoga tuj, vrnil z Uskoki, ki so svoje čase domovali v teh zdaj pozabljenih dolinah. Toda čas Uskokov, vsaj v njihovi najbolj izvorni drži, je bolj ko ne minil. Je torej tudi preteklost, ki se dandanašnji ponavlja samo še v vse bolj neizraziti genski kombinaciji in vse bolj daleč stran od Kolpe.

Po Kuželjski steni in po številnih kilometrih poti od obmejnega Kuželja potem spet nastopi vas Potok, v kateri so pohodniki pred približno šestimi urami odšli na obkoljsko planinsko pot. In ponovi se jutranji prigrizek v razširjeni podobi. Dan je lep. Meglen, z malo sonca, toda lep, da spomin nanj preraste v željo po skorajšnji vrnitvi v kraje ob Kolpi, v zavetje starodavnega Kostela, ki v sencih in svetlobi stoletij čepi nad Kolpo, mejo Kolpo. Vse bolj mejo. "Žal, mejo," pravijo domačini.

Za dvomljivce in za pohodnike, željne lepih in nenevarnih poti, bo spet pohod, o katerem je bila beseda. Pohodniki se bodo zbrali pri Potoku 21. maja med 8. in 9. uro jutraj. Že ob 8. uri bo slovesna otvoritev prvega uradnega Kostelskega planinskega pohoda. Tega dne bo odpeljal iz Kočevja ob pol osmih jutraj poseben avtobus, ki bo peljal pohodnike, če se bodo pač odločili za avtobusno vožnjo, do starta pri Potoku.

MARTIN LUZAR

Albert je narisal manjkajoči dve markaciji, čeprav se je moral stiskati pod dežnikom.

Cilj mnogih romarjev

Menda ni Slovenca, ki ne bi poznal ali vsaj slišal za priljubljeno romarsko cerkev Marijinega Vnebovzetja v Novi Štifti, ki kot bel globob kraljuje nad Ribniško dolino pod mogočnimi gozdovi Velike in Travnne gore. Njena burna zgodovina je prepletena z zgodbami, ki so nastale v času pred in med gradnjo cerkve.

Legenda pravi, da je na mestu cerkve, domačini mu pravijo Brinov grič, stala cerkva že v 14. stol. Ker je tam živel puščavnik, so se ljudje navadili romanja na tisti kraj. Mnogo pozneje, v začetku 17. stoletja, se je okoliskemu kmetu Matiju Furlanu prikazala Marija in mu naročila, naj na tem mestu postavi cerkev. Bogaboječi mož se je napotil v ribniško graščino in tam razložil svoje videnje, vendar so se mu posmehovali. Grajski valpet Rigler ga je dal zapreti v temno podzemlje gradu. Valpet pa je že po nekaj dneh popolnoma oslepel. Gospoda je v tem videla nadnaravno znamenje in začeli so verjeti kmetovi zgodbi, zato so ga izpustili. Valpet je potem kmalu spregledal. Ko so kasneje cerkev začeli graditi, je pri gradnji veliko pomagal.

Oglejski patriarh Marko Gradoniko je leta 1640 izdal dovoljenje za zidavo, že leto zatem so začeli z gradnjo ob močni podpori takratnega ribniškega graščaka Jurija Kisla. Gradnja je potekala celih trideset let. 17. februarja 1671. leta je končno Jan Ludovik, ribniški arhidiacon, blagoslovil gradnjo. Cerkev je bila posvečena šele 1743. leta. Težki zamudi je botrovala vrsta zapletov, predvsem političnih. Cerkev je posvetil oglejski škof, patriarhov odposlanec. Tistih nekaj tednov bivanja v Ribnici je izkoristil za posvetitev še 8 drugih cerkva, posvetitev 41 oltarjev in številnih kapelic v ribniškem dekanatu, ki je bil precej večji kot danes. Ob tem pa je še birmal 16.814 oseb. Po posvetitvi je bila cerkev pri Novi Štifi

ti brez stalnega duhovnika še celih sedem let, ko je bil na to mesto imenovan Janez Čarman.

Duhovnik plesal s čarovnicami

Patronat nad Novo Štiftu je imela ribniška graščina. Od nje je bilo odvisno, kako je duhovnik živel in kako je bila vzdrževana cerkev, ki jo je obiskovalo vse več romarjev. Valvasor opisuje, da se je 9. julija leta 1680 zgodila strašna nesreča. Cerkev je bila ponoči nabit polna dremajočih romarjev. Nekdo je v polsnu zavpil, da gori. V nepopisnem prerivanju, ki je nastalo, je bilo do smrti pomečkanih 25 vernikov, še več pa močno polomljenih.

Na prelomu 17. stol. je tu služboval Mihael Lamut, ki ga je v čarovniško pravdo porinila čarovništva obtožena Marija Sušarek iz Ribnice, ki je bila 11. maja 1701 sežgana na grmadi kot zadnja čarovnica v tem delu slovenske dežele. V pravdi, ki je potekala v Ribnici, je Marija imenovala tudi tega duhovnika in zatrjevala, da ga je velikokrat videla na Kleku, da je mnogo pil in plesal v družbi najimenitnejših čarovnic. Trdila je tudi, da je prav on, Mihael Lamut, okružil in ošepal kaplana Fabra. Še večskode da je napravil v farah, v katerih je prej služboval: Na Blokah, Dobrem Polju in v Velikih Laščah. Ubogemu duhovniku ni preostalo nič drugega, kot da je skrivaj zapustil Novo Štiftu in se tako izognil grmadi.

Časčenje novoštiftske Marije je bilo močno zakoreninjeno. Prav zato je bilo ustanovljenih več bratovščin. Najbolj znane so:

Bratovščina sv. škapulirja, Bratovščina črnega pasu in Karmelska bratovščina. Vsem članom in podpornikom so prinašale velike odpustke. Nedvomno ima za ustanavljanje teh bratovščin in za organizacijo velikih in pogostih shodov ter procesij največ zaslug Janez Šmalc, ki je bil verjetno domačin. Pozneje je služboval v Loškem potoku, kjer je Bratovščina sv. škapulirja še danes znana. 1735 je bil Šmalc nastavljen za župnika na Blokah. Nedvomno je tudi tu deloval v korist Nove Štife, saj so prav iz teh krajev znane procesije k Novi Štifti. Veliki shodi so bili še zlasti na binkoštno nedeljo, na praznik sv. Trojice, na god karmelske Matere božje, na kvatno nedeljo po veliki noči, na praznik sv. Jožefa, čigar kapela stoji lučaj od glavne cerkve, na veliki in mali šmaren, in še bi lahko naštevali. Na te praznike so ljudje v procesijah prihajali iz zelo oddaljenih krajev: iz Žužemberka, Kočevja, Loškega potoka, Blok in iz Kozarišča v Loški dolini. Tu je bilo romanje v Novo Štiftu še posebej v čisljih, saj je bila na priprošnje novoštiftski Mariji zaustavljena kuga v vasi. Tudi iz hrvaških dežel so prihajali in celo iz oddaljenega Slunja.

Nobenega dvoma ni, da so imeli duhovniki veliko dela pa malo plačila. Poleg darov je duhovnik, ki je vodil cerkev, dobival letno 26 mernikov ovsu in dva mernika pšenice, ki je služila zanj in za peko hostij.

Oblast ni bila naklonjena Novi Štifti

Konec 17. stoletja je Avstriji zavladal cesar Jožef II., ki verskemu življenju ni bil naklonjen. Še posebej je preganjal samostane in redove. Mnogo bratovščin je šlo tiste čase v pozabo. Pri Novi Štifti je imel največ zaslug za razpust redov ribniški oskrbnik Anton Rudež. Predvsem grajskim niso bila po volji romanja in shodi. Graščina ni obvladala pobiranja davkov, saj so se shodi prerodili v

prave sejme. Tako je graščina 27. maja 1795. leta poslala okrožnemu glavarstvu pismo, kjer omenjajo, da niso več kos velikim množicam. Mnogo tega se na shodih dogaja, kar ni v skladu s postavo. Omenjajo, da zlasti oštirji služijo mastne denarce. Samo na enem takem shodu so ljudje popili 2000 mer vina, se pretepali in prodajali celo ščetinarje in drugo kramo, kar daje videz sejm, ne pa pobožnosti. Zato prosijo, da se prepove pridigovanje in spoved, saj vsak lahko to dolžnost opravi v lastni fari. Pismo je jožefinsko nastrojena oblast v celoti ugodila.

Leta 1795 je cerkev zadela še ena velika nesreča. V zvonik je udarila strela, odbila jabolko - z relikvijami in odnesla pol strehe zvonika. Oblast ni dovolila popraviti cerkve, Anton Rudež je celo predlagal, naj cerkev podrejo. Šele dve leti pozneje so zvonik popravili, predvsem po zaslugi ostarelega grofa Kobelja, čigar oblast in imetje je počasi prehajalo v roke oskrbniku Rudežu, ki bi moral po zavezi biti patron cerkve, a je poskrbel, da po letu 1812 Nova Štifta celih 20 let ni imela duhovnika. Kajpak je tako propadala, Rudež je prodal celo orgle, nekaj kelihov pa je neznan kam izginilo.

Šele 1832. leta so nastavili stalnega duhovnika po posredovanju ribniškega župnika Valentina Prešerna in Jožefa Rudeža, ki je bil cerkvi bolj naklonjen kot njegov predhodnik. Pogoj za stalnega duhovnika so bili stalni prihodki, zanje so se obvezale vasi: Kot, Breže, Sušje, Jurjevi-

Romarska cerkev v Novi Štifti

ca, Slatnik, Zapotok, Gorenji Lazi in Lipovšica. Naštete vasi so svojo pismo zavezo dosledno izpolnjevale vse do leta 1914, ko so se pri Novi Štifti naselili frančiškani, ki še danes skrbijo za prelepo božjepotno cerkev, ki je prvovrsten kulturni in verski spomenik.

Že po nekaj letih bivanja frančiškanov je cerkev spet zadela huda nesreča. 7. aprila 1925. leta je na veliki terek požar uničil vse ostrešje cerkve in grozil tudi zvoniku. Pa se je gasilec Janez Mihelič iz Kota posrečilo, da je gasilske cevi zvlekel v zvonik in tako rešil zgradbo in zvonove.

Naj omenimo še to, da je bil prvi predstojnik samostana o. Konstantin Luser, neizbrisne sledi pa je pri Novi Štifti vtisnil o. Remic Ambrož, dolgoletni predstojnik, predvsem znan po svoji preproščini. Mnogi se ga še danes s spoštovanjem spominjajo. ALBIN KOŠMERL

naše korenine

Ljudje, mesto in vojne

Metlika je simpatično staro mesto. Ravno prav je velika, da se njeni prebivalci ne izgubijo v popolni anonimnosti, kot se to dogaja meščanom večjih krajev, katerim je skupna identiteta le ime mesta. Metličani živijo v medsebojnem poznavanju, če že ne neposrednem, pa se prepoznavajo preko pripovedovanj starejših in novejših zgodb, ki krožijo po mestnih trgih, v gostilnah ali veselih družbah, kjer se pač snidejo. Zgodbe so povečini anekdote. Krepijo medsebojno povezanost, jih razvedrjo in poučijo. Nekatere gredo v pozabo, druge se rojevajo - imajo pač podobno usodo kot rodovi, ki so jih ustvarili - nekatere pa izrgajo zobu časa tudi vestni zapisovalci: omenimo le humorista Tonija Gašperiča in pisatelja Jožeta Dularja, kajti preveč jih je, da bi naštevali vse.

O tem premišljam, ko se vzpenjam po strmi in ozki Navratilovi ulici. Metliški grad je od tukaj videti res mogočen. Visoki zidovi se dvigajo iz skalne stene, v globeli pod njo pa izvira potok Obrh, ki se ves krotek prebija čez line v betonskih zidovih vodnega zajetja. Na drugi strani globeli, na hribu, je Zevnikova hiša, kamor sem namenjen. Tu domuje Zevnikova Mimi, kakor ji pravijo po domače, ali uradno Molkova Marija, ki skupaj s svojima hčerama Marijo in Martino gotovo pozna precej metliških zgodb. Toda k Zevnikovi Mimi nisem namenjen zaradi metliških zgodb, te bodo že drugi popisali, ampak zaradi zgodbe njenega življenja. Mimi je namreč ena najstarejših Metličank. Junija bo dopolnila devetdeseto leto življenja in ima kljub temu izvrstem spomin. Če bi ji kaj slučajno ušlo iz spomina, pa znata to izvrstno popraviti Marija in Martina. Martina je od rojstva invalidka in je ostala skupaj z materjo tako rekoč celo življenje, Marija pa je spremljala svojega moža na službenih dolžnostih sirom nekdanje Jugoslavije: po upokojitvi sta se oba vrnila v Metliko, kjer sta poročena tudi njuna otroka, Mimina vnuka Bojan in Nuša, in kjer odrašča kar pet njenih vnukinj, torej Mim-

inih pravnukinj. Rade obiskujejo prababico, ki jim zna poleg domačih dobrot servirati tudi ustrezno dozo metliških zgodb, nujno potrebnih za poznejše metliško življenje.

In kakšna je Marijina zgodba? Rodila se je na začetku stoletja in se starala skupaj z njim. Ko je prišla v Metliko belokranjska železnica, ji je bilo že skoraj deset let. Spominja se torej slavlja, ki je spremljalo prvo pot gost dim bruhajočega železnega konja čez metliška polja. Samega vlaka takrat ni videla, pač pa množico radovednežev, ki je drla k novi železni kači. To je bil tudi dan, ko sta imela njen oče in mati obilo dela, kajti oba sta ponavadi pomagala metliškim birtom. Tako sta se na začetku stoletja tudi spoznala, kajti oba sta služila pri Rajmerju, kjer je bila že takrat poleg trgovine pri hiši tudi gostilna. Oče Anton je bil doma iz okolice Dobove, a je hitro pozabil na domači kraj, ko se je zagledal v mlado Metličanko Ano Plut. Sklenila sta, da se bosta vzela, pa ju metliški župnik ni hotel poročiti, kajti Ana še ni bila po takratnih merilih polnoletna. "Kakor hočete, midva bova vseeno skup živela," je rekla odločna Ana in župnik se je, da bi preprečil greh, le vdal.

Marija Molek - Zevnikova mama iz Metlike

Anton in Ani, ki sta se selila iz enega najemnega stanovanja v drugega, se je rodil najprej sin Tone in nato še hčerka Mimi. Komaj je bila belokranjska železnica dobro nared, že se je pričela druga svetovna vojna. Namesto da bi pripeljala napredek in blagostanje, je odvažala cvet mladosti na fronto. Ta je požirala čedalje več fantov. Tudi poročeni možje so prišli na vrsto, med njimi Anton. Ni mu bilo treba v boj. Bil je pri sanitacijah, ki jim v spopade sicer ni bilo treba, zato pa so imeli obilo posla z žalostnimi rezultati bitk, kajti ranjenih in mrtvih je bilo ogromno. Ko je oče prihajal na dopust, o tem ni dosti govoril; ni hotel prestrašiti domačih. Morda je bilo ravno to narobe, kajti Tone se je s sedemnajstimi leti kot prostovoljec javil na fronto. Tako sta se z očetom videla šele po vojni, kajti ko se je oče vračal domov, se je njegov sin kot prostovoljec že peljal na fronto. Šele po vojni, ko sta se po srečnem naključju spet znašla oba doma, sta pripovedovala o grozotah, ki sta jih morala pretrpeti.

Komaj nekaj desetletij je minilo in zgodba se je skoraj ponovila. Zdaj z drugimi osebami in bolj tragičnimi posledicami. Tokrat je bil Anton že ded, glavna igralca v drami pa sta bila Mimin mož Ignac in njen šestnajstletni nečak, Tonetov sin Toni. Bilo je leto trinaštrideseto in divjala je druga svetovna vojna. Mimin mož Ignac in njen nečak sta se borila v isti vojski. Toni je odšel s partizani še zgodaj trinaštridesetega. Bil je močne rasti in prepričan jih je, da je starejši, kot je bil v resnici. Pri Ortneku so ga jeseni zajeli sovražniki in ga ustrelili. Malo pred Toni-jevo smrtjo je bil mobiliziran tudi Ignac. Preživel je vse hajke in se iz svobodne Ljubljane vrnil v Metliko.

Kako je bilo med vojno živeti v Metliki, ve povedati Mimi: "V začetku dvajsetih let je oče kupil hišo tukaj na hribu. Bil je cestar. Pri delu mu je včasih pomagal tudi Ignac. Živeli smo v tej hiši do nemške ofenzive junija leta 1944. Tedaj so jo Nemci požgali. ŽBanditenhaus", je rekel nemški oficir, ki je imel hišo na nekem seznamu, a mami je le naročil, naj spravi ven stvari, ker bodo hišo zažgali. Žal ga ta ni razumela. Hiša je pogorela, saj je bila krita s slamo. Po vojni, ko je prišel mož od partizanov, smo postavili novo. Po vojni je Ignac postal metliški poštar in to delo zadovoljen opravljal do upokojitve." TONE JAKŠE

imena, kraji in ljudje

Raki, Rake, Rački

Od imenitnih rakov jelševcev je ostalo več ali manj le ime, tudi vasice Rake ni več, še vedno pa so znani nekateri Rački, kot je dr. Franjo Rački, prvi predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti.

V vodah kočevske občine pa tudi sicer po Dolenjskem so do leta 1895 živeli raki jelševci, ki so bili priljubljena jed tudi na dunajskem cesarskem dvoru. Nato pa jih je pomorila račja kuga. Zdaj občasno spet najdemo kakšnega manjšega raka v Kolpi in drugih vodah na Kočevskem, najbrž gre za raka koščaka, raki jelševci pa žive le še v kočevskem Rudniškem jezeru.

Po rakah je dobilo ime tudi nekaj naselij, na primer na Kostelskem vasica Rake in zaselek Rački Potok. Obeh omenjenih vasih ni več. Vasico Rake in še mnogo drugih so v ofenzivi spomladi 1942 požgali Italijani. od takrat ta vas ni več naseljena, še leta 1880 pa je štela kar 30 prebivalcev, leta 1931 le še 6. Na Kočevskem je med vojno podobno izginilo okoli 40 naselij, nekaj pa še po vojni. Nekdanja vas Rake je bila v prijazni dolini nad strmo grapo Račkega potoka na nadmorski višini 680 m in je najvišje ležeči kraj na območju Kostelskega. V fevdalni dobi je vasica sodila pod kostelsko gospostvo.

Vendar se bo vas Rake ohranila v zgodovini, a ne le zaradi rakov, ampak priimkov Rački, ki še danes niso redkost v kočevski občini, drugod po Sloveniji in na osednjem Hrvaškem. Mnogi ljudje s tem priimkom namreč izhajajo prav iz že omenjene vasice Rake ali pa so od tam izšli njihovi predniki.

Rački je razširjen priimek, najbolj znan v zgodovini pa je gotovo hrvaški zgodovinar, politik, kanonik itd. dr. Franjo Rački (1828 - 1894), ki je bil tudi prvi predsednik Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti (JAZU) v Zagrebu. Njegov praded je bil rojen prav v naših Rakah. Fra-

njo Rački je bil slovanofil in navdušen Jugoslovan. Bil je tudi bližnji sodelavec škofa Strossmayerja. Napisal je več del, najbolj znana pa so: Notranje stanje Hrvaške pred XII. stoletjem, Boj južnih Slovanov za državno neodvisnost u XI. stoletju, Bogomili in patareni, Bitka na Kosovu.

Razen Franja Račkega omenja Jože Žagar-Jagrov v svoji knjigi Kostel še Lovrenca Račkega, župnika v Fari na Kostelskem, ki je bil rojen na Rakah leta 1732 ali morda 1733. Mala slovenska enciklopedija Cankarjeve založbe pa predstavlja še hrvaškega slikarja in grafika Mirka Račkega, ki je bil rojen leta 1879, ustvaril pa je veliko slik iz narodne zgodovine, ilustriral Dantejevo Božansko komedijo in precej narodnih pesmi. Ni pa nikjer zapisano, od kod izhaja njegov rod, le domnevamo lahko, da iz naših Rak, saj so se ljudje iz krajev ob Kolpi šolali, poročali, zaposlovali in tudi umirali v drugih krajih ne glede na današnje ali nekdanje republiške oziroma državne meje.

Vasi Rački Potok danes ni več. V nekdanji vasi je pravzaprav le ena obnovljena stavba, spremenjena v vikend. Tudi potoka ob našem obisku ni bilo, ampak le njegova suha struga. Pod nekdanjo vasio ob Kolpi je lepa plaža, skoraj kot na morju, le da je Kolpa bolj čista in mrzla. Prav tu skozi Rački Potok obnavljajo nekdanji kolovoz in ga urejajo tako, da bo po njem možen prevoz tudi z avtomobili. Sicer pa sta nekdanji vasici Rake in Rački Potok zanimivi tudi zato, ker je tu potekala meja med kočevskim in kostelskim gospostvom. JOŽE PRIMC

NAGRADA V NOVO MESTO IN VODICE

Žreb je izmed reševalcev 17. nagradne križanke izbral JOŽETA JAMNIKA iz Novega mesta in ANKO BOROVIK iz Vodice. Jamniku je pripadla denarna nagrada, Borovnikova pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajence ma čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 23. maja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 19. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 17. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 17. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SOD, ASPRA, EDINBURH, ZMAGO, ELA, AUER, ROP, TV VIKTOR, SLA, JAINIST, RATEČE, KVAČKA, OMOT, LAI, AAR, MAJ, SEN, VANDA, ATACAMA, ORJAK, RINITIS, STERI.

prgišče misli

Kleveta učinkuje, čeprav ne verjameš vanjo. V. KAVČIČ

Vsak človek je zvezda zase.

D. KIŠ

Vse, kar je resnično lepo, ni naprodaj, to nam ponujajo nesmrtni bogovi in dar.

A. MUNTHER

Če se ne čutimo v preteklosti in če smo vsega zazrti v prihodnost, pomeni, da nas tukaj in zdaj sploh ni.

M. ROŽANČ

Naravneje je gledati z lastnimi očmi in dojemati kvaliteto z lastnim okusom, kakor vdano slediti gneči, ki ji je vodnik-kri-terij tuja avtoriteta.

M. KOMELJ

NAGRADNA KRIŽANKA

19

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	REDEKJEŠE MOSKO IME	SLOV. IMPRESIONISTIČNI SLIKAR (MATEJ)	PRIPADNICA LJUDSTVA IZ NEKD. SZ	RIMSKA BOGINJA LOVA	AVTOR: JOŽE UDIR	ALBAN BERG	GEOMETRIJSKO TELO	DEL OBRABA	PRIPADNIK STAROSLOVANSKEGA NARODA
VSADITEV					MOZOLJAVOST				
KRAJ V SEV. ITALIJI, ZNAN PO PENEČIH SE VINIH					ZLITINA BAKRA IN KOSITRA KEM. SIM. ZA NIKELJ				
FRAN. IME ZA ŽENEVSKO JEZERO						KONICA NESPRETEN ČLOVEK			
VADBA ŠPORTNIKOV KLIJENT								SEMITSKO LJUDSTVO V JORDANIJ	KREPČILNA PLOJACA
						POLET, ZANOS			
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	KRAŠKA PLANOTA V SREDNJI DALMACIJI	REKA MED TURKMENIČI IN IRANOM Ž. IME		VEČJA GMOTA KAKE SNOVI	DEL TELES				
USTANOV. Z LJUBLJ. TISKARNE (JANEZ KRSTNIK)			KOVAŠKO ORODJE DANEJ IVO		SUROV. ZA IZDELAVO CEMENTA			OTO PESTNER PRV. PREB. APENIN. POLOTOKA	
OGRAJEN PROSTOR				ŽVLJENJSKA TEKOČINA	ETNIČNA SKUPINA V SVICI IN ITAL. DELU TIROLSKE				
OKVIR ZA SAT. SATOVNIJAK					MINERAL KALCIJEV FOSFAT PRVAK				
Z VODO OBDAN KOPEJ SVET			IME SLOV. PRIPoved- NIKA MURNIKA					GRŠKA BOGINJA NESRECE	
TELESNA POŠKOBA			DESNI PRITOK DONAVE V NEMCIJI					PODOBA	

praktični
praktični
praktični

V boju proti žuželkam

S toplejšim vremenom prihajo tudi nadloge v obliki različnih žuželk. Ker večina žuželk prihaja v stanovanje skozi okna, odpirajte le tista, ki imajo spuščene rolete. Na okensko polico pa postavite posodo z baziliko in meto, ki učinkovito odvrata mrčes. Nadležne muhe in komarje usmerite na eno mesto tako, da jim nastavite pomarančo ali limono, v katero zabodete nekaj nageljnovih klinčkov. Tudi ko kupujete poletna oblačila, se spomnite na žuželke, ki jih privlači rumena barva, medtem ko jih modra odvrata. Če pa že ne boste mogli uiti bolečim pikom najrazličnejših insektov, si pomagajte s kosmom vate, namočenim v vodo in amoniak ali v čebulni sok, ali v mešanico česna, bazilike in mete. Najboljše sredstvo proti srbenju, ki ga povzroča komarjev pik, pa je človeška slina.

Česnova majoneza

Za 6 oseb potrebujemo: 8 strokov česna, 4 rumenjake, 1 izravnano žličko soli, 2 dl olivnega olja, 2 dl navadnega olja, 1 - 2 žlici limoninega soka. Česen olupimo in stremo. Damo ga v skledo, dodamo rumenjake in sol. V lončku zmešamo olivno in navadno olje. Z metlicami električnega ročnega mešalnika zmešamo najprej česen in rumenjake. Po kapljicah nato dodajamo olje in mešamo, dokler se majoneza ne zgosti in dokler ne porabi mo vsega olja. Nazadnje primešamo drugo za drugim še 4 žličke vode in limonin sok. K česnovi majonezi pripravimo različne prigrizke: kuhano in surovo zelenjavo, trdo kuhana jajca, kuhan krompir, kuhano govedino iz juhe, ta majoneza pa se izvrstno prilaga tudi k mesu, ki ga spečemo na žaru.

Redčenje plodičev

Pozeba je našim sadovnjakom in vinogradom - tako vsaj kaže, čeprav ledeni možje še niso mimo - letos prizanesla. To pomeni, da bo na sadnem drevju ponekod potrebno redčenje plodičev. Narava sicer sama poskrbi, da bogat sadni nastavek ne ostane ves na vejah, vendar ne v zadostni meri. Da bodo plodovi primerno debeli in intenzivno obarvani, morajo imeti dovolj prostora in hrane. Raziskovalci so izračunali celo, koliko listne površine mora imeti posamezen plod sadnega plemena, da bo najlepše dozorel. Za vrtničarje ponavadi zadošča že ročno iztrebljanje plodičev, medtem ko morajo v plantažnih sadovnjakih uporabljati kemične pripravke. V naših trgovinah s kmetijskim repromaterialom je ta čas naprodaj le RPI /dirager/, ki se uporablja za redčenje jablanovih plodičev, debelih 5 do 12 mm. Navodila je treba zelo natančno spoštovati, da ne naredimo namesta koristi škodo.

Pestrejaša ponudba

V Sloveniji kar precej vozil menjuje lastnike. Na to kažejo že vrste pred okenci, kjer prodajalci in kupci opravljajo prepise in ostale formalnosti, zato vse, ki morajo še zamenjati stare registrske tablice in vozniška dovoljenja še enkrat opozarjamo: storite to čimprej! Ob siceršnji krizi na avtomobilskem trgu si pri nas avtomobilski proizvajalci in prodajalci manevo roke, v korak z njimi pa grejo tudi zavarovalnice. Ponuja pa se tudi nekaj novosti. Tako Adriatic predstavlja novo vrsto avtomobilskega zavarovanja. Gre za novo vrsto kasko zavarovanja, tako imenovano modularno zavarovanje, ki si ga lahko zavarovanec po želji sestavlja in poljubno izbira nevarnosti, zoper katere se bo zavaroval. Na ta način se izogne večjim stroškom, katere pomeni polno klasično kasko zavarovanje. Seveda se je dobro prej natančneje informirati.

Toplotna zaščita stropa

Večji del toplote uhaja skozi strop, zato je izolacija v najvišjem nadstropju oziroma bivalnem podstrešju najsmotrnejša. Če podstrešje ni pohodno, zadošča, da položimo izolacijo, kar lahko stori vsak sam. Če dodamo 12 cm izolacije, lahko prihranimo letno 121 kurilnega olja na kvadratni meter podstrešja. Na pohodnem podstrešju potrebujemo trdne plošče iz mineralne volne, prek katerih položimo pohodne plošče. Pri izoliranju podstrešja od znotraj je treba poskrbeti za dobro parno zaporo in sekundarno kritino. Taka izolacija ima prednost, ker ni treba razkriti strehe, vendar pa je delo zelo nerodno. Pred samim posegom se je potrebno posvetovati s strokovnjakom, ki vam bo podrobno obrazložil izvedbo toplotne zaščite.

zanimivosti iz sveta

Z vlakom pod morskim dnom

Prejšnji petek sta britanska kraljica Elizabeta II. in francoski predsednik François Mitterand najprej na francoski in nato še na angleški strani slovesno odprla železniški predor pod Rokavskim prelivom, s katerim se je Velika Britanija povezala z evropsko celino po kopenski poti. Predor spada med največje gradbene dosežke v tem stoletju.

Zamisel, da bi Otok povezali z Evropo, je precej stara. Za vse fantastične zamisli, ki so se snule v glavah zagrelih fantazistov in načrtovalcev (o predoru sta denimo razmišljala tudi oba evropska osvojevalca, Napoleon in Hitler), niti ne vemo, a kot prvi resnejši načrt o tunelu pod morsko ožino, se loči britansko kraljestvo od Evrope, se omenja projekt francoskega inženirja Alberta Mathieuja iz leta 1802. Po njegovi zamisli naj bi zgradili na morskem dnu tlakovan tunel, po katerem bi vozile konjske kočije, razsvetljavo pa naj bi dajale sveče. Prav tako francoskega rodu je bil inženir Hector Hoera, ki je izdelal načrt zapletenega predorskega sistema, v katerem bi tekla železniška proga, za zračenje in razgled pa bi skrbeli velikanski litoželezni stolpi, ki bi se dvigali nad morsko površino. Leta 1881 so Angleži in Francozi podpisali prvi sporazum o gradnji in predoru tudi začeli vrtati. Zanimivo je, da so že takrat zasadili lopate blizu mesta Folkestone, kjer zdaj stoji angleški predorski železniški terminal. Dela so kmalu opustili, nanje so spominjali samo ostanki zrtanih rovov, ki so se še dolgo ohranili.

Šele po drugi svetovni vojni, v začetku sedemdesetih let, so veliki projekt ponovno oživili, a znova ne za dolgo. Ker so imeli gradnjo podmorskega predora za preveč utopistično, so priprave na gradnjo leta 1974 ustavili. Miniti je moralo še celo desetletje, da sta se Francija in Velika Britanija dokončno odločili za gradnjo. Leta 1984 sta podpisali sporazum in čez dve leti še meddržavno pogodbo za graditev železniškega predora pod Rokavskim prelivom.

Evropredor, kot gradnjo imenujejo, so začeli graditi 15. decembra 1987, in sicer so stroji najprej zavrtali na angleški strani, medtem ko so na francoski zahrumeli 28. februarja 1988. 1. decembra 1990 so prevrtali prvega izmed načrtovanih treh predorov. 28. junija 1991 so končali vrtanje vseh treh predorskih cevi, 1991 in 1992 pa so napeljevali inštalacije in preskušali opremo. Lani 20. julija je iz Francije v Anglijo skozi predor zapeljal prvi poskusni vlak. Uradno pa so Evropredor odprli minuli petek.

Predor je dolg nekaj sto metrov več kot 50 km, od tega je 38 km speljanega pod

težkih od 1000 do 2500 ton. To so bili velikanski goseničarji, dolgi 250 metrov, ki so imeli spredaj 12 m dolgo in 8,8 m široko valjasto rezilno napravo za vrtanje. Na mesec je stroj zvrtil okrog 500 m predora, v celoti pa je enajst vrtnikov delalo skoraj tri leta. Na francoski strani, kjer je bil teren precej težavnejši, so bili vrtniki še posebej izpopolnjeni, narejeni so bili kot nekakšne podmornice, da so na nevarnih mestih, kjer so bile razpoke, neprodušno zaprli rov, tako da voda ni mogla vdreti v izkopani predor. Za 150 km predorskih cevi so na francoski strani postavili tovarno betonskih elementov, ki je izdelala 120 tisoč reber, iz katerih so sestavili trdno ogrodje cevi. Vsak element tehta okrog 8 ton. Stroje in gradbene elemente je bilo seveda treba spraviti v izvrtni predor, hkrati pa je bilo treba odvažati izkopani material, dovajati svež zrak, skrbeti za dovod energije, gibanje delavcev ipd. Vse to je zahtevalo še posebej dobro premišljeno logistično zasnovano. Kljub izrednim varnostnim razmeram pa je predor zahteval deset smrtnih žrtev med delavci.

Ko bo stekel redni promet skozi predor,

bo ves sistem deloval 24 ur na dan in vse dni v letu. V njem bodo vozili mešani tovorni in potniški vlaki, ki so jih posebej izdelali prav za vožnjo skozi predor. Vlaki bodo vozili s hitrostjo 140 do 160 km/h, tako da bo vožnja od francoskega Calaisa do angleškega Folkestonea trajala dobre pol ure. V tem času bodo na vlaku opravljene tudi vse carinske formalnosti in bodo potniki ob prihodu na enega od obeh terminalov lahko nemoteno nadaljevali potovanje. Vožnja z vlakom od Pariza do Londona, ki zdaj s trajektnim prevozom vred traja 4 ure, bo krajša za celo uro, se pravi, da bo mogoče priti iz ene prestolnice v drugo enako hitro kot z letalom, vendar pa udobneje in varneje.

Velika Britanija in evropska celina sta po tisočletjih od konca zadnje ledene dobe, ko so vode od staljenega ledu preplavile poprej kopno inžirino, ponovno dobili kopno povezavo. Tokrat zanjo ni poskrbela mati narava, ampak človek sam.

MILAN MARKELJ

Neumnost, združena s slavo, je nevarnejša od vsake blaznosti.

D. KIŠ

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Alergijske bolezni dihal

Znano je, da obstaja pri bronhialni astmi ne samo krč in zožitev sapnic, ampak tudi pojačano izločanje izločka sapnic in tudi spremenjena gostota izločka. Pri astmatičnem napadu moramo zato nameniti posebno pozornost, da bolnik dobi dovolj tekočine zaradi pospešenega dihanja in potenja, ker izgubi veliko telesne tekočine. Nadomestimo jo s pitjem prsnega, slezovega čaja ali čaja za astmo.

Aerosolni aparati

Predvsem je pri aerosolnem zdravljenju pri otrocih pomembno, da izberemo ustrezen aparat zanje. Prav tako je pomembno, da dajemo aerosol pravilno in da izberemo ustrezno zdravilo.

Najboljši je aerosolni aparat z ultrazvokom, ki daje gost in enovit aerosol z ustreznimi delci, ki dosežejo do pljučnih mešičkov. Ultrazvočni razpršilec ne delajo hrupa. Pri otrocih potiskamo aerosol v ustno votlino s posebnim ventilatorjem.

Pomemben je že priključek, ki veže bolnika z razpršilec. Najbolj pogosto je v uporabi vdihavanje aerosolnih delcev z ustnikom. Na to so navajali že triletne otroke. Še boljše je zaprt

sistem: otroku zapremo nos z nosno ščipalko in zatesnimo ustno votlino, tako da aerosol ne more uhajati. Otroke navajamo na globoko vdihavanje in izdatno izdihavanje. Vse to naj poteka z igro. Ugotovili so, da otroci vdihavajo največ takrat, ko sedijo in so sproščeni.

Izredno pomembno je, da zdravila razredčijo sluz, ki se v dihalnih poteh vleče tako, da jo potem astmatik lažje izkašlja. Najbolj ustrezen je flumukan, bisollvon ali mucodyne pa sta zdravila, ki sta sposobni delovati na žleze dihalne sluznice, da izločajo manj gosto in lepljivo sluz.

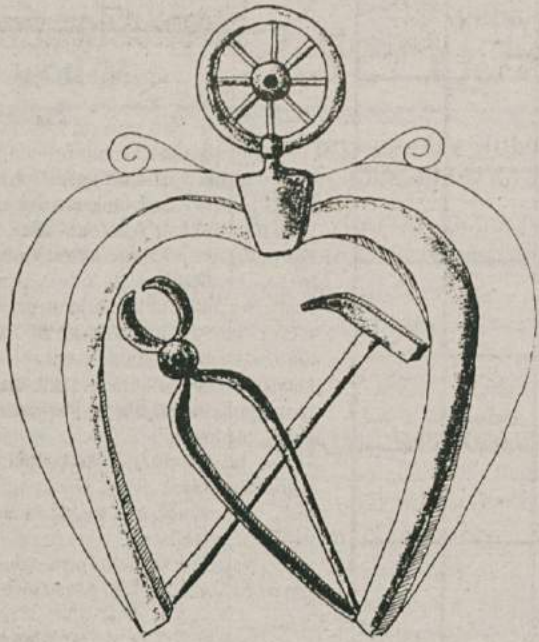
Kortikosteroidom pri alergijskih boleznih pripisujemo naslednje lastnosti: ovirajo nastajanje protiteles, zdravijo vnetje in sproščajo gladko mišičje sapnic. V otroški dobi je njihova uporaba zelo omejena. Najprimernejše indikacije za uporabo kortikosteroidov so: astmatični napad, oteklina grla in šok zaradi preobčutljivosti, če zdravljenje z bronhodilatatorji ni uspešno, kronična astmatična stanja, če opisana zdravila niso dovolj učinkovita, in dolgotrajno zdravljenje alergijskih bolezni.

Da preprečimo stranske učinke kortikosteroidov, moramo pri zdravljenju ugotoviti za vsakega bolnika najmanjši učinkovit odmerek.

Zapleti pri bronhialni astmi

Bolnikom ne smemo zamolčati, če pride pri bronhialni astmi do zapletov, saj ne bi več vestno izpolnjevali predpisov osebnega zdravnika. Prav pri alergijskih je posebej pri bronhialni astmi izrednega pomena za uspešno zdravljenje, če bolni otroci tesno sodelujejo s starši ali če se odrasli astmatiki razumejo s svojo družino. Priporočamo tesno sodelovanje astmatikov s psihiatrom, s socialnim delavcem, učiteljem in pozneje z delodajalcem.

(Se nadaljuje)

Rišar: GLOGOVIČ, BOGDANOVIČ

IZ ČASOV ŠVARCEV IN ŠIMNOV - Vaški kovač Ivan Srpčič iz Cerkelj ob Krki (1904 - 1993), sin kovača Mihaela, si je vse svoje premoženje pridobil s kovačevanjem. Kovaško delo je sodilo med najtežje obrti, kovaški mojster pa med nepogrešljive vaške obrtnike. Podkovanje konj, volov in krav, okovanje voz in jarmov, izdelovanje in popravilo poljedelskih in vinogradniških orodij je bilo kovačevo vsakdanje delo. Kovač je bil cenjen tudi kot zdravnik konjskih kopit in kravjih ter volovskih parkljev. Odpraviti je znal še marsikatero zdravstveno težavo konj in govedi, od bolečih gnilih konjskih zob do vnetih oči. Kovač Srpčič je znal zdraviti boleznii s puščanjem krvi. Podkoval je številne Gidrane, Tulipane, Švarce, Prame in Ridže, vmes pa še prenekatero osla in mulo. Izučil je 22 vajencev. Izvesek, ki še danes krasi objekt nekdanje kovačije v Cerkljah, je izdelek pokojnega kovača Srpčiča ob njegovi "frajšprehungii" - mojstrskem izpitu. (Pripravila: etnologinja Ivanka Počkar)

IZ TRDINOVIH KOPISKOV

Radovednost na Dolenjskem silna. Če gleda človek v vodo, zrak, hosto, kamen etc. brž bo ga pobaral vsaki potnik, in če je še tako neznan, kaj da gleda, kaj vidi, kaj ga pomiče.

Hinavke in jezičnice - Tercijalke so mnogobrojne v prečinski fari. So pa to strašne hinavke in jezičnice, brusijo gobec, če s katero kak možak le besedo spregovori, same pa bi legle precej, ko bi kdo zanje maral. Duhovnim očitajo ošabnost in prevzetnost, če se nečejo z njimi meniti.

Vabljeni cizeji - Stare žene so večidel strašni grdaviši, menda od pijančevanja in nerednega življenja sploh, mlade pa prav lahne, gibčne, večidel bolj majhne s svetlimi očmi, rujavim obličjem in prav vabljivimi, ne prevelikimi cizeji. Brez njih je tod malo ktera odraščena. Nektare ne bi sodil, da ima več ko 12 let, tako nizka je, ali pod brado sta se tresli jej prekrasni jabolki. Sploh je lepih več v ženskem nego v moškem spolu. Vendar ne manjka se zalih mladeničev. Starci pa nimajo nič častitega na sebi. Za čudo je bilo videti toliko možkih s strašno velikimi usti ali pa z nerodnimi, predebelimi ali oglatim nosom.

Med prvimi odmevnimi projekti je bila Kavčičeva trasa Črnomelj-Ogulin in Musilova trasa Kočevje-Brod Moravice.

Na veliki železniški konferenci maja 1920 v Beogradu, ki jo je vodil minister dr. Korošec, sta bili v program gradenj vključeni obe progii. Decembra leta 1926 je bila v Beogradu druga železniška konferenca, na kateri je sodelovalo več ministrov, trgovske zbornice, združenje inženirjev univerze in druge institucije iz cele države. Po končanem delu so sprejeli resolucijo, v kateri je bila poudarjena neodložljiva potreba po graditvi prog: Straža-Kočevje, Kočevje-Vrbovsko (ali Brod Moravice), spoj Črnomelj-proga Karlovec-Sušak.

V finančnem zakonu za leto 1927 je bila uzakonjena gradnja proge Kočevje-Vrbovsko. Oktobra 1927 je tudi generalštab podprl gradnjo železniške povezave med Kočevjem in progo Zagreb-Sušak. Zato je podjetje Dukić iz Ljubljane leta 1928 po naročilu ministrstva za železnice izdelalo detajlni projekt Kočevje-Vrbovsko. Žal pa je pri vsem imel besedo tudi inž. Vaskovič, ki je skrbel le za to, da se proga ne bi pričela graditi.

Po dograditvi proge Sevnica-Tržišče leta 1928 je bilo pričakovati, da se bo prometni tok iz Štajerske usmeril iz Zidanega Mosta preko Sevnice, Trebnjega, Novega mesta in Črnomlja proti Vrbovskemu, zato je zveza Kočevje-Severin odpadla.

Glavna projektanta za progo Črnomelj-Vrbovsko sta bila inž. Maks Klodič in inž. Leopold Stibilj. Na slovenskem delu od Črnomlja do Vinice ni bilo pričakovati težav pri gradnji, zelo težavna pa je bila gradnja na hrvaški strani, saj so morali premagati 200 m višinske razlike in so zato predvideli vzpon 22,5 promila.

Politični obhod in razlastitvena razprava sta se začela 14. julija 1938 v Črnomlju in sta trajala na terenu pet dni, zaključena sta bila 19. julija (ob enih ponoči). Komisijo je vodil okrajni glavar Ivan Legat. Glavni del razprave je bil posvečen postaji v Dragatušu in Vinici ter nakladišču

VAŠA ŽGODBA

RUDE PREMPUS OBISK V CERKVI

Ljubljančani, znanci iz prejšnjega leta, ki so taborili ob Kolpi, so ponovno prišli na Vinico. Z letovanjem so bili zelo zadovoljni, zato so svojim znancom prinesli drobna darila kot znak hvaležnosti, ker so jim razkazali kraj in njegove zanimivosti. Pozanimali so se, kaj bi bilo še vredno ogleda.

Njihovemu znancu, domačinu z Vinice, pride na misel, da bi jim razkazal zelo staro cerkev na Želju. Vsi so bili za ogled, le ena od žensk je poitno vprašala vodjo skupine: "Kaj pa mi, ki smo organizirani?" Vodja je odgovoril, da ni nič narobe, saj je cerkev vendar kulturni spomenik. In tako so se dogovorili, da si naslednji dan ogledajo cerkvo.

Ob dogovorjeni uri se zberejo in z avtomobili krenijo za avtom domačina, ki je poznal pot. Po slabih makadamskih cestah se pripeljejo do lovske koč, od tam naprej pa krenjejo peš. Po desetih minutah hoje pridejo do cerkve. Ena od žensk vzame iz torbice drobno knjižico, zalista po njej in potem prebere, da je Želje visok 343 m, križev pot, ki vodi od vnožja hriba, pa da je delo slavnega mojstra. Cerkev je bila nekdanj tabor za obrambo proti Turkom. Potem jim domačin pokaže veliko vežo pred cerkvijo in v tlaku ohranjene sledove letalskih izstrelkov, nato pa odklene cerkev. Predno vstopijo,

zbranim pove, naj se v cerkvi lepo obnašajo, govornjo tiho ter naj ne kadijo; moški naj se odkrijejo, ženske pa naj bodo primerno oblečene. In res se pokrivala z moških glav znajdejo v rokah, ženske pa se oblačijo v jopiče z izgovorom, da je v cerkvi najbrž zelo mrzlo, ko so taki debeli zidovi.

"Ali bo treba klečati?" radovedno vpraša ena od žensk, pa jo domačin hitro pomiri, da ne.

Tiho stopijo v cerkev in si ogledujejo njene znamenitosti. Na sredi, kjer je bolj svetlo, se ustavijo ob kipu Marije na prestolu. Domačin pove, da je to železjska Marija. Med vojno, ko je bila streha na cerkveni ladji povsem uničena, je prestol z Marijo ostal čudežno povsem nepoškodovan. Ena od žensk je odprla torbico in izvlekla iz nje svečo ter jo postavila na kamniti tlak zraven prestola, s prižiganjem pa sta pohitela kar dva možka hkrati. Ženska, ki je postavila svečo, je začela s tankim glasom peti Sveto noč, blaženo noč. Pesem so povzeli še drugi glasovi. Zbor ni pel preveč ubrano, a vseeno lepo. V svitu sveče so se vsem zasvetile oči.

"Saj to je mednarodna pesem," tiho reče tovarišica. "Da, to je mednarodna pesem," odgovori domačin in pomisli, da doslej na Želju najbrž še nikoli niso zapeli Svete noči sredi maja.

PERCA PUŠ

BEDAČEK POD POSTELJO

Živel je fant, ki si ni znal veliko pomagati, zato je pasel krave. Nekega dne je moral gnati kravo v sosednjo vas, a mu je žival ušla. Nesrečni bedaček je potem vseposod spraševal, če je kdo kaj videl njegovo kravo. Iskal jo je ves dan, a zaman. Bilo je že temno, ko je pritaval do večjega kraja in do gostilne s premočišči. Lastnikom se je fant zasmilil in ponudili so mu prenočišče. Bedaček je ponudbo z veseljem sprejel in odšel v sobo. Soba in postelja sta se mu zdeli prelepi, kaj takega še nikoli ni videl, zato se ni upal leči na posteljo, ampak se je zavlekel pod njo in sladko zaspal.

Čez čas sta v sobo prišla fant in dekle. Ko je bedaček pod po-

steljo zaslišal škripanje postelje, se je prestrašil, a se ni upal oglasiti. Ko se je vročekrvni par naužil ljubezni, so vsi trije prenočevalci v sobi zaspali.

Zjutraj se je bedaček prebudil in zaslišal, kako fant s sladkim glasom sprašuje: "Ljubica, kako si spala?" Ona je odgovorila: "Videla sem ves svet in še tri vasi povrhu."

Bedaček pod posteljo se ni mogel več zadržati in na ves glas je dejal: "Potem si gotovo videla tudi mojo kravo."

Vprašanje je bilo pravilno ali odgovora ni bilo. Nesrečnik je ostal brez krave in prave pameti. Mogoče jo še danes išče, ali jo je našel, pa ne ve nihče.

KNJIŽNA POLICA

Divja jaga

V enaki opremi kot knjiga Desetnica, v kateri smo pred kratkim dobili izbor slovenske ljudske pesmi, je pri Mladinski knjigi izšla tudi knjiga DIVJA JAGA, v kateri je natisnjen izbor iz slovenskih ljudskih pripovedi, se pravi iz vsega tistega, kar se je ohranilo zapisanega v nevezani besedi v bogatem ljudskem izročilu. Za razliko od ljudske pesmi, ki jo je tako temeljito, kritično in obsežno zbral ter popisal Strekelj, pa za ljudske pripovedi nimamo podobnega dela, čeprav se je več narodopisnih zbiralcev in strokovnjakov ukvarjalo z ljudskim pripovedništvom in je izšlo kar nekaj poljudnoznanstvenih in znanstvenih izdaj, v katerih pa ni žal ni zaobsežena večina tovrstnega bogastva slovenskega ljudskega izročila. Urednik in pripravljalec sedanjega izbora Franček Bohanec se je pri odločanju, kaj uvrstiti v knjigo in česa ne, naslonil predvsem na folklorno in umetniško vrednost posameznih besedil ter na njihovo kolikor toliko potrjeno ljudskost. Med lepim številnim zapisaivalcev posameznih izbranih pripovedi najdemo znana imena, od našega Janeza Trdine do Franca Levstika.

Pripovedi so razdeljene v bajke, zgodovinske, razlagalne in novelistične pripovedke, v šaljive zgodbe, legende in pravljice. V vseh teh najbolj znanih oblikah, ki jih prevzema ljudsko pripovedništvo, so shranjene predstave o svetu, o usodi človeka, o načinu mišljenja, o čustvovanju in domišljijah sposobnostih slovenskega človeka, kakor jih je izrazil z močjo slovenskega jezika. Besedilo v knjigi spremlja izbor likovnih del, ki ga je posebej za to knjigo pripravil Milček Komelj in zanj napisal spremno besedo. Ljudsko pripovedništvo je namreč podobno kot ljudska pesem navdihovalo mnoge naše likovne ustvarjalce, ki so v pripovedih našli motive za svoja dela, saj ljudsko izročilo ne govori le z besedo samo in njenim površinskim pomenom, njegova govorica je globlja in sega v tiste predele naše duhovnosti, ki se jih morda niti ne zavedamo, a nas še kako določajo.

MILAN MARKELJ

Ko mine čas

V navadi je, da pesnik zaznamuje pomemben mejnik svojega življenja z izborom iz že objavljenih zbirk. Tako je storil tudi Mariborčan Slavko Kočevar, ki se kot pesnik od vsega začetka podpisuje kot Slavko Jug, in se ob šestdesetletnici predstavi bralcem z izbranimi pesmimi pod naslovom KO MINE ČAS. Knjiga, katere zunanja in notranja grafična podoba sta delo opremljevalca

Viktorja Šesta, je izšla te dni pri mariborskih Obzorjih.

Slavko Jug ne sodi med najplodovitejše slovenske pesnike, saj je izdal le tri zbirke pesmi za odrasle: Dobro sonce (1958), Verzi (1963) in Kanarčkovi škornji (1981). Knjigo Ko mine čas sestavljajo pesmi v glavnem iz navedenih zbirk. Dr. Matjaž Kmecl, avtor izbora, jih je izbral osemindesetdeset in razporedil v šest ciklov. S tem je nakazal lok Jugove poezije od začetkov do zadnjega obdobja, a tako, da je še bolj poudarjen lirični intimizem, kateremu je ta pesnik vsekoli zavezan. O Jugovem poetičnem potovanju, ki je ostajalo zunaj modernističnih struj in sap, govori Kmeclov esej na koncu knjige.

Omenjeni esej pa hoče bralcem povedati še nekaj, namreč to, da je bil Jug za literarno zgodovino do zdaj komaj opazen, če pa ga je do omenila, ga je videla predvsem na obrobju. Zanj to pesnik v poeziji pač ni delal hrupnih literarnih prevratkov in sploh ni naredil nič takega, da bi si pri njej izprosil za kanček več pozornosti. Od tod tudi Kmeclova ugotovitev, da literarna zgodovina ni znala ali pa ni mogla prislusniti Jugovi poeziji niti tolikanj, da bi jo umela in nato pravilno ocenila. Kmeclov esej poskuša to krivico popraviti.

Tisto, kar ima pesnik ves čas povedati, je prepričljivo in v celoti lirsko. Še več, je predvsem intimno, najgloblje in najzaupnejše v človeku. Je nenehno, neprekinjeno odmevanje samote v človeku. Je odmevanje samote na tisoč načinov. Iz te samote odmeva tudi "eno tistih čudnih dreves," ki korenine tudi v spomin poženo".

IVAN ZORAN

telegrami

- Mariborska Obzorja so izdala dve slovenske knjižne novosti: roman BLAŽENI RIHTARIČ Zdenka Kodriča in izbor publicističnih spisov Janka Glazerja pod naslovom RAZPRAVE - ČLANKI - OCENE.

- Pri založbi Iskanja je izšla knjiga Marka Pogacnika KO SE BOGINJA VRNE.

- V počastitev stoletnice smrti makedonskega pesnika Grigorja Prličeva je MKD Makedonija izdalo dvojezično (izvirnik in slovenski prevod) izdajo njegovega epa VOJVODA.

- V zbirki Oddih sta pri Mladinski knjigi izšla roman IZ BOLJŠE DRUŽINE sodobne italijanske pisateljice Isabelle Fedrigotti in knjiga BREZ BOLEČINE Barbare Victor.

- Zbirka slovenskih prevodov kriminalk slovite Agathe Christie, ki izhaja pri Mladinski knjigi, je večja za SKRIVNOST MODREGA VLAKA.

Karel Rustja DOLENJSKE ŽELEZNICE 20

v Kanižarici, kjer bi nakladali rjavi premog iz rudnika Premogokopne družbe Bela krajina.

Ni bila zgrajena

Z gradbenimi deli so svečano pričeli 21. maja 1939. Dejansko so gradbena dela stekla junija 1939 pri Črnomlju in Vrbovskem in usek za predor Lovnik. Oktobra 1939 so pričeli graditi usek za predor Vučnik in graditvi useke med postajo Severin in predorom Lovnik. V začetku leta 1940 so stekla zemeljska dela in zidanje vzdolž vse proge. Progo je gradilo državno podjetje Odbor za graditev proge Črnomelj-Vrbovsko. Pri gradbenih delih so uporabili za takratne razmere sodobno mehanizacijo. Gradnjo je vodil poseben odbor, ki je bil zelo samostojen in je sam vodil kadrovske zadeve, politiko plač, nabavljal stroje in material ter opravljal še vse druge vodstvene funkcije. Odbor so sestavljali inž. Maks Klodič kot predsednik ter člana inž. Leopold Stibilj in inž. Alojz Poljanšek.

Načrtovana proga je bila dolga 47.630 km, od tega na ozemlju Slovenije 22 km. Čez Kolpo je bil projektiran most s tremi loki po 33 m, ki pa ga do izbruha druge svetovne vojne še niso pričeli graditi. Trasa proge je potekala skozi sledeče katastrske občine: Črnomelj, Loka, Doblje, Tanča gora, Golek, Dragatuš, Stara Lipa, Belji Vrh, Hrast in Učak. Na progii je bilo predvidenih šest postaj, Dragatuš in Vinica v Sloveniji ter Severin, Vučnik, Stubica in Dobra na hrvaški strani. Med večjimi mostovi je bil predviden obokan most čez Doblječo razpetine 38 m, 20 m dolg jekleni most čez Nerajčico in 119 m dolg most čez Kolpo. Poleg opisanih je bilo na slovenskem delu predvidenih še 28 propustov in 12 mostov do 20 m svetle odprtine.

Ob pričetku vojne je bilo po vrednosti opravljenih že 47% gradbenih del na slovenski strani, saj so bili nasipi in useki v glavnem že končani. Do osmega kilometra so bila vsa zemeljska dela končana in dograjeni propusti. Tudi stavbe v Črnomlju in Dragatušu so imele že streho.

Med drugo svetovno vojno se dela niso nadaljevala. Po nji je Slovenija dobila izhod na morje preko Reke in pozneje v Koprno, zato gradnja proge Črnomelj-Vrbovsko ni bila več aktualna kot izhod na morje. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je zagovarjala dograditev proge, zadnjič je urgirala 22. novembra 1947.

Po sklepu Vlade LRS o industrializaciji Dolenjske bi morali v Dragatušu zgraditi livarno in tovarno kovinskih izdelkov. V ta namen je Glavna direkcija kovinske industrije LRS leta 1950 začela s pripravami za dograditev proge Črnomelj-Dragatuš. Popisanega je bilo nekaj papirja, zgradilo pa se ni ničesar. Misel, da bi začetno gradnjo Črnomelj-Vrbovsko na delu Črnomelj-Kanižarica usposobili za industrijski tir premogovnika, je bila še dolgo prisotna. Okrajni ljudski odbor Črnomelj je v začetku leta 1955 vodil akcijo za izgradnjo industrijskega tira po trasi nedograjene proge, ki bi služil premogovniku pa tudi drugim uporabnikom. Z obeležbo so pričeli 1. aprila 1955, z gradbenimi deli pa maja. Zgradili so štiri podvoze in en most. Rudnik rjavega premoga v Kanižarici in Železniško gradbeno podjetje Vladimir Gortan iz Zagreba sta 24. septembra 1955 podpisala pogodbo za gradnjo 7 km dolgega industrijskega tira. Razmere pa so bile takšne, da je bilo gradbišče 31. januarja 1956 ukinjeno.

Ob projektu za povečanje rudnika v Kanižarici leta

1959 je bila ponovno začeta akcija gradnje industrijskega tira po trasi nedograjene proge. Tako so še leta 1960 precej razpravljali o gradnji industrijskega tira do Kanižarice, ta bi služil tudi načrtovani tovarni stekla v vasi Kočevje pri Črnomlju.

Iz opisanega sledi, da je bila proga Črnomelj-Vrbovsko aktualna le kot izhod Slovenije na morje. Ko je ta potreba odpadla, se Slovenija kot celota ni več menila za lokalne potrebe Bele krajine. Tudi nosilci lokalne oblasti v času administrativnega upravljanja niso pokazali prepričljive pripravljenosti urediti to vprašanje. V času, ko cestni promet še ni bil razvit, bi ta proga oziroma industrijski tir zelo koristil Beli krajini. Tudi na železnici so namesto o dograjevanju raje razmišljali o ukinitvi proge v Belo krajino.

Proga Ljubljana-Metlika med drugo svetovno vojno

Že pred podpisom pristopa Jugoslavije k Trojnemu paktu je Nemčija zahtevala razne ugodnosti pri uporabi tranzitnih prog skozi Jugoslavijo. V ta namen naj bi JDŽ (Jugoslovanske državne železnice) zmanjšale svojo prevozno dejavnost in omogočili Nemcem tranzit. S pristopom Jugoslavije k silam osi se je tudi uradno priznal namen Nemcev, da začnejo usmerjati vojaške transporte preko Jugoslavije na jugovzhod.

Ob umiku je jugoslovanska vojska skušala ovirati napredovanje okupatorjev z rušenjem najpomembnejših objektov na magistrálnih progah. Proga Ljubljana-Metlika tedaj ni sodila med vojaško pomembne, zato je Jugoslovanska vojska ni rušila ob umiku. Prvo vojaško akcijo na tej progii pomeni nemški letalski napad na železniško postajo Novo mesto 11. aprila 1941 ob 9.30, ko je bil ubit strojevodja Matej Benedičič.

Zakaj nagrada

Odgovor na vprašanje o nagradi Tatjani Mihelčič-Gregorčič (DL 24. marca)

Komisija Izvršnega sveta Skupščine občine Trebnje v zvezi z dodelitvijo nagrade za mentorsko delo, ki jo je prejela prof. Tatjana Mihelčič-Gregorčič, daje naslednje pojasnilo:

Prof. Tatjana Mihelčič-Gregorčič iz priznane belokranjske glasbene družine je dolgoletna profesorica in ravnateljica Glasbene šole v Trebnju. V tem času ji je skupaj s sodelavci uspelo spodbuditi in razviti glasbeno izobrazbo in kulturo v trebanjskem prostoru. Veliko truda je posvetila zgodnjemu glasbenemu opismenjenju. Njena prizadevanja niso ostala neopazna, saj je v času od 1987 do leta 1990 na Deželinem zavodu za pedagoško eksperimentiranje in izpopolnjevanje v Trstu kot praktik in teoretik sodelovala pri uvajanju novejših postopkov pri pouku glasbe. Ravno tako je večkrat sodelovala na polnih taborih sklada "Mitja Čuk" na Opčinah pri Trstu, kjer je v programu glasbene vzgoje animirala tudi prizadete otroke.

Z otroškimi in mladinskimi zborom trebanjske glasbene šole je imela prof. Tatjana Mihelčič-Gregorčič številne odmevne uspehe doma in tujini, kar je tudi dokumentirano.

Vse to in v številne prijazne nastope učencev glasbene šole in ostalih glasbenikov, s katerimi se je že izoblikovala "abonmajska publika", je prof. Tatjana Mihelčič-Gregorčič vložila veliko znanja, entuziazma in predvsem ljubezni do glasbe.

Vse to je tudi narekovalo odločitev za podelitev nagrade glasbeni pedagoginji prof. Tatjani Mihelčič-Gregorčič.

Komisija za razdelitev sredstev za inovativno dejavnost pri Izvršnem svetu SO Trebnje

Dva nima olajšave

Pojasnilo ki izjavi bralca v rubriki "Halo..." (Dol. list, 28. aprila)

V Dolenjskem listu št. 17 z dne 28. aprila je bil v rubriki "Halo, tukaj je bralec Dolenjca" objavljen klic Silva Balanta iz Novega mesta. Silvo Balant je dejavno novinarju povedal, da je lani kupil aparat za ekološko čiščenje Dyva in znesek zanj vpisal v davčno olajšavo. Na novomeški davčni upravi najprej tega zneska za olajšavo niso hoteli priznati, naknadno pa so ugotovili, da imajo aparati Dyva certifikat in da sodijo v olajšavo, zato bralec opozarja vse tiste, ki so kupili ta aparat, vendar ga v olajšavo niso zapisali, da to lahko uveljavljajo naknadno.

Glede na to, da izjava Silva Balanta pomeni dezinformacijo za občane, saj le-ti za nakup omenjenih aparatov ne morejo uveljavljati davčne olajšave, vam pošiljamo v dokaz okrožnico RS Ministrstva za finance Republiške uprave za javne prihodke, Ljubljana, št. 354-1/93 z dne 1.10.1993. Iz navedene okrožnice, ki je navodilo za delo izpostav RUJP po vsej Sloveniji, izhaja, da certifikati za aparate Dyva pa tudi za ostale gospodinjstvene aparate niso ustrezna podlaga za uveljavljanje davčne olajšave po 5. točki 7. člena zakona o dohodnini (Uradni list RS št. 48/90 in 34/91). Vsebinska navodila do danes ni bila dopolnjena ali spremenjena, zato smo jo pri delu v izpostavi dolžni upoštevati.

MARJETA PRIMIC
vodja izpostave Ministrstva za finance
Republiške uprave za javne prihodke
Izpostave Novo mesto

BLAGOSLOVILI ZAVETNIKA GASILSTVA - Gasilci GD Hinje so v nedeljo popoldne (1. maja) slovesno blagoslovili novo sliko sv. Florjana, zavetnika gasilstva na njihovem domu. Slovesnosti se je udeležilo veliko krajanov in gostov. V kulturnem programu so nastopili otroci osnovne šole, moški pevski zbor. V ansambel Kosobrini, ki so zabavali gasilce pozno v noč. Slika sv. Florjana je narisal znani slikar samouk Martin iz Lipovca, blagoslovil pa jo je dekan Jože Potrebuješ. (Foto: S. Mirtič)

"Želim korenito odgovornost!"

Mnenje k pismu s tem naslovom (DL 5. maja)

Stanka Hitij-Hočevar je v 18. št. Dolenjskega lista napisala ostro pismo, ker je prišlo do pomete in je bila v anketi na 2. strani Dolenjskega lista objavljena slika njenega moža namesto tistega, ki je dal izjavo. Zaradi tega je zahtevala kar "odpust malomarnega delavca ali novinarja!"

Se dobro, da je Hitijeva po božna ženska, vzor krščanstva, saj ta vera uči le dobro ter spodbuja usmiljenje in odpuščanje. Hitijeva, zahteva za "grešnika" le odpust iz službe, ne pa ustrelive, obešanja ali celo križanja.

V obrambo krivca za omenjeni spodsrljaj naj iz dolgoletne novinarske prakse povem, da se je takih in podobnih "tiskarskih škrtov" zgodilo že veliko v različnih časopisih in da se bo podobno dogajalo tudi v bodoče. Zamenjana je bila že fotografija ministra, predsednika, direktorja, vendar ni nikoli nihče od prizadetih tako "krvoločno" reagiral kot Hitijeva.

S takim odnosom do dela, ki ga ne pozna, in zahtevo kaže le veliko mero nestrpnosti in nerazumevanja, s čimer ne prispeva k večjemu svojememu ugledu, kar nam je lahko le žal. Ševeda pa vsi v Ribnici in okolici vedo, da je prizadevna in zaslužna članica Slovenskih krščanskih demokratov in ena izmed ustanoviteljev te organizacije v Ribnici. Če že na kocko postavlja svoj ugled, bi morala varovati vsaj ugled svoje organizacije.

JOŽE PRIMC

Nevarnost za Kočevje in Kočevsko

Bo v Kočevju res evropsko skladišče akumulatorjev, kot napoveduje v svojem pismu "skupina nevlplivnih občanov"? - Javno opozorilo, da ne bo prepozno

KOČEVJE - "Skupina nevlplivnih občanov, ki bi rada živila in delala v zdravem okolju", je te dni opozorila najodgovornejše v občini in novinarje na novo ekološko grožnjo Kočevju in Kočevski. Opozarjamo, da so bili že opravljeni ogledi, ki dajejo slutiti, da želi neko tuje podjetje v Kočevju odkupiti del proizvodnih prostorov Itasa v stečaju in v njih vpeljati proizvodno in skladiščenje svinčnih akumulatorskih baterij za potrebe avtomobilske industrije srednje in vzhodne Evrope. To pa bi bila za Kočevsko huda grožnja, predvsem zaradi kraškega zemljišča, saj si posledice danes niti zamisliti ne moremo.

Isto tuje podjetje je že večkrat skušalo najti za to svojo dejavnost primeren prostor, in sicer predvsem na območju od Koprake prek Ljubljane do Novega mesta. Ministrstvo za okolje in prostor in Zavod za varstvo okolja sta že lani izdala negativno

mnenje o taki lokaciji na slovenskih tleh. Taka proizvodnja bi namreč pomenila dodatno obremenitev okolja in novo nevarnost zanj. To nam kažejo lastne izkušnje.

"Prebivalci Kočevske si ne želimo narodnega parka, zahtevamo pa, da Kočevska ne bo pribezališče nevarnih in drugod nezaželenih tehnologij," je zapisano v pismu občanov ter dodano: "Bojimo se, da prej navedeno mnenje Ministrstva za okolje in prostor v primeru lokacije te proizvodnje na našem območju ne bo tako odločno odklonilo, kot je bilo v primeru predlagane lokacije te proizvodnje na območju Ljubljane. Zato menimo, da smo občani sami tisti, ki se moramo odločno upreti in preprečiti morebitni poseg in vpliv na naše življenjsko okolje."

Nadalje pismo zahteva, naj se prepreči "dejstvo izvršenega", se pravi, da bi kdo brez vednosti prebivalstva

odločil nekaj ljudem v škodo. Kočevska naj bi ostala oaza sorazmerno neokrnjene narave za vse Slovence, ki pa bo kljub temu omogočala njenim prebivalcem zaposlitev in dostojno življenje.

J. P.

Jezikovni zaplet

Ob odprtem pismu o jezikovnem (ne)znanju zdravnika ob naši južni meji

KOSTELSKO - Predsednik KS Kostel Stanislav Južnič je v odprtem pismu ministru za zdravstvo, objavljenem 6. maja v Delu, med drugim zapisal, da njihov zdravnik ne zna niti besedice slovenskega jezika, da ga krajani pogosto ne razumejo, in predlagal, naj bi mu omogočili vsaj 3 mesece inštrukcij, po katerih bo obvladal vsaj osnovne izraze v slovensčini.

To očitno leti na dr. Stanka Nikoliča, ki opravlja zdravstveno službo na območju KS Osilnica in Kostel že nad 20 let, v zadnjem obdobju pa še na območju KS Poljanska dolina. Vprašali smo ga, kaj meni o tem pismu. Odgovoril je, da gre očitno za nacionalno nestrpnost. V KS Kostel dela že okoli 25 let, pa doslej nikoli ni bilo težav zaradi znanja slovenskega jezika. Sicer pa ima medicinske sestre Slovenke, ki bi mu gotovo pomagale, če bi bilo treba. Čudi se, da so se 25 let razumeli, zdaj pa naenkrat ne več. Dodal je, da se Stanislav Južnič ne bi smel podpisati kot predsednik KS Kostel, ker to ni mnenje sveta KS (saj ta ne dela), ampak le v svojem imenu.

Za konec pa je povedal še, da na tem območju - od izvira Kolpe in Čabranke pa do Predgrada - govore narečje, ki je podobno na slovenski in hrvaški strani Kolpe, mešanico slovensčine in hrvaščine. Med njimi se gotovo ni mogoče naučiti pravilne slovensčine, razumejo pa se. Kot zanimivost je povedal, da se mu je že nekajkrat dogodilo, da je poslal starejše domačine na pregled v Ljubljano, od tam pa so mu jih vrnili z obrazložitvijo, da govore neko nerazumljivo narečje in da zato zdravniki ne morejo vzeti podatkov o boleznih, ki jih da bolnik zdravniku. Bodo morali torej tudi Kostelci na trimesečne tečaje slovensčine?

J. P.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 14. maja, bodo odprte naslednje prodajalne žvit:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Ragovska
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Slopiče
- od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Sentiopetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjemej: od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 15. maja, bodo odprte naslednje prodajalne žvit:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator Standard, Pogača, Glavni trg 22
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Slopiče
- od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Sentiopetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

ZAHVALA

Predsedstvo Društva invalidov Novo mesto se prisrčno zahvaljuje vsem, ki so darovali društvu denar namesto cvetja na grob pokojnega Francija Buta iz Stranske vasi 43 c.

AVTOMOBILSKI VZPOM VZHODA V DOMU ŠPANSKIH BORCEV - Pred otvoritvijo slovenskega avtomobilskega salona je KIA, d.o.o., ekskluzivni uvoznik in distributer avtomobilskega programa KIA motors, predstavila avtomobil srednjega razreda Kia sephio, ki se odlično prijemlje tudi na slovenskem trgu. Kot je povedal direktor Bogdan Lamut, so s prodajo kvalitetnih korejskih avtomobilov zadovoljni in že konec leta bo v novem avto centru Kia odprta tudi centralna servisna služba in služba za oskrbo rezervnih delov. Dobrodošla novost distributerja je garancija kupcu sephie za odkup vozila. Po dveh letih in 60.000 km jo odkupijo brez obveznosti nakupa novega vozila, kar zagotavlja varno naložbo tudi ob ponovni prodaji. Še ta teden si te korejske limuzine lahko ogledate tudi na Gospodarskem razstavišču, v Novem mestu pa na Kristanovi 46 (poleg vrtnarije), kjer jih prodaja podjetje Adriatik, d.o.o. (Foto: Majda Luzar, EPS DL.)

PREVEČ PEVCEV ZA ENO REVIJO - V občini Novo mesto poje že petnajst zborov, kaj zmorejo in znajo, pa vsako leto pokažejo na reviji, ki jo pripravlja Zveza kulturnih organizacij. To soboto so se v Domu kulture predstavili: mešani pevski zbor Društva upokojencev z zborovodkinjo Sonjo Pirč (na sliki), ženski komorni zbor Lestovica z zborovodkinjo Tončko Malenšek, mešani pevski zbor Krke s Sonjo Čibe, mešani pevski zbor Revov s Cveto Hribar, Sentijski oktet ter mešani pevski zbor Pomlad z zborovodkinjo Jožico Prus. To soboto ob 19.30 se bo predstavilo še osem zborov: zbor z Ruperčvrha, oktet Adoramus iz Novega mesta, najstarejši zbor Dušan Jereb, zbor Pionirja, moški gasilski zbor Šmihel, Dolenjski oktet, zbor Ajda ter moški komorni zbor Otočec. (Foto: J. P.)

"Kabelska televizija ni zastoj"

Odgovor na sestavek z istim naslovom, obj. v 16.

Članek me je vzpodbudil, da odgovorim g. Percu in uporabnikom KRS Pečje oz. bodočim naročnikom. G. Perc z mano sploh ni naredil intervjuja, zato je toliko dezinformacij in neresnic v njegovem članku. Uporabniki kabelskega sistema so bili na zborih seznanjeni s problematiko in finančnim stanjem. Na vprašanje, ali je po sedmih letih že potrebna temeljita obnova sistema, lahko odgovorim, da je amortizacijska doba 5 let. Ker je sistem vzdrževal domači vzdrževalec g. Ivan Jazbinšek popolnoma nestrokovno in brez tehnološkega znanja, je sistem resnično potreben temeljite obnove. Ker so me neprestano klicali uporabniki sistema z različnih lokacij, sem v februarju 1994 zahteval strokovni pregled sistema s strani firme Skyline Ljubljana oz. g. Prosenka kot projektanta. Upravni odbor je bil seznanjen s tehničnim poročilom in s škodo, ki jo je povzročil g. Jazbinšek z nestrokovnim vzdrževanjem. Napake je firma Skyline, ki je strokovno usposobljena, odpravila.

Stroški za vzpostavitev normalnega stanja na sistemu so bili okrog 800.000 tolarjev. Tako polletni obrok 1.600 tolarjev na priključek ne bo zadostoval niti za plačilo računa za sanacijo. Upravni odbor je od g. Jazbinška zahteval odškodnino za

povzročeno škodo. Firma Skyline se obnaša kot podjetnik samo v tem pogledu, da nam lahko zagotavlja kakovostno storitev in garancijo. Naš sistem povezuje 13 km kablov in ni enostaven za vzdrževanje. Mislim, da ste dobili odgovor o "domačem" vzdrževalcu, ki sploh ni bil poceni, saj je bila zahtevana vrednost njegove ure višja kot cena ure firme Skyline.

V zvezi s 63 neplačniki v letu 1993 bi povedal, da pri takem vzdrževanju in pri taki kakovosti slike ni čudno, da uporabniki niso hoteli plačati prispevka. Zdad, ko je sistem saniran in ko smo na zborih razjasnili vzroke takega stanja, ni več razloga za neplačevanje. Za redke posameznike, ki ne bodo poravnali obveznosti, bomo morali ukrepati v skladu s 5. členom pogodbe. Vsako namigovanje na delo "pod mizo" je ne samo skrajno žaljivo za člane upravnega odbora, ki vsa leta delajo volonterko, ampak brez vsakega poznavanja problematike tudi v nasprotju z novinarsko etiko. Finančno poročilo je vsem lastnikom in SDK vedno na razpolago.

"Počasna" širitev kabelskega sistema Pečje ima svoje vzroke. Projektant me že dalj časa opozarja, da je širitev nujna, saj majhni sistemi nimajo perspektive. Obratovanje sistema bi bilo najbrž cenejše za 1.500

priključkov kakor za 362.

Naselje heroja Maroka in individualne hiše za Kopitarno bi se lahko takoj priključile na KRS Pečje brez škode za obstoječi sistem. G. Jazbinšek pa je širil dezinformacije, da je naš sistem dotrajan in da ni možna priključitev. Najbrž je imel lasten interes, saj je odboru znano, da gradi nov kabelski sistem v tem naselju, in to z opremo, ki je tehnološko zastarela in v kvalitetnem razredu, ki ga ni na nobeni referenčni listi. Več kot nesmiselno je graditi dva ali tri kabelske sisteme v Sevnici, ki ima okrog 4.000 prebivalcev. Očitno je to popolnoma nestrokovno pristop in je izključno zaslužek tisto, kar vidi izvajalec, ne pa zadovoljstvo in kvaliteta.

Ali je znano, katero podjetje gradi nov kabelski sistem? Kdo je projektant in kakšne garancije daje? Brez teh podatkov je neodgovorna vsaka odločitev gradbenega odbora, ki so mu ljudje zaupali. Naj vas seznanim še s ceno priključitve na KRS Pečje: v strnjemem naselju, v blokih, je znašala 80 DEM in za individualne objekte 300 do 350 DEM.

Za upravni odbor: VINKO GOVEKAR, predsednik

IZLET UPOKOJENCEV

DU Črnomelj je pripravilo bogat načrt izletov za letošnje leto. Prejšnji četrtek so člani obiskali kraje v osrednji Sloveniji, ki jih razmeroma malo poznajo. Odpeljali so se do Bogenšperka, nato jih je pot vodila na Vače, GEOSS, Izlake, Trojane in Muljavo. V Domžalah so si ogledali obrtniški sejem. Naslednji izlet bo v začetku junija, ogledati si nameravajo kobarški muzej in mesto Idrijo.

UPOKOJENCI NA SMUKU

Kdor se je od belokranjskih upokojencev prejšnji petek udeležil prvega pohodnega dne, je lahko preživel prijeten dan na Smuku nad Semičem. Zbralo se jih je nekaj nad 100. Domače društvo je udeležence seznanilo z zgodovinskimi in kulturnimi znamenitostmi kraja in širše okolice Semiča, ki bo drugo leto ponovno postal samostojna občina. Tudi tekmovali so v pikadu, kjer so pri moških zmagali Metličani in prejeli zanimivo "semiško nagrado" - štefan vina. Med ženskimi ekipami so bile najboljše domačinke. Nekateri so se tudi zavrteli ob zvokih harmonike. J. D.

Sporočilo bralcem

V soboto, 23. aprila, je začel v Republiki Sloveniji veljati novi zakon o javnih glasilih, ki uredništvom daje več svobode oz. pristojnosti pri objavljanju pisem bralcev ali javnih izjav. Po novem uredništvu niso več dolžni objavljati vsakega mnenja ali izjave, imajo pa tudi pravico, da tovrstne prispevke skrajšajo, le povzemajo ali delno objavljajo, vse to pa v skladu z uredniško politiko glasila in prostorskimi možnostmi v njem. Dolenjski list bo kot nestrnarski in neodvisen časnik še naprej ostal odprt za prispevke bralcev, ki pa naj bodo sporočilni in kratki, da bo ob omejenem časopisnem prostoru kar največ ljudi lahko prišlo do javne besede.

Uredništvo DL

Želim le pravično rabsodbo

Vse, kar tu pišem, je čista resnica, zato ne želim nobenega dogovora in nobenega komentarija

Nikoli nisem mislil, da se bom moral tožiti z lastnim sinom, toda ravno to se je zgodilo, čeprav še vedno ne morem verjeti. Z ženo sva ostala sama in živiva v Rosalnicih pri Metliki v svoji hiši kot upokojenca (vsak do 1/2). Da ne bi prišla v težava na stara leta, ki hitro tečejo, sva z oporoko izročila stanovanjsko hišo svojemu sinu, ki je zaposlen v Nemčiji. Z oporoko sva si izgovorila vso potrebno nego in pomoč v primeru bolezni in morebitno drugo oskrbo. Potem ko sva hišo prepisala na sina, pa je popolnoma pozabil na svojega očeta in svojo mater, saj se nama niti javil ni več kot tri leta.

Tudi na najine prošnje ni bilo nobenega odgovora. Odločila sva se razveljaviti oporoko po rednem postopku in sva mislila, da pri tem ne bova imela nobenih težav, saj imava v takšnem primeru vso zakonito pravico. Žena je namreč že v takšnem stanju, da ni sposobna skrbeti zase, prav tako pa sem sam v letih, ko bi nujno potreboval vsakodnevno pomoč pri kuhanju, pranju, čiščenju in v drugih opravilih.

26. maja 1992 sva vložila tožbo pri temeljnem sodišču v Novem mestu, enota v Črnomlju. Že na prvi razpravi sem bil razočaran, saj sem bil dobesedno izigran. Sodnica Galtarjeva, ki je vodila razpravo in vodi ta postopek še danes, ni dopustila, da bi govoril, in me je zavrnila z besedami, da meni ne verjame, ampak le mojemu sinu in njegovim obrambi. Sodnica mi je ponudila v podpis poravnavo, ki se je končala v korist toženca. Poravnavo sem podpisal, ker nisem vedel za izid tožbe, saj me na to ni nihče opozoril. Moja žena se ob-

ravnave ni mogla udeležiti, ker je zaradi bolezni za kaj takega popolnoma nesposobna. Na podlagi prve razprave sem se nato pritožil. Do danes je bilo že osem razprav in še ni videti kraja. Pripominjam, da sem hišo zgradil s svojimi markami, ki sem jih zaslužil v Nemčiji s poštenim delom, in da mi sin pri tem ni prav nič pomagal (ne s sredstvi in ne z delom). Odvetnik Drago Vlah, ki zastopa mojega sina, je na strani sodnice Galtarjeve, mene in mojo ženo pa zastopa že tretji odvetnik in ob takšni pristranosti ne morem verjeti, da bom tožbo dobil. Tako mi je sodnica Galtarjeva dejala, da bo ta postopek trajal pet do 10 let, samo da bi me preplašila, da bi v svojem zahtevku popustil. Potrkal sem tudi na vrata Temeljnega sodišča v Novem mestu, vendar sem bil kar na hitro odpravljen.

Še dan ne vem, kaj naj storim. Nikomur ne grozim, ampak želim pravično rabsodbo, da bom lahko skupaj s soprogo preživel še nekaj jeseni v miru in zadovoljstvu pod najinim skupnim krovom. V zvezi s tem želim, da nama sodišče dodeli najino hišo (argumentov je dovolj), da jo bova izročila tistemu, ki bo za naju skrbel, saj sva s pomočjo nujno potrebna.

Vse, kar je v tem pismu, je čista resnica in na to ne želim nobenega odgovora in nobenega komentarija, saj zagotavljam, da je to moja zadnja javna beseda. Nikomur se ne bom več pritoževal in nikomur ne bom odgovarjal, če pa ne bom dosegel svoje človeške pravice, naj se me ljubi bog usmili.

IVAN BRKLJE
Rosalnica 60 a, Metlika

Za pravično usklajevanje pokojnin

Z okrogle mize Združene liste socialnih demokratov, ki je bila 5. maja v Novem mestu

Občinska organizacija Združene liste socialnih demokratov je 5. maja organizirala javno tribuno v Novem mestu, kjer je poročala o doseganju delu in predstavila svoj program za tekoče delo. Sekretar stranke ZL Dušan Kumer je prepričljivo z obsežnimi konkretnimi podatki seznanil prisotne z vrsto uspešnic in vztrajni prizadevanji stranke ter njihovih poslancev v Državnem zboru in v vladi za oživitve gospodarstva, ki je osnovna podlaga za uresničitev programskih ciljev, kot so: pospešeno vključevanje brezposelnih v delo, zagotavljanje ustreznih socialne varnosti družinam, delavcem, invalidom in upokojencem. V razpravi je bilo potrjeno, da so bili ZL in njeni poslanci v tem letu proti predlogom vlade, ki je posredovala predloge intervencijske zakonodaje o usklajevanju pokojnin, ki bi upokojence močno potisnila v socialno bedo, zlasti tiste z nižjimi pokojninami.

Opozorjeno je bilo, da ZL podpira nekatere predvidene sistemske spremembe temeljnega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki so sedaj v parlamentarni obravnavi. Tu gre predvsem za odpravo razlik v višini pokojnine, ki je vezana na enake pogoje pokojninske osnove in pokojninske dobe, vendar so nastale razlike zaradi različnih obdobji upokojevanja. Ravno tako gre za podporo spremembam proste izbire pokojninske osnove podjetnikov in obrtnikov, ki so si jih dosedaj lahko izbirali in uvrščali v nižje osnove, ne-

glede na stroko dejavnosti ali zahtevano strokovno izobrazbo, pač zaradi nižjega plačevanja prispevkov za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje. Tudi upokojenci, ki so postali podjetniki in niso podvrženi obveznemu zavarovanju po podjetniški liniji, prejemajo nemoteno tudi pokojnino, če pa drug upokojenec sklene delovno razmerje neglede za koliko časa, se mu za čas zaposlitve ustavi izplačevanje pokojnine.

Tudi v predvidenih spremembah temeljnega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se kaže težnja vlade po zmanjševanju pokojnin upokojencev, ker se uvaja kombiniran dvojni način usklajevanja pokojnin, in sicer enkrat letno upošte-

vajoč povprečne plače zaposlenih v Sloveniji in pokojninske osnove drugič pa medletno trimesečno usklajevanje za naprej, ki je odvisno od rasti življenjskih stroškov. V tem primeru bi se pokojnine povečale le za 70% nad 3-odst. rastjo cen, če bi te porasle v trimesečju za nad 3%. Očitno bi po tem sistemu, če bi bil sprejet, v naslednjem letu upokojenci izgubili okrog eno pokojnino. Za okroglo mizo je bilo poudarjeno, da se bo ZL prek svojih poslancev kot dosegaj zavzemala za bolj pravično in realno rešitev usklajevanja pokojnin, ki ne bi tako nesocialno posegalo v zmanjševanje upokojenskih prejemkov.

RUDI HRVATIN

Med stvarnostjo in željami

Z muko sprejet državni proračun - Prehodila sem kilometre poti in izrekla mnogo prosečih besed

V petek, 6. maja, je bil nekaj minut čez dvajseto uro sprejet Proračun republike Slovenije za leto 1994. Poslanci in vlada smo si oddahnili. Utrujeni od tridnevne razprave smo vsi pohiteli svojemu domu naproti. Verjetno ni bilo nikogar med nami poslanci, ki ne bi odnesel s seboj bolj ali manj globoke vtisa proračunske razprave, veselja ali žalosti, zmago-slavlja ali poraza. Vsi brez izjeme smo

skušali svoje želje oziroma želje svojega okolja vgraditi v 407,7 milijarde tolarjev, kolikor znaša letošnji proračun.

Tudi sama sem imela veliko želja in moram reči, da sem letos lahko zadovoljna. Že pred dobrima dvema mesecema smo začeli koalicijska pogajanja o proračunu. V pogajalski skupini so dobro vedeli, kje bom nepopustljiva. Začela sem seveda z denarjem za dograditev novomeške porodnišnice. Ko so ga odobrili, sem takoj vložila amandma za dodatnih 100 milijonov za dograditev Varstvenodelovnega centra v Šmihelu. Ta vsota je "visela" do zadnjega trenutka v zraku. Na koncu smo dobili dodatnih 90 milijonov. Na področju sociale pa s tem zame še ni bilo konec želja. Skupaj z nekaterimi poslanci nam je uspelo z amandmajem povečati vsoto za prehrano študentov za 150 milijonov. Tako si bo lahko polovica študentov 20 dni v mesecu privoščila tople obroke. Pa dober tek, mladina!

Tudi za naše šolarje je bilo treba postoriti kaj koristnega. S pomočjo kolegov smo pripravili in sprejeli sklep, po katerem bo Ministrstvo za šolstvo in šport pomagalo sofinancirati dograditev ene do osnovnih šol v Črnomlju in osnovne šole v Šmihelu v Novem mestu.

Tudi za področje kmetijstva sem vložila amandma, ki je bil sicer sprejet s težko muko, pa vendar: program celostnega urejanja slovenskega podeželja in vasi smo povečali od 40 na 65 milijonov.

V letošnjem proračunu bo občina Novo mesto dobila še čez 300 milijonov iz Ministrstva za promet in zveze, 120 milijonov tolarjev za telovadnico iz Ministrstva za šolstvo in šport in nekaj čez 200 milijonov iz Ministrstva za notranje zadeve za izgradnjo policijske postaje v Novem mestu.

Na prvi pogled je to morebiti malo, toda za teh nekaj amandmajev sem prehodila kilometre poti po dolgih parlamentarnih hodnikih, izrekla mnogo prosečih in rotečih besed in na koncu uspela, verjetno zato, ker ste zame, dragi prijatelji, držali pesti.

Dr. VIDA ČADONIČ-ŠPELIČ

ZBRAN DENAR SO NAMENILI ZA PORODNIŠNICO - Sredi prejšnjega tedna je v Novem mestu Francka Rajnar v imenu vseh, ki so darovali denar pri sv. maši na Zaplazu, izročila dr. Tone Starcu, direktorju novomeške bolnišnice, 125.810 tolarjev in 10 nemških mark v sklad za dokončanje porodnišnice. Dne 1. maja so imele učenke nekdanje kmetijsko-gospodinjске šole na Zaplazu srečanje. Pri maši za pokojno Olgo Starc in ostale pokojne so zbrani denar namenili za novomeško bolnišnico. Dr. Tone Starc se je v imenu bolnišnice vsem, ki so pri tem sodelovali, iskreno zahvalil. (Foto: J. Dornič)

Srečanje deklet gospodinjске šole na Zaplazu

Nabirek pri maši namenili za bolnišnico

Prvega majnika popoldan smo se zbrale učenke iz vseh letnikov po nekaj, tudi iz letnika 1938, ki smo obiskovale Kmetijsko-gospodinjčko šolo na Mali Loki. Srečanje na Zaplazu je bilo nepozabno. Tudi nevihta je morala počakati, da smo vsi srečno prišli pod streho. Sv. maša je bila za pokojno gospo Olgo Starc in 55 pokojnih, ki so poznali njeno toplino in toplino pokojne Milene Šefman. Obe sta lepo vodili šolo in usposabljalni dekleta za življenje.

Ob maševanju, ki ga je vodil gospod župnik Stanko Stefanič iz Šentlovena, nam je v govoru orisal kroniko usmiljenih sester po pregnanstvu iz tako lepe Male Loke. Gospod župnik Marko Pajk s Čateža je srečanje dovolil in pripravil vse za lep potek in se z veseljem odpovedal nabirki. Vse navzoče je pozval, naj prispevajo svoj dar za novomeško bolnišnico. Ljudje so darovali 125.810 tolarjev in 10 nemških mark. Gospod župnik Jože Kožel iz Šentvida pri Stični se je prostovoljno odzval in daroval sv. mašo za pokojno gospo Olgo Starc ter s svojim moškim pevskim zborom obogatil slovesnost. Seveda nista manjkala tudi sinova dobre gospe Olge Starc, dr. Tone Starc, sedaj direktor bolnišnice, in njegov brat Janez. Učenke nekdanje Kmetijsko-gospodinjске šole na Mali Loki

Krmilnica ni kriva za škodo

Ugodne naravne razmere za razplod divjadi

LOŠKI POTOK - Pred nedavnim smo pisali, da se je na območju LD Loški potok razmnožilo nenavadno veliko divjih prašičev, ki močno ogrožajo že tako pičle kmetijske pridelke. Temu naj bi bilo krivo krmiljenje. Načrto, da bi lovci postavili avtomatično krmilnico, pa nasprotujejo kmetje in krajevna skupnost.

Takšno mnenje lovci odločno odklanjamo. O tem smo se pogovarjali z izkušenima lovčema Rudijem Rusom in Ivanom Lavričem, slednji je tudi starešina LD Loški potok. Pravi, da je res, da se je število te vrste divjadi močno povečalo. V preteklosti se prašiči ni zadrževali v tem predelu. Mile zime, ki se vrste že nekaj let in veliko bukovoga žira pa je vzrok, da je prašič zimo preživel in svinje, ki so povrgle mladiče, so in bodo ostale tu. Zato je napačno mišljenje, da bi

krmilnice še povečalo stalež in seveda škodo. Nasprotno, s krmilcem bi živali zadržali v njegovi bližini in ne bi silile na obdelovalne površine, obenem pa bi bil tudi odstrel lažji.

Preteklo leto so odstrelili sedem živali, izkupiček pa je kril komaj tretjino nastale oz. zahtevane odškodnine. Odstrel ni omejen, bil pa bi uspešnejši, če bi bila nameščena krmilna naprava, predvidoma na meji potokoškega in državnega lovišča Jelenov Žleb.

Sicer pa se člani LD ukvarjajo tudi s steklino in polaganjem cepiva. Že letos so na 12 primerih odstreljene divjačine odkrili steklino, med njimi sta bila tudi jazbec in divja mačka. Za odstrel medveda, ki je tudi svojevrstna nadloga, pa letos nimajo dovoljenja.

A. K.

REKREATIVNI POHOD INVALIDOV - Gibanje v naravi človeka sprosti, pripomore k boljšemu počutju in utrjuje zdravje. Tudi v Društvu invalidov Novo mesto razmišljajo, kako okrepiti načeto zdravje invalidov. V program svojega dela so vključili tudi rekreativno pohodništvo. Prvi tak pohod je v organizaciji DI Novo mesto zaživel v soboto, 23. aprila, ko se je dvajset invalidov zbralo pred Mercatorjevo blagovnico v Plavi laguni in krenilo na prvi pohod. Segreti in zadihani od sonca in hoje so vsi prišli do cilja: 429 m visoke Trške gore. Tu so si ogledali cerkev in pod starimi lipami je zadonela pesem. Ob povratku so se ustavili v Kosovih zidanih, kjer jih je čakala malica in kozarec dobre kapljice, brez katere na Trški gori ne gre. Društvo invalidov Novo mesto pripravlja še dva pohoda: na Gorjance in na Smuk nad Semičem. Invalidi, zberite pogum in svoje moči, udeležite se pohoda! (Andrej Gregorčič)

jo nobene druge pehotne enote. Na tak način je bila 1. slovenska artilerijska brigada močna korpusna rezerva in je uresničevala korpusne naloge ne samo z močjo ognja svojih topov in havbic, temveč tudi kot dobra pehotna enota.

Od ustanovitve do konca vojne se je v njenih vrstah borilo 753 borec in 29 bork. V bojih je življenje izgubilo 94 mož ali 13%, med padlimi pa je bilo tudi 5 bork. Sovražnik je v bojih ujel 42 pripadnikov brigade; nekateri je odpeljal v koncentracijska taborišča nekaj pa je bilo takih, ki se jim je izgubila sled.

Za prevoz orožja in druge opreme je imela brigada 130 konj in mul. V bojih je bilo ubitih 40 živali.

Na koncu naj povem še to, da so se v brigadi v izredno težkih razmerah borili slovenski ljudje tako kakor v vseh drugih partizanskih enotah. Prestajali so nadčloveške napore in izredno hude preizkušnje. Od vseh strani jim je grozilo fizično uničenje. Vse to pa so premagovali z visoko moralno in prepričanostjo, da bodo zmagali. Neprenehoma so bili pripravljani žrtvovati vse, kar so imeli. Z vsem žarom so si prizadevali osvoboditi svojo domovino in si zagotoviti možnosti, da si po zmagi zgradijo svobodno življenje brez spon in uredin preteklosti in brez tujčevega nasilja.

BORIVOJ LAH-BORIS
Ljubljana

• Ideale vsakega naroda spoznate po malih oglasih. (Douglas)

Petdeseta obletnica topničarjev

7. maj 1944 je bila pri Laščah ustanovljena prva slovenska artilerijska brigada

Minilo je 50 let od dne, ko je Glavni štab NOV in POS (6. maja 1944 pod št. 320) sprejel odlok, da v sestavi 7. korpusa ustanovi prvo slovensko artilerijsko brigado. Takrat je v osrčju Hitlerjeve evropske trdnjave bila to prva in tudi edina partizanska topniška enota brigadnega ranga ne le v NOV jugoslovanskih narodov, temveč tudi v vseh odporiških gibanjih za časa druge svetovne vojne. Edina je ostala vse do konca jeseni 1944 leta, ko so začeli ustanavljati topniške brigade tudi drugod v NOV in POJ.

Sestavljale so jo topniške enote 15. in 18. divizije. Obe sta orožje, strelivo in drugo potrebno opremo za vodenje ognja in bojevanje dobili od poražene italijanske vojske. Ko je bila ustanovljena, je imela 19 topov in havbic različnih kalibrov, toda zelo omejene količine streliva.

Vseh orožij istočasno niso mogli uporabljati. Skoraj vedno je bilo 20 do 30 odstotkov topov pokvarjenih, rezervnih delov pa ni bilo dovolj. Konj in vozil za premik vsega orožja in streliva hkrati brigada ni imela. Baterije orožja in druge opreme niso smele zadrževati pri sebi, po vsaki uporabi so jih takoj oddajali v gozdove v med seboj oddaljena skrišališča. Skrivanje orožja, streliva in druge opreme v težko dostopnih predelih je bilo del partizanskega načina bojevanja in izredno pomemben tak-

tični ukrep. Partizanska poveljstva so se dobro zavedala nasprotja med okornostjo tehnik, ki so jo imeli, in njeno sposobnostjo za hitre premike.

Konec marca 1945. leta so se razmere bistveno spremenile. Zahodni zavezniki so poslali partizanom v Sloveniji 20 novih lahkih topov kalibra 75 mm. S topovi so poslali tudi velike količine streliva, pa se je ognjena moč brigade tako povečala, da je lahko izstrelila na sovražnikove položaje tudi do dve toni železa v minuti.

Vse do zaključnih operacij NOV 1945. leta je imela brigada dvojno taktično vlogo. V napadih na utrjene postojanke je uporabljala topove in havbice, z njimi rušila bunkerje in druge utrbe ter odpirala brigadam pehote pot v notranjost postojanke, po končanem napadu na postojanko pa je topove skrila in nadaljevala boj s pehotnim orožjem.

Na svečani proslavi ustanovitve 7. maja 1944 se je v Laščah v Suhu krajini zbralo 476 borec in bork iz vseh topniških enot 15. in 18. divizije. Oblikovali so tri divizione, zaščitni bataljon brigade, inženirsko četo in vod za zveze, potem pa v postrojini razvrstili poslani branje odloka Glavnega štaba o ustanovitvi prve slovenske artilerijske brigade in slavnostne govore.

Takoj po tej svečani razglasitvi us-

tanovitve brigade se je do konca maja nadaljevala velika ofenziva 7. korpusa, ki se je začela z uničenjem sovražnikove postojanke v Žužemberku. Sledilo je uničenje postojank v Trebnjem, Mirni Peči in Trzišču. Ves čas ofenzive je bila brigada v težišče operacije.

Po končani ofenzivi so se potem skoraj vsakodnevno vrstili večji ali manjši spopadi in ofenzivni sunki ene in druge strani vse do konca vojne, predvsem na Dolenjskem, v Suhu in Beli krajini pa tudi na Notranjskem in v Žumberku na Hrvaškem. V skoraj vseh spopadih večjega obsega je bila brigada neposredno udeležena v težiščih operacij. Zadnje dni druge svetovne vojne pa je nudila ognjeno podporo obema divizijama 7. korpusa na pohodu proti Ljubljani in 9. maja zjutraj 1945. leta svečano vkorakala skupaj z drugimi narodnoosvobodilnimi brigadami v osvobodeno glavno mesto Slovenije.

Od ustanovitve do konca vojne je imela 57 spopadov s sovražniki. Topove in havbice je uporabila 39-krat, 18-krat pa se je bojevala samo s strojnimi, brzostrelkami, puškami in ročnimi bombami.

V vlogi pehote se je bojevala, če jo je z nenadnim napadom sovražnik v to prisilil ali pa v primeru, ko jo je korpusni poveljnik uporabil kot korpusno rezervo, kadar ni imel na vol-

dogodki v sliki in besedi

FLORJANOVA CERKEV NA RAČJEM SELU IMA NOVO STREHO - Okrog 300 let stara lepota nad Račjem selom je preteklo nedeljo ob Florjanovi povorki doživela še bolj množičen obisk kot pa lani ob tem dogodku. Pred gasilskim domom v vasi se je postrojilo okrog 250 gasilcev iz številnih društev v trebanjski občini. Najstarejši gasilec, 73-letni Franc Novak z Blata, je na gasilskem domu odkril sliko sv. Florjana, delo Draga Nahtigala, blagoslovil pa jo je župnik Janez Cerar. Povorka je zatem krenila za 24 praporov na hrib k cerkvi, kjer je bila maša. Cerkev je bila mnogo premajhna za okrog 500 ljudi. Predsednik gradbenega odbora Tone Zaletel je povedal, da so lani za obnovo zvonika in letos za obnovo strehe vaščani prispevali več kot 2500 prostovoljnih ur, od tega tudi številne traktorske. Ves les za ostreže so posekali v cerkveni hosti. (Foto: P. P.)

OTOČANI NA ODRU - Dramska skupina Kulturnega društva Otočec se je v soboto prvič letos predstavila v polni dvorani domačega doma kulture. Jernej Strgar, Zdenka Dragman, Erika in Miran Zupančič ter Zdenko Rifelj so v režiji Franca Ivnik in Jožeta Torija pripravili komedijo Vojmila Rabadana "Kadar se ženski jezik ne suče". Pri pripravi predstave so pomagale še Antonija Pucelj, Marija Kogovšek in Jasna Pureber. Z igrjo nameravajo zgodaj jeseni obiskati še nekatere odre po Dolenjski. So pa tako pridni, da za novo sezono že izbirajo novo igrjo. (Foto: J. Pavlin)

DELOVNA DIJAŠKA SOBOTA - Več kot 20 dijakov 2. letnika novomeške srednje elektrotehniške šole je s svojim razrednikom prof. Janezom Pencem zadnje, sicer pouka prosto soboto delovno preživelo na Gorjancih. Fantje in eno dekle so urejali od zimskega pluzenja snega grobo poškodovano okolico ceste, ki pelje od Krvavega kamna proti Miklavžu. Za to hvale in posnemanja vredno dijaško akcijo je pokazalo razumevanje tudi novomeško Cestno podjetje, ki je oskrbelo prevoz dijakov na Gorjance in nazaj, jim dalo na razpolago orodje in delovni stroj, da je bilo opravljeno delo čim bolj koristno. Najemnik bližnjega doma pri Miklavžu Ivan Kos je mladim delavcem postal sendvič in osvežilno pijačo, "likof" pri Gospodični je poravnal Dolenjski list, novomeški zeleni pa so mladim gorjanskim delavcem izročili knjižice Gospodična, od bajke do današnjih dni. Poleg opravljenega dela bi morala ta akcija delovati vzgojno zlasti na generacijo, ki je sedaj na višku moči in dejavnosti in katere grehe mladi pravzaprav popravljajo. Zadnji konec tedna je bilo še več drugih podobnih akcij, tako ob Temenici pri Luknji in ob Krki od Zagradca mimo Žužemberka do Dvora. (Besedilo in slika: A. Bartelj)

EKSKURZIJA MLADIH ROMOV - V sredo, 27. aprila, smo šli mladi Romi iz novomeške občine na ekskurzijo po Gorenjski. Ekskurzije smo se udeležili Romi, ki smo uspešno zaključili tečaj opismenjevanja, kuharski tečaj in člani folklorne skupine. Ob tem bi se želeli zahvaliti spremljevalkama Boži Antonič in Duški Balažek ter šoferjema Bojanu in Darku Tudi. Se posebej se zahvaljujemo novomeški Osnovni šoli Dragotina Ketteja in Centru za socialno delo iz Novega mesta za kombija. Prav tako se zahvaljujemo Zavodu za izobraževanje kadrov Novo mesto, sekretariatu za družbene dejavnosti in Centru za socialno delo, ker so nam omogočili, da smo se lahko udeležili tečajev in jih uspešno zaključili. Ob zaključku tečajev smo mladi Romi izrazili željo, da bi bili še deležni tečajev, saj bomo s takšnimi dopolnilnimi oblikami izobraževanja lažje vključevali v vsakdanje življenje.

Mladi tehniki so tekmovali

12. regijsko tekmovanje mladih tehnikov - Državno prvenstvo bo 28. maja v Vavti vasi, Kranju in Kopru

VAVTA VAS - Minuli petek je bilo na osnovni šoli 17. občinsko in 12. regijsko srečanje mladih tehnikov Dolenjske in Posavja in je potekalo pod skupnim naslovom "Raziskujmo-ustvarjajmo-tekmujmo!" Tretje državno prvenstvo v tehnično-športnem delu tega množičnega tekmovanja bo v soboto, 28. maja, prav tako v osnovni šoli Vavta vas, del tekmovanja v raziskovalno-proučevalnem delu pa bo potekal prvo soboto v juniju na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju. Na državno tekmovanje so se v posameznih disciplinah uvrstili: v skupini Ekologija ekipa Andrej Ribič, Drago Perko, Tomaž Železnik in Leon Ribič iz osnovne šole Krmelj; v skupini Ogled proizvodnje - konstruiranje Fischer tehnik sta največ točk zbrala Peter Ganc iz OŠ Leskovec in Marko Volč iz OŠ Center Novo mesto; v skupini Elektrotehnika sta bila najboljša Sandi Kumer iz OŠ Bršljin in Leon Korikič iz Stične; v skupini Elektronika bosta na državno tekmovanje potovala Blaž Kovačič in Igor Ajdišek iz OŠ Center ter Ljubo Vočko in Andrej Grobeljšek iz OŠ Senovo; v skupini Konstrukcija z zbirko sta se izkazala Gregor Pečnik iz OŠ Brestanica in Janez Mirtič iz OŠ Žužemberk; v informatiki in računalniških programih sta se odrezala Dejan Dular iz OŠ Center ter Borut Medle in Dejan Pajk iz OŠ Brusnice; izdelek iz lesa z ročnim orodjem sta najbolje naredila Dejan Bračko in Stojan Rihtar iz OŠ Sevnica; med lego graditelji sta se na državno tekmovanje uvrstila Nijo Dančulovič in Jaka Horvat iz OŠ Grm; v tradicionalnih tehnologijah Gregor Blažič iz OŠ Bršljin, ekipe OŠ Krmelj, OŠ Veliki Gaber, OŠ Trebnje in OŠ Mirna; v skupini Iz učenčeve delavnice so se uvrstili Gregor Blažič iz OŠ Bršljin ter ekipe OŠ Škocjan, Sentjanž in Semič; svoje izdelke bodo tudi na

državnem prvenstvu razstavili učenci iz OŠ Center, Dolenjske Toplice, Grm, Artiče in Trebnje.

Na foto razstavi je posamezno pokazal največ Sašo Hes iz OŠ Center, na nadaljnje tekmovanje pa so se uvrstili še foto krožki OŠ Artiče, Senovo in Center. V skupini Videofilmi sta najlepše prispevke pokazala čebelarski krožek OŠ Sevnica in videokrožek OŠ Senovo z ozkotirno železnico.

V skupini avtomodelov sta bila najboljša Peter Robek iz OŠ Šmarjeta in Sandi Sintič iz OŠ Škocjan; v modelih raket Gregor Šterk iz OŠ Smihel in Dejan Kolman iz OŠ Sevnica; pri modelih raketoplanov

Gregor Redek iz OŠ Center in Mirko Veselič iz OŠ Črnomelj. Poščati zmaji so najbolj poleteli Mihu Pintarju iz OŠ Trebnje in Juretu Požunu iz OŠ Sevnica. Ladijske modele so preizkušali v bazenu v Dolenjskih Toplicah; najbolj je ladja ubogala Boštjana Guština in Robija Hočevarja iz OŠ Grm, jadrnice pa Tomislava Bogoviča in Uroša Strela iz OŠ Smihel ter Mateja Riflja in Roka Šerugo iz OŠ Otočec. Zadnja disciplina (radijska goniometrija) je prvo in drugo mesto prinesla Jožetu Štuparju in Marku Mikcu iz OŠ Žužemberk.

J. P.

Kompasovi komercialni zapisi

NOVO MESTO - Da bi zbrali čim več obratnih sredstev, potrebnih za poslovanje s tujino, in tako omogočili izvoz, so se v ljubljanskem Kompas consultingu odločili za prodajo komercialnih zapisov. Kot je povedal Bojan Hrib, pristojen za prodajo komercialnih zapisov, so take zapise prodajali že pred dvema letoma, in jih letos februarja, ko se je pokazala potreba, ponovno ponudili tržišču. Njihovi vrednostni papirji dajejo občanom več kot običajni klasični depoziti v bankah, saj je 14-odstotna obrestna mera ena najugodnejših v Sloveniji.

Visoka obrestna mera spodbuja zanimanje za nakup, denar, zbran s prodajo komercialnih zapisov, pa je namenjen izvozu zanimivih slovenskih in drugih evropskih proizvodov na sibirsko tržišče, kjer je po njih veliko povpraševanje. To je Kompas

consulting spodbudilo, da je pred dvema letoma v sibirskem Krasnojarsku ustanovil lastno tretje podjetje Kompas international, ki deluje kot domače rusko podjetje. To je v tem času razpredlo prodajno mrežo, ki zanimivo slovenske in druge proizvode plasira v trgovino. Za Sibirijo so se odločili predvsem zaradi izredne plačilne sposobnosti in nadpovprečnega povpraševanja po blagu široke potrošnje.

Komercialni zapisi se lahko vplačujejo v devizah ali dolarjih in imajo za vsak dan izračunano vrednost, nosijo datum 10. februar, v izplačilo pa zapadejo 10. avgusta. Do zdaj so jih prodali že za okoli pol milijona mark, Dolenjci pa jih lahko kupijo tudi v novomeški Kompasovi poslovalnici.

MAJDA LUZAR
EPS DL

TREBNJE
68210
Kidričeva 2
tel. 068/44558
fax: 068/44183

RAZPIS ZA ŠOLSKO LETO 1994/95 IZOBRAŽEVANJE OB DELU

I. OSNOVNA ŠOLA ZA ODRASLE

II. PROGRAM USPOSABLJANJA — USO

1. Zidar za zidanje in ometavanje
2. Polagajec keramičnih oblog
3. Kuharski pomočnik
4. Natakarski pomočnik

Pogoji za vključitev:

- izpolnjena osnovnošolska obveznost
- ustrezno zdravniško spričevalo

III. DVOLETNI PROGRAMI POKLICNIH ŠOL (II. stopnja zahtevnosti)

1. Kmetijski delavec
2. Kmečka gospodinja
3. Živilski delavec (poklic: živilski delavec v pekarstvu)

Pogoji za vključitev:

- izpolnjena osnovnošolska obveznost in končan 6. razred osnovne šole
- ustrezno zdravniško spričevalo

IV. TRILETNI PROGRAMI POKLICNIH ŠOL (IV. stopnja zahtevnosti)

1. Kmetovalec / poklica: — poljedelec — živinorejec, sadjar — vinogradnik
2. Kmetovalka — gospodinja / poklic: — kmetovalka — gospodinja
3. Trgovec / poklic: prodajalec
4. Prekvalifikacija v poklic prodajalec

Pogoji za vključitev:

- dokončana osnovna šola
- možnost prekvalifikacije iz drugih programov

V. DIFERENCIALNI PROGRAMI

1. Trgovski poslovodja (1,5 leta)
2. Strojni tehnik (2 leti)

Pogoji za vključitev:

- končana ustrezna triletna poklicna šola

VI. ŠTIRILETNI PROGRAMI (V. stopnja) (dokvalifikacija, prekvalifikacija)

- Ekonomsko — komercialni tehnik
- Oblikovanje — modni oblikovalec
- industrijski oblikovalec
- Upravni tehnik

VII. VIŠJA POSLOVNA ŠOLA EKONOMSKE FAKULTETE LJUBLJANA

Pogoji za vključitev:

- dokončan katerikoli štiriletni program srednje šole (V. stopnja zahtevnosti)

Program je namenjen tudi diplomantom drugih strok (strojne, gradbene, elektro, itd.), ki se kot vodstveni ali vodilni delavci srečujejo z ekonomsko, poslovno in organizacijsko problematiko.

VIII. PRIPRAVA NA PREIZKUS STROKOVNE USPOSOBLJENOSTI ZA TRGOVINSKE POSLOVODJE

Podrobnejše informacije o organizaciji izrednega študija, pogojih vključitve, vpisnih rokov, vpisnih dokumentacij itd. lahko dobite na gornjem naslovu vsak dan od 8.00 do 16.00 ure.

Predprijava sprejemamo pisno ali po telefonu, o uradnem vpisu boste obveščeni pisno.

Otroci odraslim s svojo likovno ustvarjalnostjo

Sodelovalo čez 200 OŠ - Prva nagrada Novomeščanu

ČATEŽ OB SAVI - 5. maja so v Petrolovem motelu na Čatežu podelili nagrade za najboljše likovne izdelke, ki so jih poslali učenci iz več kot 200 osnovnih šol po Sloveniji za akcijo "Otroci odraslim". Lani so natečaj že četrty zapored razpisali: Petrol trgovina, Zavod za šolstvo in Mednarodni grafični likovni center iz Ljubljane.

Nagrajenci in njihovi mentorji so preživel dva dni na Čatežu. Med potjo so si ogledali staro jedro Novega mesta in poslovalnico Alfagrafa, pozneje še Kostanjevico in Galerijo Božidarja Jakca. Naslednji dan so spoznali grad Mokrice in mestno jedro v Brezicah, lahko pa so se tudi ko-

● Med prispelimi deli, ki jih je ocenila strokovna komisija, je bilo nagrajenih 10 šol, med katerimi se je na prvo mesto uvrstila OŠ Dragotina Ketteja iz Novega mesta. Tudi med 25. nagrajenimi avtorji iz osnovnih šol in vzgojnih zavodov je prvo mesto pripadlo učencu te novomeške šole. Prvo nagrado je torej prejel Samir Katheran iz 5. razreda za likovno delo z naslovom "Igra z baloni". Nagrade je bila gotovo vesela tudi njegova mentorica Darja Galič.

pali v Čateških toplicah.

Letos je na natečaj prispelo rekordno število izdelkov. Največji odziv med vsemi slovenskimi natečajni verjetno vzpodbujajo nagrade in potovanja razstave nagrajenih del po Sloveniji. Glavni pokrovitelj Petrol namreč tudi letos napoveduje likovne razstave in izdajo čestitk z motivi mladih ustvarjalcev ter srečanje mladih grafikov. B. D.-G.

UČITELJI NA ZDOLAH

ZDOLE - Pretekli petek so se v nekdanji šoli na Zdolah in sedanjem Kulturnem domu Bena Zupančiča zbrali učitelji, ki so učili na zdolski šoli in tisti njihovi učenci, ki so postali tudi sami učitelji. Ugotovili so namreč, da kar 19 Zdolanov poučuje na različnih šolah. V priložnostnem kulturnem programu so sodelovali krajanji Zdol.

ZAKAJ V MAUTHAUSEN

V spomin na mnoge žrtve fašističnega terorja v Mauthausnu in v drugih taboriščih tretjega rajha nekdanji interniranci vsako leto ob obletnici osvoboditve taborišča Mauthausen organizirajo veliko slovesnost. V svetu je običaj, da na podobnih slovesnostih sodeluje tudi mladina. Zato smo se letos v Mladem forumu Združene liste in pri Mladih liberalnih demokratih in demokratih odločili, da se slovesnosti v nedeljo, 8. maja, skupaj udeležimo.

Glavni pomen udeležbe vidimo v jasnem sporočilu, ki ga ima. S tem hočemo povedati, da do dogajanj med drugo svetovno vojno nismo brezbržni, ampak jih odločno obsojamo. Žal pa moramo k temu dodati tudi aktualno noto, saj se pojavi fašizma v današnjem svetu vedno bolj razraščaj. Zato je še posebej pomembno, da se med mladimi razvija odpor proti temu dogajanju z organizacijo lastnih aktivnosti in z udeležbo na slovesnostih, kot je ta v Mauthausnu.

Predsednik Mladega foruma Združene liste:
DANILO TOMŠIČ
Predsednik Mladih liberalnih demokratov in demokratk:
ROMAN JAKIČ

LEASING

PONUJAMO VAM MOŽNOST PRIDOBITVE LEASINGA ZA NAKUP NOVIH IN RABLJENIH AVTOMOBILOV. NAJEMNA DOBA: OD 12 DO 36 ALI 48 MESECEV LETNA OBRESTNA MERA: 6,5%, 7,8% ali 8,3% POLOG: 25%

ORION Ltd, Ljubljana, Prušnikova 106, Tel.: 061/ 50-780, Fax: 061/ 51-064

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridruzuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 12. V.

SLOVENIJA 1
 8.15 - 0.15 TELETEKST
 8.30 VIDEO STRANI
 9.00 TEDENSKI IZBOR
 9.00 KUZEK POŠTRUŽEK NA OBISKU
 9.25 PLESNO AKROBATSKA SKUPINA FLIP
 9.45 PRIMORSKA POJE 94
 10.15 KRONIKA, 27. del kanadske dok. serije
 10.40 PO SLEDEH NAPREDKA
 11.10 PO DOMAČE, ponovitev
 13.00 POROČILA
 13.05 STUDIO CITY, ponovitev
 15.05 SVET POROČA
 15.40 OSMI DAN
 16.25 PORABSKI UTRINKI
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
 18.45 LINGO, TV igrice
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 ŽARIŠČE
 20.35 ČETRTEK V CIRKUSU, 8. oddaja
 21.30 TEDNIK
 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.45 SOVA

SLOVENIJA 2
 14.15 - 0.05 Teletekst
 14.30 Video strani - 15.05 Kinoteka: Angleški klasični film: Strastna prijateljca (CB) - 16.30 Tedenski izbor: Strta srca (franc. nadalj., 9/16) - 17.20 Sova (ponovitev): Popolna tuja (amer. naniz., 9/22); 17.50 Umori (amer. naniz., 6/13) - 18.45 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Vas bomo že kako prepričali (angl. dok. oddaja, 2/3) - 20.55 Naš avto - 21.05 Umetniški večer: Bojan Adamič (portret); Koncert Adamičeve glasbe; 22.40 Alica (evr. kult. magazin) - 23.35 Kolesarstvo: dirka po Sloveniji

A KANAL
 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 163. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 17.15 Na velikem platnu - 17.30 Akrobatsko smučanje (ponovitev 2. oddaja) - 18.00 Učna leta (ponovitev 13. dela) - 18.35 Elizije (ponovitev) - 19.10 Luč svetlobe (164. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.30 Drakula (11. del amer. serije) - 21.00 Poročila - 21.20 Nezaželeni potnik (amer. krim.) - 23.00 Akrobatsko smučanje - 23.35 Poročila - 0.00 Na velikem platnu - 0.105 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1
 7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Zla

ta nit (otročka serija) - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtina (serijski film) - 12.40 Popolna tuja (humor. serija) - 13.05 Filmi Catherine Deneuve: Izbor orožja - 15.15 TV razstava - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Oddaja za otroke - 16.30 Družinski magazin - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Iz tujstva življenja - 20.55 Me je kdo iskal? (zabavnoglasbena oddaja) - 21.35 Poročila - 21.40 Poslovni klub - 22.25 Slika na sliko - 23.10 Večer ob glasbi - 0.10 Poročila v nemščini - 0.15 Sanje brez mej

HTV 2
 14.10 Videostrani - 14.20 TV spored - 14.25 TV koledar - 14.35 Zlata nit - 15.05 Puščavski princ (serijski film) - 15.55 Hollywoodske zvezde - 18.15 Oddaja o kulturi - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Humor. serija - 20.45 Največji zločini in procesi 20. stoletja (dok. serija) - 21.20 Puščavski princ (serijski film) - 22.20 Lepi striček (nemški film)

PETER, 13. V.

SLOVENIJA 1
 9.45 - 2.10 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.15 MLADI SHERLOCK, angl. nadalj., 6/9
 10.40 DIRKAČ, franc. film
 12.10 TEDENSKI IZBOR
 ZE VESTE
 12.50 POSLOVNA BORZA
 13.00 POROČILA
 13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
 15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 18.45 LINGO, TV igrice
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 FORUM
 20.30 MOŽ S SNEŽNE REKE, avstral. film
 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.45 SOVA

SLOVENIJA 2
 15.40 - 0.40 Teletekst
 16.00 Video strani - 16.15 Tedenski izbor: Četrtek v cirkusu (8. oddaja) - 17.10 Sova: To je ljubezen (angl. naniz., 10/19); 17.40 Umori (amer. naniz., 7/13) - 18.30 Znanje za znanje - 19.00 Slovenski magazin - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Večerni gost: Ana Pesar-Jerič - 21.00 Oči kritike - 22.00 Slavnostni koncert ob 70-letnici Cirila Veronca - 0.00 Kolesarstvo: dirka po Sloveniji (reportaža)

A KANAL
 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 164. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.35 Prva dela (oddaja o režiserjih) - 14.00 Akrobatsko smučanje - 14.30 Borza dela - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Ameriških deset - 17.00 Drakula (ponovitev 11.

dela filma) - 17.30 Nezaželeni potnik (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (165. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Nisem človek, sem dinamit (dok. DW) - 21.00 Poročila - 21.20 Teden na borzi - 21.30 Knjiga o džungli (amer. film) - 23.20 Poročila - 23.45 Čas čudežev (jug. film) - 1.20 Erotični film

SOBOTA, 14. V.

SLOVENIJA 1
 7.15 - 1.10 TELETEKST
 7.30 VIDEO STRANI
 8.00 TEDENSKI IZBOR:
 8.00 RADOVENDI TAČEK
 8.20 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 20/26
 8.45 KLUB KLOBUK
 9.35 TOK TOK
 10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 11.25 NOBENO SONCE, slov. film
 13.00 POROČILA
 13.05 TEDENSKI IZBOR
 13.05 TEDNIK, ponovitev
 13.50 VEČERNI GOST
 14.50 HITRO JE HITRO, PREHITRO
 15.10 MOŽ S SNEŽNE REKE, avstral. film
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 SKRIVNOSTI OCEANSKIH POPOTNIKOV: KLATEŠKI ALBATROS, avstral. poljudnoznan. oddaja
 18.05 REGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
 18.45 TV MERNIK
 19.00 RISANKA
 19.10 ŽREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 UTRIP
 20.30 KRIŽKRAŽ
 21.30 KORENINE SLOVENSKE LIPE: PRE-TAKANJA, ŽIVLJENJE MED BARDOM IN TRSTOM, 4. oddaja: KRUSAČICE
 22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.40 SOVA

SLOVENIJA 2
 12.45 - 2.40 Teletekst
 13.00 Video strani - 13.10 Tedenski izbor: Antologija slovenske glasbe - 14.10 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (2. epizoda amer. naniz.); 14.40 Umori (amer. naniz. 8/13) - 15.30 Športna sobota: košarka NBA; EP v gimnastiki (2) - 19.00 Slovenski magazin - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Moški svet (angl. nadalj., 5/5) - 21.00 Veliki zločini in procesi 20. stoletja (koprod. dok. serija, 2/12) - 21.30 Pogled v zadnji - 22.45 Sobotna noč: Zlata doba rock'n'rolla (8. del); Miladojka Youneed; Mariah Carey - 2.00 Kolesarstvo: dirka po Sloveniji (reportaža)

KANAL A
 7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Knjiga o džungli (ponovitev filma) - 12.40 Spot tedna - 14.30 Borza dela - 16.25 ITV - Begunska televizija - 16.55 Igre na kotalkah (amer. športna serija) - 17.25 Čas čudežev (ponovitev filma) - 19.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.30 Radio FM (9. del amer. naniz.) - 20.00 Modna dežela (oddaja o modi) - 20.30 Radio FM (10. del amer. naniz.) - 21.00 Brezobzirna igra (amer. film) - 22.35 Ulica rumene nevarnosti (ponovitev 5. dela angl. naniz.) - 23.35 CMT - 0.45 Borza dela

NEDELJA, 15. V.

SLOVENIJA 1
 8.15 - 0.15 TELETEKST
 8.30 VIDEO STRANI
 8.45 OTROŠKI PROGRAM
 8.45 ŽIV ŽAV, ponovitev
 9.35 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 6/13
 10.00 NEKE GROZLJIVE NOČI, angl. oddaja
 10.50 SLIKE IZ SEČUANA, 10. oddaja
 11.00 SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN
 11.30 OLBORJA DUHA
 12.00 TEDENSKI IZBOR
 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
 12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, zadnji del angl. poljudnoznan. serije
 13.00 POROČILA
 13.40 KAKO BI UMORIL MILIJONARJO?, amer. film
 15.10 VAS BOMO ŽE KAKO PREPRIČALI, ponovitev angl. dok. oddaja, 2/3
 16.00 SE SE BOMO SREČALI, angl. nadalj., 10/13
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 NEDELJSKIH 60
 18.10 PO DOMAČE
 19.00 RISANKA
 19.15 LOTO
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 ZRCALO TEDNA
 20.30 NEDELJSKIH 60
 21.35 RAZGLEDI S SLOVENSkih VRHOV: JALOVEC
 22.05 DNEVNIK 3, VREME
 22.25 SOVA

SLOVENIJA 2
 8.15 - 2.00 Teletekst
 8.30 Videostrani - 8.50 Tedenski izbor: Pogled v zadnji - 10.10 Sova (ponovitev): Umori (amer. naniz., 9/13); 11.00 Križkraž - 12.00 Karaoke (razvedrilna oddaja TV Koper) - 12.55 Športna nedelja: EP v gimnastiki - 16.00 Festival cerkvene primorske pesmi - 17.30 Športna nedelja: F-1 za VN Monaca - 19.30 Dnevnik 2, vreme - 20.00 Slovenski magazin - 20.35 Skrivališče (amer. film) - 23.05 Športni pregled

KANAL A
 8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha -

8.15 Koala (risanka) - 8.35 Male živali - 8.55 Tom Sawyer (risani film) - 9.55 Brezobzirna igra (ponovitev filma) - 11.30 Dance session (ponovitev 31. oddaja) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Podobe na filmskem traku (filmski ciklus Božidarja Jakca) - 18.00 CMT - 18.50 Koala (risanka) - 19.05 Tom Sawyer (risani film) - 20.00 Veseli EMSO - 20.10 Ulica rumene nevarnosti (6. del angl. naniz.) - 21.10 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.00 Jutrani človek (amer. krim.) - 23.45 CMT

HTV 1
 8.20 TV spored - 8.30 TV koledar - 8.35 Poročila - 8.40 Večerja v Ritzu (angl. film) - 10.00 Poročila - 10.05 Oddaja za otroke - 11.00 Malavizija - 12.00 Poročila - 12.05 Plodovi zemlje - 12.55 Ljudska glasba in običaji - 13.25 Mir in dobro - 13.55 Duhovni klic - 14.00 Poročila - 14.05 Film za otroke - 14.55 Opera Box - 15.25 Poročila - 15.30 Družinski zabavnik - 17.15 Skrivnosti poročenega moškega (angl. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Sedma noč - 21.45 Poročila - 21.50 Po vrnitvi (serijski film) - 22.40 Šport - 23.00 Slika na sliko - 0.00 Poročila v angleščini - 0.05 Sanje brez mej

HTV 2
 10.45 Videostrani - 11.00 TV koledar - 11.10 Top DJ mag - 12.10 CRO pop rock - 12.55 EP v gimnastiki - 15.20 F-1 za VN Monaca - 17.00 EP v gimnastiki - 18.00 košarka NBA - 18.30 Šola jadranja - 18.45 Pred svetovnim prvenstvom v nogometu v ZDA - 19.15 Risani film - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Črno-belo v barvah: Dvojboj na soncu (amer. film); Top lista: Poročila iz zgodovine; Leteči cirkus Montya Pythona (humor. serija)

PONEDELJEK, 16. V.

SLOVENIJA 1
 10.45 - 0.30 TELETEKST
 11.00 VIDEO STRANI
 11.05 TEDENSKI IZBOR
 11.05 HUCKLEBERRY FINN IN NJE-GOVI PRIJATELJI, koprod. nadalj., 5/26
 11.35 ZNANJE ZA ZNANJE
 12.05 SKRIVNOSTI OCEANSKIH POPO-TNIKOV, avstral. poljudnoznan. oddaja
 13.00 POROČILA
 13.05 TEDENSKI IZBOR
 SLOVENSki MAGAZIN
 ŠPORTNI PREGLED
 14.50 OČI KRITIKE, ponovitev
 15.50 MOČ IN SLAVA: NAJVIŠJA NAGRADA
 16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
 18.45 PARI, TV igrice
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 SEDMA STEZA
 20.35 GOSPODARSKA ODDAJA:
 10000 OBRATOV
 21.15 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 23.00 SOVA

SLOVENIJA 2
 14.15 - 0.45 Teletekst
 14.30 Video strani - 14.40 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 15.40 Nedeljskih 60; 16.40 Obzorja duha - 17.10 Sova (ponovitev): Tečaj prečustvovanja po žensko (angl. nadalj., 1/3); 18.00 Umori (amer. naniz., 10/13) - 18.50 Univerzitetni razgledi - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Čigava je krivda (angl. drama, 1/2) - 21.20 Studio City - 23.05 Brane Rončel izza odra

KANAL A
 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 165. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.45 Na velikem platnu - 17.00 Poslovni dosje (9. del amer. serije o managementu) - 17.30 Jutrani človek (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (166. del amer. nadalj.) - 20.00 Popspot (kontaktna glas. oddaja) - 20.30 Brlgo (12. del španske serije) - 21.00 Poročila - 21.20 Izgubljena deklica (amer. drama) - 23.00 Ameriških deset - 23.30 Poročila - 23.55 Na velikem platnu - 0.10 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1
 7.50 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Zlata nit - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtina (serijski film) - 12.40 Popolna tuja (humor. serija) - 13.10 Filmi Franka Sinatre: Pelji me na tekmo - 14.40 Monofon - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Modul 8 (oddaja za otroke) - 16.30 In tega leta... - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Arena (športna oddaja) - 21.10 Dramski program - 22.20 Poročila - 22.25 Hrvaška in svet - 23.05 Slika na sliko - 0.05 Poročila v nemščini - 0.10 Sanje brez meja

HTV 2
 14.20 Videostrani - 14.30 TV program - 14.35 TV koledar - 14.35 Zlata nit - 15.15 Po vrnitvi (serijski film) - 16.05 Lolita (angl. film) - 18.30 Prihodnosti naproti (dok. serija) - 18.55 Laurel in Hardy (humor. serija) - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Lisičja noč (serijski film) - 21.05 Moskovsko zlato (dok. film) - 22.00 Filmi Humphreya Bogarta - 23.40 Jazz

TOREK, 17. V.

SLOVENIJA 1
 9.45 - 0.10 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.35 TEDENSKI IZBOR
 10.35 NEKE GROZLJIVE NOČI, angl. oddaja
 11.25 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
 11.55 ČIGAVA JE KRIVDA, angl. drama, 1/2
 13.00 POROČILA
 13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev

16.20 MOSTOVI
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 LONČEK, KUHAJ!
 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska naniz., 7/13
 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
 18.45 PARI, TV igrice
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 ŽARIŠČE
 20.35 OSMI DAN
 21.25 STRTA SRCA, franc. nadalj., 10/16
 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.45 SOVA

SLOVENIJA 2
 14.45 - 23.40 Teletekst
 15.00 Video strani - 15.30 Zgodbe iz školjke - 16.20 Tedenski izbor: Sedma steza; Gospodarska oddaja - 17.20 Sova (ponovitev): V avtobusu (25. epizoda angl. naniz.); 17.50 Umori (amer. naniz., 11/13) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Družinske skrivnosti (franc. nadalj., 4/6) - 21.00 Homo turisticus - 22.00 R & R (znan. oddaja) - 22.30 Videošpon

KANAL A
 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 166. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popspot (ponovitev) 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.40 Spot tedna - 16.45 Na velikem platnu - 17.00 Brlgo (ponovitev 12. dela šp. naniz.) - 17.30 Izgubljena deklica (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (167. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.30 Državnik novega kova (7. del angl. satirične naniz.) - 21.00 Poročila - 21.20 Morski tiger (amer. film) - 23.00 Akrobatsko smučanje (4. oddaja) - 23.40 Poročila - 0.05 Na velikem platnu - 0.20 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1
 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Zlata nit - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtina (serijski film) - 12.40 Popolna tuja (humor. serija) - 13.05 Filmi Franka Sinatre: Prijatelj Joe - 14.50 Monofon - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Oddaja za otroke - 16.30 Prometni krog - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Z jadrji okoli sveta (topisna dok. serija) - 20.45 V prvem velikem planu - 22.15 Poročila - 22.20 Nočoj z vami (glasbena oddaja) - 23.00 Slika na sliko - 0.00 Poročila v angleščini - 0.05 Sanje brez meja

SREDA, 18. V.

SLOVENIJA 1
 9.15 - 0.10 TELETEKST
 9.30 VIDEO STRANI
 10.00 TEDENSKI IZBOR
 10.00 TISOČ IN ENA AMERIKA, španska risana serija, 20/26
 10.30 VIDEOŠPON
 11.30 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
 12.00 VELIKI ZLOČINI IN PROCESI 20. STOLETJA, angl. dok. nadalj., 2/12
 12.30 RAZGLEDI S SLOVENSkih VRHOV: JALOVEC
 12.50 POSLOVNA BORZA
 13.00 POROČILA
 14.05 TEDENSKI IZBOR
 14.05 HOMO TURISTICUS
 15.05 DRUŽINSKE SKRIVNOSTI, franc. nadalj., 4/6
 15.50 MERIDIANI, TARČA, ISTRSKE PRIPovedI
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 KLUB KLOBUK
 18.00 REGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
 18.45 PARI, TV igrice
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.10 ŽARIŠČE
 20.35 FILM TEDNA:
 VPLIV GAMA ŽARKOV NA RAST MESEČKOV, amer. film
 22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.45 SOVA

SLOVENIJA 2
 15.15 - 23.05 Teletekst
 15.30 Video strani - 15.40 Tedenski izbor: Televizijska konferenca; 16.55 Moč in slava: Najvišja nagrada - 17.25 Sova (ponovitev): Zakona Fields v Franciji (8. epizoda angl. naniz.); 17.50 Umori (amer. naniz., 12/13) - 18.45 Kronika (28. del kanadske dok. serije) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sreda: finale pokala evrop. prvakov v nogometu - 22.20 Svet poročila

KANAL A
 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 167. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.35 Akrobatsko smučanje (ponovitev 4. oddaja) - 14.30 Borza dela - 16.20 Na velikem platnu - 16.35 Državnik novega kova (ponovitev 7. dela angl. naniz.) - 17.10 Morski tiger (ponovitev filma) - 18.50 Male živali - 19.10 Luč svetlobe (168. del) - 20.00 Call selection (kontaktna glasbena oddaja) - 20.30 Učna leta (14. del amer. nadalj.) - 21.00 Poročila - 21.20 Dance session (32. oddaja o plesu) - 21.55 Elizije: Samo življenje daje življenje (2. del) - 22.30 Akrobatsko smučanje (5. oddaja) - 23.05 Poročila - 23.25 Spot tedna - 23.30 Na velikem platnu - 23.34 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1
 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Zlata nit - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Divja vrtina (serijski film) - 12.40 Popolna tuja (humor. serija) - 13.05 Filmi Franka Sinatre: Človek z zlatimi rokami - 10.05 Monofon - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Dedek, babica, vnuk (dok. serija za otroke) - 16.30 Besede, besede, besede - 17.00 Hrvaška danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Usode: Dr. Ernest Bauer (dok. oddaja) - 21.05 Politični magazin - 21.50 Poročila - 21.55 Ekran brez okvira - 22.55 Slika na sliko - 23.55 Poročila v angleščini - 0.00 Sanje brez meja

RADIO SRAKA

94,6 MHz
ČETRTEK, 12.5.
 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Obtrniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 Hard & Heavy - 23.00 Portret glasbenika (do 24.00)

PETER, 15.5.
 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 15.30 Grmki vulkan - 17.00 Srakin TV izbor - 18.00 Študentski čvek - 19.00 Ne joči, petek! (do 24.00)

SOBOTA, 14.5.
 5.30 Dobro jutro - 9.00 Pasji kotiček - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 15.00 Godec v studiu - 16.00 Obisk glasbenikov - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakina veselica (do 01.00)

NEDELJA, 15.5.
 8.00 Dobro jutro - 10.00 Mali oglasi, evgreeni - 13.00 Čestitke in domača glasba - 19.00 Cinca Marinca (slovenske popevke) - 22.30 Ves ta jazz (do 24.00)

PONEDLJEK, 16.5.
 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 15.30 Popevka tedna - 17.00 Aktualna oddaja - 19.00 Pravljica - 20.00 Glasbena oddaja - 23.00 Koncert David Bromberg trio (Novo mesto, 21.12.1979)

TOREK, 17.5.
 5.30 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Gradimo strokovno in varno - 18.00 Otroška oddaja "Kalimero" - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene novice - 23.00 Lestvica 3 tri III (do 24.00)

VI NAM — MI VAM

**DOBA —
AKTIVNE
POČITNICE
V BOHINJU**

Za osnovnošolce od 1. do 8. razreda organiziramo tudi letošnje aktivne počitnice s programom ANGLEŠČINE in NEMŠČINE, RAČUNALNIŠTVA IN PESTRIM PROGRAMOM za prosti čas. **Informacije: DOBA Maribor, Kopitarjeva 5, tel.: 062/24-273!**

TILIA

TEHNIČNA TRGOVINA IN MONTAŽA INSTALACIJ

Novo mesto, Bršljin 21, tel. 068/27-197, fax. 068/323-209

TRGOVINA

- CEVI, FITINGI, VENTILI
- PEČI, GORILCI, RADIATORJI
- PIPE, ŠKOLJKE, UMIVALNIKI
- KABLI, STIKALA, ŠTEVCI
- BARVE — LAKI

MONTAŽA INSTALACIJ

- VODOVODA
- CENTRALNE KURJAVE
(samo 3% davka za material in delo)

SERVIS, MONTAŽA GORILCEV

- BENTON
- THYSSEN
- HANSA
- API
- ECOFNAM

- UGODNE CENE INSTALACIJSKEGA MATERIALA.
- V PRIMERU, DA VAM IZVEDEMO TUDI MONTAŽO, PLAČATE SAMO 3% DAVKA.
- VABIMO VAS, DA SI NAŠ PRODAJNI PROGRAM OGLEDATE NA SEJMU ENERGETIKE V MARIBORU OD 10. DO 14. MAJA ALI V NAŠI TRGOVINI V NOVEM MESTU

**IZŠLA JE MAJSKA
ŠTEVILKA
REVIEJE**

EŠPORT

Nekaj naslovov:

- Marinko Galič, nogometaš Maribor Branika: Ušel sem koprski nogometni mafiji!
- Tomaž Jeršič, kapetan celjskih rokometišev zatrjuje: Drugo leto bomo na vrhu Evrope!
- Intervju: Franc Hvasti — Človek v treh vlogah hkrati.
- Kakšna je usoda rallyja na Slovenskem?
- Portret Franca Baresija, žive legende italijanskega nogometa.
- Steffi Graff v lovu na rekorde.
- Kdo so svetovne zvezde golfa?
- Znanost in šport: Najboljši zdravnik je narava.

Spet smo pripravili nagrade: za reševalce križanke, Olimpijskega kviza in za hazarderje na Hitovi ruleti.

Posebno darilo — poster: Kitajski atletski fenomen.

REVIEJA E-ŠPORT VAS ŽE ČAKA PRI VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISOVI!

STINGRAD

**Gradite nove hiše ali prenavljate stare?
Želite obnoviti lokal, poslovni ali bivalni prostor?**

**V sodelovanju s podjetjem Röfix — Avstrija,
ki proizvaja kvaliteten vgradni material po izredno konkurenčnih cenah, smo vam na voljo.**

Pokličite

**Drška 43,
tel. 068/324-444**

Čas samomorov?

V skupščini o nasilju

SEVNICA - Poslanec dr. Cveto Gradišar je na nedavni seji občinske skupščine, ko je razpravljal o nasilju, opozoril na rastoče nasilje v družinah. Za reševanje nastalih razmer je predlagal, naj bi v Posavju ustanovili strokovno ekipo, ki bi preučila omenjeno problematiko. Dr. Gradišar se je tudi zavzel za ureditev prometnega režima v Sevnici, saj, kot je dejal, so zdaj v nevarnosti že celo vozila na parkiriščih. Gradišar je v razpravi poiskal vzroke na nasilje, zlasti za nasilje v družini, v spremembi družbenega sistema. V zvezi z nakopičenimi problemi v družbi in njihovim reševanjem je navedel, da posamezniki že razmišljajo tudi o samomoru na cesti. Poenostavljeno to pomeni, kot je pojasnil, da se tak človek misli na cesti zaleteti z avtomobilom v drugo vozilo.

Dr. Gradišar je s tem v zvezi predlagal, naj bi potrebno kandidate za voznike psihološko strožje testirali. Sevnica naj da v ustreznih ustanovah na državni ravni pobudo za strožje teste. Če bo Sevnica s tem prehitela druge, nič zato, saj ni treba, da Slovenijo vedno samo dohitava, kot je menil dr. Gradišar.

L. M.

CORSA SWING

RADOŽIVA IN POSKOČNA CORSA

Kdor sede v Corso Swing, ima v hipu veselo pesem na ustih. Petstopenjski menjalnik, po višini nastavljen voznikov sedež, stereo kasetnik s šestimi zvočniki, sistem zračnih filtrov. Prav nič vam ne bo škalo užitek pri vožnji. Z močnimi jeklenimi prečkami in zategovalniki varnostnih pasov je Corsa Swing varna in zanesljiva prijateljica. Preiskusite jo, peljite se na poskusno vožnjo - Corsa Swing je zdaj na voljo tudi pri nas.

Opel Corsa — ti ali nobena!

Naša ponudba je avto po meri.

V avtomobilskem salonu Kruno vas čaka več kot 30 različnih modelov avtomobilov. Obiščite nas.

Kruno d.o.o.

Pooblaščen zastopstvo Opel vozil
Bizeljska cesta 59, 68250 Brežice
Tel.: 0608/61 592, 62 624, Fax: 0608/63 107

OPEL

KONKURENČNE CENE

- OKNA
- VRATA
- SENČILA
- mont. STENE
- prenova OKEN

JELOVICA

- brezplačen prevoz za nakup nad 70.000 SIT
- možnost obročnega odplačevanja

PRODAJNA MESTA: Novo mesto tel./fax 068/22-772; Krško tel. 0608/21-236; Bavex Trebnje; Kera Trade Zagorje; MK Trgoimpex Kočevje; Metlika Cesta XV. brigade, 068/58-716

Želite imeti prihranke?

Vsakdo želi nekaj prihraniti.

Zase.

Za prihodnost.

Najlaže je sproti, vsak mesec nekaj malega.

4.000 tolarjev, lahko pa tudi več.

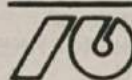
Vaše prihranke bomo oplemenitili

- z običajnimi in premijskimi obrestmi.
 - Revalorizirali jih bomo sproti in jih tako obvarovali pred inflacijo.
- Postopno in ne da bi se posebej odpovedovali, boste prišli do lepih prihrankov.

Če tolarske prihranke že imate, sta Vam na voljo

dve privlačni možnosti varčevanja:

- depozit s premijo in depozit z devizno klavzulo.

 Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

ZOOM Prometna

Novi načini varčevanja. Vredno preudarka.

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je zapustila naša mama, babica in prababica

**FRANČIŠKA
KRANJC**

iz Vel. Brusnic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom za podarjeno cvetje, prijateljem in sosedom za pomoč ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: sin Tone, hčerki Tončka in Milka z družinami

V SPOMIN

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka.*

**JULIJU
MATEKOVIČU**

Boleča je resnica, ki nas spominja na žalostni 4. maj, ko nas je za vedno zapustil naš ljubi in skrbni mož, ate in stari ate. Hvala vsem, ki mu prinašate cvetje, prižigate svečke ter postojite ob njegovem grobu in ga imate v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil oče, stari oče in praded

**ANTON
ŠUŠTER**

s Skrovnika

Zahvaljujemo se sorodnikom, znancem in sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Hvala govorniku KS, gospodu za odigrano Tišino ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: hčerke z družinami

PROSPEKT O DRAGATUŠU IN KRAJINSKEM PARKU

DRAGATUŠ - Pred kratkim je v samozaložbi izšel že peti prospekt v črnomaljski občini. Za Črnomljem, Vinico, Starim trgom in Adlešiči je bil tokrat na vrsti krajinski park Lahinja z Dragatušem. Poleg Dragatuša je nazorno prikazan park s kulturnimi in naravnimi spomeniki in naravnimi rezervatoma, nakazana pa je tudi priporočljiva pot za ogled še vedno edinega krajinskega parka v Beli krajini. Odlične fotografije prikazujejo nekaj značilnosti parka, Mira Ivanovič z novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine pa je v tekstu, prevedenem tudi v nemščino in angleščino, nanizala bogastvo parka. Pobudo za izdajo prospekta je dalo nekaj posameznikov, denar pa so zagotovili iz izkupička od prodaje prejšnjih prospektov.

ČISTILNA AKCIJA

TREBNJE - Tu so pred nedavnim organizirano odvažali kosovne odpadke, ki so jih krajani dostavili v naseljih na določena mesta. V obsežni čistilni akciji so pobrali po terenu 260 kubikov komunalnih odpadkov, kot so kavči, tv sprejemniki ipd., in 155 kubikov sekundarnih surovin.

ZAHVALA

*Bolečine in trpljenje si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

**FRANC
KOŽELJ**

Loka 3 A, Šentjernej

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in sveče ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Podgorju Šentjernej, Kremenu Mokro Polje, OŠ Šentjernej in Revozu Novo mesto za podarjene vence te gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje celo sta garala,
za dom in družino vse bi dala,
sedaj ostale so sledi povsod
od dela vajinih zlatih rok.*

MARIJA in FRANC TRAMTE

z Rateža 53

Z bolečino v naših srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, sveče ter sv. maše. Posebna zahvala velja družinam: Hode, Papež ter Vovko, GRC Novo mesto, pihalni godbi, govornikoma za ganljive besede, g. župniku ter vsem, ki ste ju v tako velikem številu pospremili na prerano zadnjo pot.

Žalujoči: otroci Milena z družino, Franci ter Maja s Stanetom in vsi, ki so ju imeli radi

TERMOTEHNIKA
VEČ KOT TRGOVINA

Avtohiša Berus d.o.o.
servisno prodajni center

Velika Cikava 23, 68000 Novo mesto, Telefon: 068/25-098, fax: 25-641

**POGREBNE IN
POKOPALIŠKE
STORITVE**

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mirtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 črke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posop grobov in črna zemlja

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobilni: 0609-615-239

HYUNDAI
VEDNO NA DOBRI POTI

HYUNDAI LANTRA 1,6 GLSi 16V, model 94
PONY, model 94, že od 16.990 DEM
SCOPE, model 94, od 26.500 DEM
LANTRA, model 94, od 26.200 DEM
SONATA, model 94, od 29.990 DEM
kombi GRACE H-100 od 25.800 DEM
— triletna garancija ali 100.000 km in
šestletna garancija na pločevino

EMINENT, d.o.o., Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. 068/323-902
avtosalon HYUNDAI, Partizanska 21, Novo mesto, tel. 068/28-950

ZAHVALA

Ob prezgodnjem slovesu od naše ljubljene mame

**VIDE
GRIČAR**

roj. Bevc

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše. Hvaležni smo osebju Splošne bolnišnice in Zdravstvenega doma v Novem mestu za trud, da bi nam jo čim dlje ohranili. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za zapetje ob slovesu.

Žalujoči: otroci Vida, Malči, Jože in Marija z družinami

V SPOMIN

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini zvesto spremljajo človeka,
a bolečina v naših srcih nam pove,
da nikdar več ne vrneš se.*

6. maja 1994 je minilo leto žalosti, odkar smo ostali brez tebe, naša najdražja

ANA ŽALEC

iz Dolenjega Suhorja 1 pri Vinici

Naš dom je prazen, a spomin nate bo večno živel v nas. Hvala vsem za vsako lepo misel nanjo, za postanek ob njenem grobu, za poklonjen cvet ali prižgano lučko. Posebna hvala Kristini Čemas iz Stare Lipe, ki pogosto obiskuje njen poslednji dom in ji prižiga sveče.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 91. letu starosti je odšla v večnost naša draga mama, stara mama, prababica in teta

**TEREZIJA
KOŠMERL**

roj. Pavlin

z Vel. Slatnika

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam vsestransko pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnico v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala kolektivu Infekcijskega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, pevkam z Vel. Slatnika in Potov Vrha, govornici za ganljive besede slovesa in gospodu Toriju za dolgoletne obiske in lepo opravljen obred. Hvala tudi pogrebnikom za vso pomoč. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi moža, očeta, brata in starega očeta

**STANISLAVA
SAJETA**

iz Mirne Peči

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti. Še posebej smo dolžni zahvalo g. župniku za lepo opravljen obred, osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, govorniku Jožetu Barbu za tople besede slovesa ter sovaščanom vasi Orkljevca in Vel. Kala za nesebično pomoč v težkih trenutkih slovesa. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. letu starosti nas je nenadoma zapustila draga mama, babica, teta in tašča

**MARIJA
KUŽNIK**

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem in vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in za pomoč v trenutkih žalosti. Lepa hvala delavcem Doma starejših občanov Grosuplje, kolektivu SZ Vleka vlakov, Delovna enota Novo mesto, in g. kaplanu za lepo opravljen obred. Hvala tudi pogrebnikom za vso pomoč.

Žalujoči: hčerki Anica in Mimica z družino, sinova Franci in Martin z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
vse za dom in družino dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 83. letu je po dolgotrajni bolezni nenedoma prestopil prag življenja naš dragi mož, oče, stari ata, pradedek, stric in tast

**ALOJZ
ZUPANČIČ**

iz Goriške vasi 4, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje, nesebično pomoč, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše, mladinskemu pevskemu zboru Mirna Peč za zapete žalostinke, sodelavcem A-S Trafo za podarjeni venec in g. župniku za lepo opravljen obred. Hvala tudi vsem, ki ste se od našega ata v tako velikem številu poslovili.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Delo, trud, trpljenje —
to bilo tvoje je življenje.*

V 63. letu starosti nas je zapustil dragi mož

**ALOJZ
LIPAR**

iz Bele Cerkev 29, Šmarješke Toplice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom za podarjeno cvetje, sveče, za izrečeno sožalje in vsestransko pomoč. Posebna zahvala zdravnikom, patronažni sestri Majdi, Gasilskemu društvu Bela Cerkev, g. župniku za lepo opravljen obred in Slavku Gregorčiču za poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluojača žena Albina

ZAHVALA

*Ni več trpljenja
ne bolečine, življenje
je trudno končalo
svoj boj.
(Simon Gregorčič)*

2. maja 1994 je v 52. letu starosti po hudi bolezni od nas za vedno mnogo prezgodaj odšel naš dragi mož in očka

**METOD
HOČEVAR**

Nad mlini 25

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga imeli radi in ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, ter za vsa pisna in ustna sožalja. Hvala Zavodu za zdravstveno varstvo, Revozu, sosedom, prijateljem in znancem, pevcem ter duhovniku za opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga spoštovali ter cenili njegovo življenje in delo!

Žalujoči: žena Anica, sin Matjaž in hčerka Darja

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi naše drage žene, mame, sestre, tete in botre

MIRE KUMP

roj. Sekula

iz Regrče vasi 28, Novo mesto

se najtopleje zahvaljujemo osebju Nevro-psihiatričnega oddelka, dr. Mijoč, osebju bolnice, osebju Doma starejših občanov Novo mesto za pomoč in lajšanje bolečin, trgovskemu podjetju Novotehna in Dolenjka, ZD Novo mesto, gospodu župniku za lepo opravljen obred, govornicami Retljevi in Kraljevi, vsem sorodnikom in sosedom za pomoč, izraženo sožalje in darovano cvetje. Vsem, ki ste jo imeli radi in ki ste jo pospremili na zadnji poti, iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

*En sončen soj, en topel dan
iz tal izvabi cvet krasan,
en črn oblak, en nočni mrz
in strji je cvet, na večni čas.
(S. Gregorčič)*

22. aprila je tragično preminil naš ljubljeni sin, brat, vnuk, nečak in bratranec

**DAMJAN
STARIČ**

iz Radne vasi 4 pri Trebelnem

Ob boleči izgubi se prisrčno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojniku darovali cvetje in sveče, nam izrazili ustno ali pisno sožalje ter dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Grdenc, Murgelj in Dulc, sodelavkam in sodelavcem Družbene prehrane Revoz, njegovim sošolcem, učiteljem, mladincem Gasilskega društva Štatenberg, pevskemu zboru za lepo zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih, iskrena hvala!

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

*Polje, kdo bo
tebe ljubil...*

V 88. letu starosti nas je cvetočega 1. maja zapustil naš dragi mož, ate, stari ate, stric in tast

JOŽE SLANC

iz Berčič 2 pri Metliki

Z bolečino v srcih in praznino v našem domu se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali vence ali sveče in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegov večni dom pri Treh farah. Še posebej in iz srca se zahvaljujemo doc.dr.sc. Blažu Mlačku ter sestri Veri za vsakdanjo toplino in skrb ter njuno nesebično stalno zdravniško pomoč na domu. Prav tako hvala govornikom učitelju Jožetu Kočaverju in ing. Janezu Gačniku, za ganljive besede slovesa in sožalja ter pevcem moškega pevskega zbora iz Črnomlja za izbrane žalostinke. Prisrčno se zahvaljujemo gospodu župniku iz Metlike za lepo opravljen obred in molitve. Ob koncu še enkrat izrekamo zahvalo vsem, ki ste nam kakorkoli priskočili na pomoč v težkih trenutkih slovesa.

Žalujoči: žena Marija, otroci Jože, Nada, Toni, Verica in Jožica z družinami ter snaha Marija z otroki

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
saj veste, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 87. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama in prababica

**KATARINA
PEZDIRC**

roj. Ruppe

iz Kraljev 3, Stari trg ob Kolpi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče ter pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala pevskemu zboru iz Črnomlja za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: mož Franc, sin Stanko, hčerki Anica in Katica z družinami ter ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 12. maja - Pankracij
Petek, 13. maja - Servacij
Sobota, 14. maja - Bonifacij
Nedelja, 15. maja - Zofka
Ponedeljek, 16. maja - Janez
Torek, 17. maja - Jošt
Sreda, 18. maja - Erik

drama Willy. 18.5. (ob 18. uri) kome-
dija Fini gospod.

ČRNOMELJ: 13.5. (ob 18. in 20. uri)
in 14.5. (ob 18. uri) komedija Ledena
steza. 14. in 15.5. (ob 20. uri) akcijski
kriminalni film Plezalec.

KRŠKO: 13.5. (ob 20. uri) in 15.5.
(ob 18. uri) psihološki kriminalni film
Pelikanovo poročilo.

METLIKA: 12. in 13.5. (ob 20. uri)
akcijski kriminalni film Plezalec. 15.5.
(ob 18. in 20. uri) komedija Ledena ste-
za.

NOVO MESTO: 12., 13. ter od 15. do
18.5. (ob 17., 19. in 21. uri) ter 14.5. (ob
21.30) premiera Nune pojejo - 2. del.

kino

BREŽICE: 12., 13., 16.5. (ob 20. uri)
ter 14. in 15.5. (ob 18. in 20. uri) melo-

kmetijski stroji

ŽITNI KOMBAIN Faher M 66, odlično
ohranjen, prodam ali zamenjam za golf,
letnik 1990. ☎ 45-443. 4106
FREZO Gorenje Muta z grebenom, koso
in obračalnikom ter 6 m bukovih in gabro-
vih drv zelo poceni prodam. Roman Miklič,
Stranska vas 51 a, Novo mesto. 4109
ŽETVENO NAPRAVO za BCS in molzni
stroj na turbino prodam. ☎ 73-279. 4118
HIDROFOR, 250 l, sušilno napravo za
seno prodam. Jože Muren, Rdeči Kal 7,
Dobrič. 4127
KOSILNICO Batuje, rabljeno samo ne-
kaj ur in greben 80 cm prodam za polovično
ceno. Informacije Kmetijska lekarna Čr-
nomelj. ☎ 52-744. 4145
NOVO traktorsko prikolico za lažji trak-
tor ali TV ugodno prodam. Jožica Omerzel,
Veliki Kamen 46, Koprivnica. 4162
ČELNI traktorski nakladač Riko TN
200 prodam. Štefančič Alojz, Gor. Pirošča
25, Cerklje ob Krki. 4171

kupim

RABLJENO previjalno mizo kupim. ☎
23-284. 4115
ALI rušite staro hišo? Kupim starinsko
pohištvo, tudi v zelo slabem stanju. Pogle-
dam, plačam, odpeljem. ☎ (068)87-430. 4133
STREŠNO OPEKO kikiinda, 200 komad-
ov kupim. ☎ 21-965. 4137
6 m3 smrekove hlodovine kupim. ☎ 24-
100. 4148
0.5 M3 suhuh hrastovih plohov, debeline
5 cm, kupim. ☎ (068)42-352. 4286

motorna vozila

JUGO KORAL 45, letnik 1991, registra-
ran do 8.4.1995, prevoženih 32.000 km,
ohranjen, prodam. ☎ 41-081, Janez. 4110
R 4 TL, starejši letnik, vozen, registriran
še 14 dni, prodam. ☎ (068)42-929. 4114
GOLF GTD z originalno opremo, letnik
12/91, rdeče barve, in 126 P, letnik 7/86,
oranžne barve, prodamo. ☎ (068)27-989. 4116
JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam.
☎ 40-221. 4125
WATBURG 353, bel, letnik 1987, pro-
dam. ☎ 47-257, po 16. uri. 4129
JUGO 55, letnik 12/89, bel, prodam. ☎
65-329, po 16. uri. 4130
126 P, letnik 1987, 14.000 km, prodam za
2.100 DEM. ☎ 22-938. 4131
STAREJŠI KADETT, letnik 1973, pro-
dam po ugodni ceni. ☎ 25-425, zvečer. 4132
ZASTAVO 101 CONFORT, registrirano
do konca leta, prodam. ☎ 85-881 ali v služ-
bi ☎ 58-104, Turk. 4134
Z 128, 8/86, ugodno prodam ali menjam
za 2300 DEM. Jožefa Ljubi, 12. udarne bri-
gade 1, Novo mesto. 4135
ZASTAVO 101, letnik 1983, registrirano
do 27.2.1995, prodam. Milan Milčiničovič,
Grič 6, Kostanjevica. 4136
LADO 1200, starejši letnik, prodam.
☎ (068)24-558. 4138
R 18, letnik 1982, dobro ohranjen, pro-
dam. ☎ (0608)87-014. 4139
AX 1.1 TRS, letnik 1987, registriran do
10/94, garanziran, odlično ohranjen, ugod-
no prodam. ☎ (068)27-038. 4143
TRAKTOR TORPEDO, 48 KM, pro-
dam. Cena po dogovoru. ☎ (068)43-680. 4223

AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

— prodaja celotnega programa
vozil RENAULT
— ugodni kreditni pogoji, leasing
— odkup in prodaja rabljenih
vozil
— vozila R 19, CLIO še po starih
cenah

POSEBNA PONUDBA

CLIO RN 1,2; 5 vrat; kat; faza
1 že za 18.150 DEM
Možnost testne vožnje!
Tel.: 068/324-533

Z 128, letnik 1988, rdeče barve, prodam.
☎ (068)87-531. 4191
GOLF JGL, letnik 1982, prodam za
3.700 DEM. ☎ 84-841. 4194
JUGO 55, letnik 1989, 57.000 km, bele
barve, in Opel Kadett Karavan, letnik 1985,
121.000 km, prodam. ☎ (068)42-831. 4195
KOMBI IMV 1600, prevoženih 28.000,
ugodno prodam. ☎ (068)50-179, v večernih
urah. 4200
R 4 GTL, letnik 1984, prodam. ☎
(068)26-182. 4210
GOLF JX, bencinar, 1.3, letnik 8/88, z
dodatno opremo prodam. ☎ (068)25-038,
po 19. uri. 4211
126 P, letnik 1988, prodam in kupim R 4,
letnik 1990/91. ☎ 42-495. 4214
ŠKODO FAVORIT 136 L, letnik 1990,
27.000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ (0608)
57-568. 4215
GOLF D, letnik 1986, prodam. ☎ 23-
560. 4223

VSI MODELI RENAULT v ČRNOMLJU
SERVISNO PRODAJNI CENTER
VRTIN
tel. in fax: 068/51-638, 53-108

NAJUGODNEJŠI LEASING V SLOVENIJI!
na 2, 3, 4, 5 let, polog 25%, 30%, 40%, 50%.

NOVO! 6 let protikorozijske garancije RENAULT
NOVO! 12 mesečna garancija za orig. nadomestne dele
VOZILA NA ZALOGI, KRATKI DOBAVNI ROKI! RENAULT
SERVIS • PRODAJA VOZIL • REZERVNI DELI

R 18 GTL, letnik 1983, registriran do
1/95, lepo ohranjen, krem barve in poči-
tniško prikolico Adria-380 prodam. ☎
(068)25-257. 4146
GOLF JXD, letnik 1985, dobro ohran-
jen, prevoženih 112000 km, registriran do
11/94, prodam. ☎ (068)49-289. 4147
CTX 80, letnik 1988, prodam ali menjam
za cenejše kolo z motorjem. ☎ 43-588. 4149
R 5, letnik 1990, registriran do 2/95, in 10
x 20 gume s platišči prodam. ☎ 86-150. 4151
126 P, letnik 1985, prodam najboljšemu
ponudniku. ☎ (068)46-655. 4154
ZASTAVO 101, letnik 1986, zelo dobro
ohranjeno, prodam. ☎ (068)65-405, po-
poldan, Maja. 4161
JUGO SKALA 55, letnik 1990, in Golf
JXD, 5 V, letnik 1989, ugodno prodam.
☎ (0608)79-817. 4163
MOPEL, štirikolesnik, dobro ohranjen,
vozen, prodam za 300 DEM. ☎ 24-608. 4168
Z 101 GTL, letnik 1984, registrirano do
27.3.1995, 76.000 km, prodam. ☎ (068)52-
400. 4177
126 P, 1/91, prodam. ☎ 43-760, po 17.
uri. 4184
FORD FISETO 1.1, letnik 1986, 5 pre-
stav, kovinsko modre barve, prevoženih
84.000 km, prodam. ☎ (068)42-060, po 15.
uri. 4186
Z 101, letnik 1987, prodam za 1.700
DEM. ☎ (068)57-232. 4187
JUGO 55, letnik 1989, registriran do
2/95, dobro ohranjen, garanziran, prodam.
☎ (068)27-035. 4188
GOLF JXD, bel, letnik 1989, dodatno
opremljen, ugodno prodam. ☎ (068)53-
248. 4189

JUGO 45, letnik 1986, registriran celo leto
prodam. ☎ 27-802. 4224
ŠKODO FAVORIT, letnik 3/91, prevo-
ženih 24.000 km, zelene barve, prodam.
Struna, Mestne njive 11, Novo mesto. 4234
LADO SAMARO 1500, letnik 1981,
vozo, registrirano do 5/94, zelo ugodno
prodam. ☎ 26-615. 4249
OPEL KADETT, letnik 1987, rdeče bar-
ve, ugodno prodam. ☎ 78-266. 4255
Z 101, karambolirano, letnik 1984, pro-
dam. Jože Gund, Sela 11, Šentjernej. 4257
126 P, letnik 1988, lepo ohranjen, pro-
dam. ☎ 43-748. 4258
126 P, letnik 1987, nove gume, registri-
ran do 8/94, prodam. ☎ 26-146, Janja. 4260
SAMARO rjave barve, letnik 1989, 5 pre-
stav, prodam za 6.300 DEM. Pižem, Mač-
kovec 7 a, Dvor. 4269
GOLF D, s paket, letnik 1985, 110.000
km, registriran do 25.3.1995, prodam. Cena
po ogledu. ☎ (0608)79-645. 4270
UNO 60 S, letnik 1986, odlično ohran-
jen, prodam. ☎ (0608)75-851. 4273
R 4 GTL, letnik 1988/89, prvi lastnik, re-
gistriran do 1/95, prodam po ugodni ceni.
☎ (068)53-040, po 15. uri. 4274
GOLF JX D, letnik 1988, registriran do
2/95, bele barve, lepo ohranjen, prodam.
☎ (068)73-372. 4275
TAVRIO, letnik 4/93, ugodno prodam.
☎ (068)59-062. 4277
GOLF, letnik 1989, rdeč, z dodatno
opremo, prodam. ☎ (068)76-240. 4293
R 4, letnik 1988, ter jugo koral 45, letnik
1989, prodam. Milka Ivančević, Ragovo 7,
Novo mesto. 4296
JUGO 55, letnik 1989, bel, registriran do
12/94, prevoženih 63.000 km, spuščem,
prodam za 4.000 DEM. ☎ 43-719. 4297
SUBARU JUSTY 10, letnik 1990, prevo-
ženih 31.000 km, prodam. ☎ (068)20-459,
4301
R 18, letnik 1983, registriran do 4/95,
kovinsko modre barve, prodam za 3.700
DEM. ☎ 25-841. 4302

Z 128, letnik 1987, 52.000 km, registra-
ran do 3/95, poceni prodam. ☎ (068)73-614,
4307
TAVRIO, letnik 1991, ugodno prodam.
Jože Murn, Adamičeva 31, Novo mesto. 4308
ŠKODO FAVORIT LX, letnik 1993,
prodam ali menjam za R 4. ☎ 23-904. 4310
BMW 318 I, letnik 1988, črne kovinske
barve, prodam. ☎ 22-485, po 16. uri. 4314
JUGO 45, letnik 1990, bordo barve,
prodam. ☎ 87-265, po 16. uri. 4317
GOLF D, letnik 1990, rdeče barve, pro-
dam za 13.800 DEM. ☎ (068)56-612. 4320
126 P, letnik 1990, registriran celo leto,
rumene barve, prodam. ☎ 85-312, popol-
dan. 4322
GOLF JX 1.3, letnik 1990, ugodno pro-
dam. ☎ 47-149, dopoldan, 44-281, popol-
dan. 4330
MOTOR za jugo 45 prodam cel ali po de-
lih. Cena 300 DEM. ☎ 43-719. 4331
JUGO 55, letnik 11/89, prodam. ☎ 23-
983. 4332
GOLF, letnik 1983, bel, registriran do
22.5.1995, prodam. Iztok Kramarič, Stara
cesta 6, Metlika, ☎ 60-678. 4334

Weiss — avto d.o.o.
S.P.C. Janez Weiss
Na bregu 31
Črnomelj
tel. fax: 068/51-770

Ugodne sejemске cene
z 2 — 8% popustom.

Kredit, leasing.

R 4 GTL, letnik 1991, rdeč, prodam. ☎
(068)58-516, popoldan, 58-229, dopoldan. 4337
126 P, letnik 1988, prevoženih 45.500
km, registriran do 12/94, prodam za 1.800
DEM. ☎ 43-719. 4338
FIAT 126 P, letnik 1986, dobro ohranjen,
prodam. ☎ 20-345. 4340
UNO 45 S Fire, letnik 1986, s snemljivo
vlečno kljuko, prevoženih 73.000 km, lep,
moder, prodam. ☎ 25-635. 4341
JUGO KORAL 45 prodam. Cvetko Ka-
stelic, Dolž, Ravna 16, Novo mesto. 4342
FORD ORION CLX D 1.8, letnik 1991,
prodam. ☎ (068)22-787. 4344
KOMBI Z 850, letnik 1986, prodam ali
menjam za vino ali žganje. ☎ (068)42-527.
4347
MERCEDES, 2000 cm 3, letnik 1979, zelo
ohranjen, registriran do 23.6., prodam za
8.500 DEM. ☎ 43-538. 4348
R 19 GTS Chamade, letnik 1991, garazi-
ran, zelo dobro ohranjen, kot nov, prodam.
☎ 27-193. 4350
ALFO 33 1.5, zlata detelja, letnik 1986,
prevoženih 92.000 km, prodam ali menjam
za R 4. ☎ 324-113. 4352
DIANO 6, registrirano do 2/95, lepo in
brezhibno, prodam. ☎ (0608)81-592. 4353
Z 750 - 850, letnik 1983, dobro ohranje-
no, prodam. ☎ 27-552. 4360
VW HROŠČ, letnik 1975, 1300 cm, ne-
registriran, prodam. ☎ (0608)87-412. 4362
FORD Escort, letnik 1986, 1.4 cl, rdeč,
prodam za 8.200 DEM. ☎ (068)42-069. 4363
DACIA 1300, letnik 1988, registrirano do
konca leta, prodam. ☎ (068)65-350. 4369
MOTORNA KOLESA Tomos poprav-
ljamo. ☎ 322-364. 4373

obvestila

ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese iz-
delujemo in montiramo po konkurenčnih
cenah. ☎ 44-662. 2827
PURANI, grahasti in beli, težke pasme,
stari 6 tednov, za nadaljnjo rejo, veterinar-
sko nadzorovana reja. Dobava 5. junija.
Zbiramo naročila. ☎ (061)778-283 ali
(068)45-622 ali (068)57-105. 4185
NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece sta-
re, rjave, opravljena vasa cepčenja, proda-
jamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprej-
majmo od 13. ure dalje vsak dan in dajemo vse
informacije: Jože Zupančič, Otovce 12, Čr-
nomelj ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mo-
stec, Dobova, ☎ (068)67-578, in Anita Ja-
nežič, Slepšček 9, Mokronog, ☎ (068)
49-567. 4236
SPREJEMAMO NAROČILA za vse vr-
ste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilni-
ca Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375.
4237
PURANI, beli, težki, stari 5 tednov, bodo
v prodaji 14. maja. Sprejemamo naročila.
Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ (068)42-
524. 4238
PURANE, težke od 2 kg dalje, prodajamo
vsak dan. Martin Metelko, Hudo Brezje
16, Studence, ☎ (0608)89-132. 4233

preklci

PREKLIČUJEM neresnične besede, ki
sem jih izrekli o gem. Rozi Matoh iz Hraštaja
pri Mirni Peči, in se ji zahvaljujem, da je od-
stopila od tožbe. Karol Sedminek, Dolenja
vas pri Mirni Peči. 4242
ANICA PEČJAK in Janez in Štefka Kre-
se prepovedujemo Francetu Rodiču in ostali-
m vsakršno razpolaganje s posestvom v
Dol. Ajdovcu 18 (Plano), kakor tudi sečinjo
in prodajo lesa, ker smo mi trije edini lastniki
posvestva. Kdor tega ne bo upošteval, ga
bomo sodno preganjali. 4309

posest

V METLIKI, Radovica, prodamo hišo z
zidnico, telefonom, centralnim ogreva-
njem in vinogradom. Cena po dogovoru. ☎
(061)1592-033. 4108
OPUŠČEN VINOGRAD s hramčkom na
Malem Vinjem vrhu prodam za 7.000
DEM. ☎ 321-333. 4120
TRAVNIK, 1360 m2, na desni strani Ra-
dulje med Škočjanom in vasjo Zavinec
prodam. Cena 2.9 DEM/m2. ☎ (063)721-
783, po 16. uri. 4121

Dolenjska banka d.d.
Novo mesto

Pregled obrestnih mer za tolarsko varčevanje v maju 1994

Vezani depoziti

nad 1 mesec	R
nad 3 mesece	R + 9%
nad 6 mesecev	R + 10%
nad 12 mesecev	R + 11%

Vezani depoziti po dnevih

od 10 do 19 dni	R
Minimalni znesek vezave znaša 30.000 SIT	
od 20 do 30 dni	R + 4%
Minimalni znesek vezave znaša 30.000 SIT	
od 31 do 90 dni	
od 5.000 do 50.000 SIT	R + 7,5%
od 50.000 do 100.000 SIT	R + 8,0%
nad 100.000 SIT	R + 8,5%

Varčevalna knjižica

R

Minimalno stanje sredstev na knjižici znaša 200 DEM
v tolarski protivrednosti

Mladinsko varčevanje

R + 11%

Doba varčevanja: 3 do 12 mesecev
Minimalni znesek posameznega pologa znaša 10 DEM
v tolarski protivrednosti

Posojilo na podlagi mladinskega varčevanja:
Obrestna mera: R + 15%
Odplačilna doba: 12 mesecev
Maksimalni znesek kredita: 2.000 DEM v tolarski
protivrednosti.

Obročno varčevanje

R + 10%

Doba varčevanja: 12 mesecev
Minimalni znesek posameznega pologa znaša 7.500 SIT

Premijsko varčevanje

Doba varčevanja	Revalorizacija	Realna obr. mera (r)	Premija (% od r)	Skupna realna obrestna mera
24 mesecev	R	12%	—	12,00%
36 mesecev	R	12%	5%	12,60%
48 mesecev	R	12%	10%	13,20%
60 mesecev	R	12%	15%	13,80%

Minimalni znesek posameznega pologa znaša 4.000 SIT

Tolarski depozit s premijo

Znesek depozita	Revalorizacija	Realna obrestna mera (r)	Premija (% od r)	Stimulacija (% od r)	Skupna realna obrestna mera
nad 80.000 SIT	R	11%	4%	11%	12,65%
nad 110.000 SIT	R	11%	4%	12%	12,76%
nad 150.000 SIT	R	11%	4%	13%	12,87%
nad 220.000 SIT	R	11%	4%	14%	12,98%

Doba varčevanja: 12 mesecev
Minimalni znesek vezave znaša 80.000 SIT

Tolarski depozit z valutno klavzulo

Znesek depozita	Realna obrestna mera (r)	Stimulacija (% od r)	Skupna realna obrestna mera
nad 80.000 SIT	11%	11%	12,21%
nad 110.000 SIT	11%	12%	12,32%
nad 150.000 SIT	11%	13%	12,43%
nad 220.000 SIT	11%	14%	12,54%

Doba varčevanja: 12 mesecev
Minimalni znesek vezave znaša 80.000 SIT

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu
(za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka:

Datum:

Podpis:

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan
(odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič,
Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar,
Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 110 tolarjev; naročnina za 2.
trimesečje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne orga-
nizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz.
druga valuta te vrednosti.
OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji
strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev.
ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun
št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska
propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in
zahvale 324-006; telefon 322-898.
Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št.
23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode
informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje
davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.
Računalniški časopisni stavek: Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom
in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

VRTIČEK v Kočevju, 180 m², v mestnem središču ob Rožni ulici oddam. Cenjene ponudbe na ☎ (061)266-972, popoldan.

GOZD v k.o. Rakitnica prodam. ☎ (061)595-355, int. 265, dopoldan. 4126

KMEČKO HIŠO z nekaj gospodarskega poslopja in nekaj zemlje v Preski pri Dobrušni prodam. Ana Lavrič, Preska 1, Dobrušni. ☎ (068)22-831, v ponedeljek, torek in sredo zvečer. 4235

ZEMLJIŠČE, primerno za sadovnjak, v k.o. Tomažja vas, prodamo. ☎ 21-266, zvečer. 4243

ZAZIDLJIVO PARCELO z lokacijsko dokumentacijo v Kostanjevici na Krki prodam. ☎ (061)137-12-50. 4248

V BRESTANICI prodam starejšo hišo s telefonom, garažo in vrtom. ☎ (061)340-126, po 15. uri. 4261

HIŠO, gospodarsko poslopje in zazidljivo zemljišče, primerno tudi za obrt, prodam. ☎ (068)47-481. 4268

NA VINJEM VRHU prodam lepo parcelo, 2000 m², s staro zidanico za 20.000 DEM. ☎ 73-209. 4271

VINOGRAD v Stari gori pri Straži v izmeri 7 a prodam. ☎ 84-700 ali 85-315. 4276

NA OSKOŠNICI pri Semiču prodam parcelo za vikend ali vinograd, hišo na Bukovcu na Hrvaškem prodam ali zamenjam za hišo v Metliki. ☎ (068)56-677. 4305

VIKEND, 90 m² stanovanjske površine z 600 m² zemlje prodam ali zamenjam za stanovanje. ☎ 24-754. 4316

PARCELO v gradbenem okolju v Trebnjem prodam. ☎ (068)20-514. 4327

VINOGRAD, travnik in njivo na Dol. Kamencah prodam. ☎ 43-729. 4328

prodam

KUNCE, modre dunajčane, samec in samice, za razpolod, ugodno prodam. ☎ 78-235. 4104

RABLJENO OSTREŠJE, 8 x 8 m, z opeko, prodam. ☎ 73-750. 4107

DIATONIČNO HARMONIKO Supercia, izdelava Kaps, kot novo, prodam. ☎ 25-278. 4112

KUPERSCHBUSH GORENJE, nov, širok 35 cm, ugodno prodam. ☎ 43-790. 4113

VRADNI ŠTEDILNIK nov, 2 in 2, v embalaži prodam z ugodnim popustom. ☎ 43-639. 4117

KAVČ in dva fotelja, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)23-355. 4119

OSEM TEDNOV stare pujske prodam. ☎ 73-443. 4124

ŠIVALNI industrijski stroj Pfaff, novejši, prodam. ☎ (069)56-010. 4128

PRIKOLICO ADRIA 500 confort, letnik 1983, prodam. ☎ 65-431. 4140

POGONI za daljinsko odpiranje dviznih, dvokrilnih ali sekcijskih vrat. ☎ 41-169, po 15. uri. 4141

ODLOJKE in traktorске pluge prodam. Jože Lukšič, Šentjož 3, Novo mesto. 4152

MOPED BT 50 in APN 6 prodam. Predovič, Ivana Roba 13, Novo mesto. 4153

DVE HRASTOVI KADI za vino zelo ugodno prodam. Marija Kladun, Vrhek 18, Trzin. 4155

MIZARSKO KOMBINIRKO s petimi kombinacijami, širine 41 cm, novo, prodam. ☎ (068)59-056. 4156

FITNES univerzalno pripravo za vadbo, nppv, ugodno prodam. ☎ (068)45-358. 4157

NOV železni gumi voz, 14 col, za traktor ali konja prodam. Angela Kastelic, Vrhoplje, Šentvid pri Stični. 4159

SKUTER Star 50, letnik 1992, odlično ohranjen, električni vžig, avtomatik, prodam. ☎ 65-036. 4160

ČEBELNJAK za 24 AŽ panjev, lesen, v kranjskem slogu, z 9 AŽ panji, za preselitev, prodam. ☎ (061)127-38-26. 4164

NOV, nerabljen barvni TV s teletextom, daljincem in 24 - mesečno garancijo, prodam veliko ceneje. Dostavim na dom. ☎ (0608)89-188. 4166

POROČNO obleko, belo, dolgo, uvoz, št. 40, enkrat rabljeno, prodam. Poleg so tudi rokavice in klobuček. Cena 300 DEM. ☎ (068)57-014. 4167

OTROŠKO posteljico, otroško kolo Kccc, 4 komade zastekljenih vrat ugodno prodam. ☎ 23-097. 4169

OTROŠKO rabljeno konfekcijo (do 1 leta starosti) prodam. ☎ 73-501. 4170

POCENI prodam 3 t hribovskega sena. Musar, Mirna. ☎ (068)47-414 ALI 40-180. 4174

VEČ AŽ PANJEV čebel. ☎ (068)42-427. 4176

MOŠKO gorsko italijansko kolo Legnano, 18 prestav, ugodno prodam. ☎ (068)56-081, po 16. uri. 4178

TRI ČISTOKRNE KODRE, stare 7 tednov, prodam. Jana Pavlin, Jerebova 20, Novo mesto. 4179

TRI hrastove sode (100 do 150 l) in kad 500 l iz hrastovega lesa prodam. ☎ (061)854-038. 4180

DVA MLADA PSIČKA, čistokrvna nemška ovčarja, prodam. ☎ (068)47-724. 4193

MOTOTESTER, posebno orodje za mehanike, ter rabljena garažna vrata (230 x 200) prodam. ☎ 41-163. 4197

POCENI prodam dva vgrajena kamina. Demontažo opravi kupec. ☎ 20-200 ali 22-805. 4201

OVCE za nadaljnjo rejo prodam. Žalik. ☎ (061)804-168. 4208

SENO, dobre kakovosti, prodam. ☎ (068)57-496, Dragatuš. 4213

RABLJENO OPREMO za kokoši nesnice poceni prodam. ☎ (063)831-440. 4216

ZARADI BOLEZNI ugodno prodam kravo simentalko, brejo s sedmim teletom, težko 650 kg. ☎ (0608)79-275. 4217

BELO obhajilno obleko, belo jopico in čevlje prodam. ☎ 86-291, po 16. uri. 4219

KLETKE za kokoši nesnice prodam. ☎ 45-095. 4225

RABLJENO strešno kritino prodam. ☎ 25-915. 4229

DIATONIČNO HARMONIKO Delicia, B, Es, As, malo rabljeno, prodam za 1.200 DEM. ☎ (068)42-406. 4230

MLEČNE KOZE in jabolčni kis prodam. Hutar, Rožni Dol 8, Semič. ☎ 56-696. 4231

ENOOSNO avtomobilsko prikolico, nosilnosti 500 kg, in prtljajnik za avto Ford Escort prodam. ☎ (068)25-227, Lenart. 4254

VEČJO KOLIČINO sena in detelje na rastilu, 100 - litsko prešo, sušilno napravo za seno balon prodam. V račun vzajem tu di govedo po dogovoru. Jože Rupar, Goriška vas 7, Škocjan. 4241

4 KOLETORJE za sončno ogrevanje, še čisto nove, prodam 30% ceneje. Martin Olovec, Dolšče 10, Kostanjevica. 4246

KRAVO prodam. Prime, Irča vas 28, Novo mesto. ☎ 26-400. 4251

NOVO moško kolo Senior, 10 prestav, prodam 20% ceneje. ☎ 73-090. 4254

CERTIFIKATE v vrednosti 750.000 sit prodamo po polovini ceni. ☎ 43-636.

1,5 HA košnje sena in krompir ugodno prodam. Tomič, Loke 10, Straža. ☎ 85-370. 4262

KRAVO s četirimi teletom in 10 m³ mešan dry prodam. ☎ 24-097. 4263

PSIČKO, nemško ovčarico, staro 3 mesece, cepljeno, prodam. ☎ 85-125. 4265

NERABLJENO PEČ Ferrotherm z boilerjem prodam 30% ceneje od nove vrednosti. ☎ (0608)79-344. 4266

DVA PRAŠICA za zakol, po 100 kg, prodam. Mirko Verbič, K Roku 50, Novo mesto. 4267

KOLO Formula 1, rdeče - rumene barve, 5P, polna kolesa, z novimi gumami, velikosti BMX - a, prodam. ☎ (068)52-369. 4280

BELO in rdeče vino (cviček) prodam po 100 SIT. ☎ 45-283. 4281

NOVA industrijska šivalna stroja overlock in iberdek, znamke Brother, rabljena eno sezono, prodam. ☎ 84-781. 4283

DOMAČE VINO cepeljene trte, in zganje prodam. ☎ 76-385. 4284

RDEČE VINO prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (068)42-864, popoldan. 4287

PUJSKE, težke do 30 kg, prodam. Zorko, Smalčja vas 10, Šentjerne. 4288

ALUMINIJASTA PLATIŠČA (15 x 13), odlično ohranjena, za jugo ali golf, ugodno prodam. Hudelja, Sečje selo 4 a, Vinica. 4289

KOZE z mladiči in belega kozla prodam. Božo Breznikar, Stara Bučka 32, Škocjan. ☎ 76-087. 4290

VOZIČEK za obriranje jagod ali kumaric prodam. Šifra: «PRAKTIČNO» 4292

OVERLOCKI Pfaff in Singer, novi, garancija, na obroke, dostava. ☎ (064) 215-650. 4294

KRAVO prodam. ☎ (068)49-715. 4298

PEČ za centralno kurjavo Ferroterm 32, 6 radiatorjev ter vse ostalo, novo, prodam. ☎ 28-197. 4299

ŽENSKO KOLO za 10.000 SIT in otroško posteljico (rabljeno) zelo poceni prodam. Božič, Jedinišča 55, Novo mesto. 4306

POGONI za daljinsko odpiranje dviznih in dvokrilnih vrat! Dobava in montaža na ☎ (068)41-169. 4311

RABLJENO etažno peč za centralno kurjavo Emo 15, radiatorje in plinski boiler Junkers ugodno prodam. ☎ 23-177, po 16. uri. 4313

NEMŠKO OVČARCO, staro 11 tednov, rodovniško, cepljeno, prodam. Matij ISP - 1, oče ISP - 3. Cena 400 DEM. ☎ (068)25-766. 4318

BETONSKI MEŠALEC za 15.000 sit in nov televizor Nokia, ekran 36 cm, prodam. ☎ (068)23-239. 4324

TOPLOTNO IZOLACIJO (stropov, Novoterm) zelo ugodno prodam. ☎ (068) 20-514. 4326

NOV ZADNJI ODBLJAČ in vlečno ključko za jugo prodam. ☎ 65-741. 4339

POSODA, narjaveča pločevina, 300 l, po 25.300 SIT, 170 l, vrtno kosilnice po 28.000 SIT, nahrtna Alpina 64.000 SIT. Možnost plačila na 3 čeke. ☎ 65-636. 4343

KAVČ, dva fotelja in strednik Kuppersbush, s pečico, ugodno prodam. ☎ (068) 51-378. 4359

TELIČKO, sivo - rjave barve, staro 8 tednov, za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ 60-248. 4361

KOBILO z žrebičkom, staro 6 let, in breji kobili, stari 3 in 5 let, ter novo motorno žago Jonsered 625, še v garanciji in z računom, prodam. Tome, Trata 7/24, Kočevje. ☎ (061)852-577. 4364

REZKALNI STROJ, stružnico Šeping in stekleničke za CO2 prodam. ☎ (0608)31-637 in 31-513. 4366

SKORAJ NOV otroški kombiniran voziček, italijanski, vijolične barve, prodam. ☎ 45-069. 4367

MOŠKO KOLO na 5 prestav, lepo ohranjeno, prodam. ☎ 84-761. 4370

MLADIČE, prtljave bele pudlje z rodovnikom, prodam. ☎ (068)21-074. 4371

KOZE z dvojčki ali posebej, črno - beli televizor in zamrzovalno skrinjo, vse dobro ohranjeno, prodam. Mlin Krasinec. ☎ (068)57-271. 4372

MIZARSKI STROJ, poravnalka in debelinka, starejši letnik, prodam. ☎ 321-079. 4375

DVOTARIFNI enofazni števec za elektriko prodam. ☎ 76-015. 4377

razno

POSLOVNO - SKLADIŠČNI prostor večjega obsega oddam v najem v Metliki. ☎ 60-137, zvečer. 4105

DOLENJSKI PODJETNIKI! Če želite oglaševati na Glavnem trgu v Kočevju, vam nudim prostor na hišni steni. Svoje cenjene ponudbe na ☎ (061)266-972, popoldan. 4123

IŠČEMO dopoldansko varstvo za mlajšega otroka v okolici Metlike. ☎ (068)50-081 ali (068)60-606. 4165

LESNI BRIKETI, 1000 kg nadomesti 5 m drv. Možnost plačila od 3 do 5 čekov. Engel Brik, Ratež 58, ☎ (068)85-801. 4203

ORGANIST z vso opremo išče kitarista, harmonikarja, baskitarista, po možnosti pevec. Zvone Uhernik, Dobrava 85, Otočec. 4203

OB TRANZITNI CESTI Novo mesto - Metlika - Karlovac oddam v najem prostor, primeren za gostinski lokal ali trgovino. Naslov v oglasnem oddelku. 4209

PODJETJE v mirovanju prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (068)28-906. 4233

NUDIMO ugodna gotovinska posojila. Varno plasiramo vaša finančna sredstva. ☎ (068)321-751. 4233

INŠTRUKCIJE matematike, fizike in osnov elektrotehnike za srednje šole nudim. ☎ 28-804. 4240

DOKAPITALIZACIJE s stvarmi, denarjem in iz bilance, preoblikovanje d.o.o. v d.n.o. ali k.d.. Z 2, d.o.o., Novo mesto, Glavni trg 2, ☎ (068)24-878, od 9. do 15. ure. 4244

V NOvem MESTU oddam poslovni prostor, 22 m². ☎ (068)65-725. 4247

PROSTOR, primeren za servisno - obrtno dejavnost ali predstavništvo oddam. ☎ 24-873. 4264

BARVANJE OPAŽEV, oken, vrat, ograj in notranjih prostorov ter čiščenje stanovanj in likanje. ☎ (068)27-519. 4272

IZDELOVANJE dekorativnih varnostnih ograj za okna in balkone. Naročila na ☎ (068)26-160. 4291

BRIKETE iz bukovega lesa po izredno ugodni ceni dostavimo na dom. ☎ (068)52-979. 4295

PODJETJE Dekorum, d.o.o., Kočevje daje v najem poslovne prostore, primerne za proizvodnjo dejavnost, skladišče ali pisarne. ☎ (061)853-188, od 7. do 15. ure ali osebno v Škocvi 2 v Kočevju. 4315

V NOvem MESTU oddam poslovni prostor v izmeri 22 m². ☎ 65-725. 4321

TRGOVSKI LOKAL na Novem trgu oddam v najem. ☎ 27-871, dopoldan. 4335

Novo prikolice Adria linea 400 prodamo po ugodni ceni **9.500 DEM. Tel. 068/24-409.**

PREVOZE oseb in blaga s sodobnim vozilom VW, 1 in 8 sedežev, nudim. ☎ (068)52-401. 4358

službo dobi

POMOČ v gospodinjstvu enkrat do dvakrat tedensko potrebujemo. ☎ (0608) 21-538. 4111

NATAKAR-ica dobi službo v Dolenjskih Toplicah. 21-083, do 12. do 15. ure. 4150

ZAVAROVALNEGA zastopnika za območje Dolenjske iščemo. ☎ (068)44-606, Bojana. 4158

ZAPOSLITEV dobi komercialist s končano komercialno ali ekonomsko šolo VI. stopnje. ☎ (068)52-073 ali 53-173. 4175

HONORARNO ZAPOSLIM dekle v strežbi (natakarico). ☎ 43-852. 4182

KV ali priučenega zidarja zaposlim. ☎ (068)23-915. 4202

SAMOSTOJNE KUHARICE z večletno prakso za delo v gostišču in pivnici na morju iščemo. Hrana in stanovanje sta zagotovljena. Zaposlitev je stalna ali sezonska. ☎ (061)733-040 in (061)733-090. 4204

UPOKOJENEMU zakonskemu paru nudimo stanovanje, hrano in denarno nagrado za vzdrževanje reda v hiši in njeni okolici. ☎ (061)733-040 in (061)733-090. 4222

DELAVCA v mizarški delavnici zaposlim. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. 4222

AVTOLIČAR z enoletnimi delovnimi izkušnjami dobi delo. ☎ (068)44-532. 4253

HIŠNA OPRAVILA, lažja, ženska, za enkrat do dvakrat tedensko, iščemo. ☎ (068)32-607, od 15. do 16. ure vsak delavnik. 4329

ZASTOPNIKE za trženje zavarovalniških programov za območje Posavja iščemo. Nudimo veliko, pričakujemo veliko. Prima marketing partner, agencija za posredovanje zavarovanj, p.e. Krško, CKZ 59, ☎ (0608)22-893, od 11. do 13. ure vsak delavnik. 4333

ŠOFER dobi delo na tovornem vozilu. OZS Novo mesto, P.P. 70. 4345

ZA POMOČ pri delu na biološki turistični kmetiji iščemo mlajšjo žensko. Možnost bivanja. ☎ 64-333. 4368

DELO v videoteki dobi dekle. ☎ 324-523, od 20. do 21. ure. 4376

MONTERJA centralnih kurjav zaposlim. ☎ 85-419, po 20. uri. 4378

stanovanja

ENOINPOLSOBNO STANOVANJE v hiši brez centralne kurjave pri Novem mestu oddam junija. Naslov v oglasnem oddelku. 4142

STANOVANJE, 35 m², s centralno, telefonom, možen kredit, prodam. Prodajni tudi certifikat 400.000 SIT 50 = ceneje. ☎ (068)47-259. 4181

GARSONJERO prodam. Možnost obročnega odplačevanja. ☎ 27-854. 4190

V STRAŽI prodam stanovanje, 99 m². ☎ 84-550. 4192

V BLIŽINI Metlike zelo ugodno oddamo stanovanje v starejši stanovanjski hiši. ☎ (068)58-280. 4199

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu prodam. ☎ 26-691. 4245

TAKOJ kupim enosobno stanovanje s centralno kurjavo v prvem ali drugem nadstropju. ☎ 24-246. 4250

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. uri NOVICE,

vsak torek ob 20. uri CELOVEČERNI FILM in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled OD SOBOTE DO SOBOTE in mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

FOTOMODELI

Agencija "Dober glas" v povezavi z Bernardo Marovt vabi izkušena in neizkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga znamke "Armani".

Telefon: (061) 125-82-12, int. 208, vsak dan od 10. do 14. ure.

PONUDBA GOSTINSKIH PROSTOROV:

Po ugodni ceni prodamo gostilno v obratovanju v centru Kočevja z večjim zemljiščem v okolici. Vse informacije dobite K3 KERN KRANJ d.o.o., Komenskega ulica 7, na tel. 064/221-353 (tudi fax).

RADIATORJI

Izdelujemo paletne radiatorje po ugodni ceni. Tel. 068/65-407.

SALON ZA PSE

BUDJA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

Naročila na telefon (068) 324-377

TRGOVINA KULOVEC URŠNA SELA

TEL.: 65-636

Na zalogi imamo:

- Posode iz nerjaveče pločevine, ojačane, 90, 135, 170 in 300 l, cena: od 16.100 do 25.300 sit
- Kosilnice; nahrtna cena 64.000, vrtna (cena 28.000 sit)
- kom. hladilniki in zmrz. iz uvoza, servis na Otočcu ugodno na obroke 1+4;
- Peči na olje 20 - 40 ccal z gorilcem, cena od 110.000 do 140.000 sit (prodaja na čeke 1+3);
- Digitalni sobni termostat, 12.000 sit (možna tudi vgradnja)
- Montažna klop z mizo, primerna za vikende — cena 10.800;
- Likalnik na paro profesionalno tehno vopar — cena 5 x 7.200, dobava takoj;
- Pralni in sušilni stroji Gorenje;
- Televizorji, čevlji, tekstil, pištole čikago pneumatik — 19.000 sit

Trgovina je odprta vsak dan od 8. — 20. ure, sobota in nedelja od 8. — 12. ure.

Po zelo ugodni ceni se lahko obujete v prodajalni obutve »BREGAČ«, Pod Trško goro 47, Novo mesto.

Na zalogi imamo kvalitetno moško in žensko obutve iz Italije. Hvala za obisk. Se pričaramo!

Iščemo zastopnike za trženje zavarovalniških programov za področje Posavja.

Nudimo veliko, pričakujemo veliko!

Pokličite med 11. in 13. uro vsak delovnik

PRIMA MARKETING PARTNER

Agencija za posredovanje zavarovanj

Poslovna enota Krško, CKZ 59 telefon 0608-22893

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše: v Novem mestu, Otočcu, Rumanji vasi, Soteski, Dvoru, Žužemberku, Dol. Toplicah, Trebnjem, Gomili, Gazici, Šentjerneju, Telčah — Križu, Zaplazu pri Čatežu, Škocjanu, Smolenji vasi, Hrastju pri Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol. Boštanju, Vel. Lipovcu
- stanovanja: v Novem mestu, Trebnjem, Brežicah in Žužemberku
- lokale: bife in gostilno v Novem mestu
- poslovno trgovsko stavbo: v Kostanjevici
- poslovne prostore: v Novem mestu, na Trdinovi ulici, primerne za pisarne
- stavbe, primerne za poslovno dejavnost: v Škocjanu z bifejem v obratovanju in v Novem mestu
- vikende: v Kostanjevici, Semiču, Osojniku, Soteski, Tančji gori, Gabrju, Zaplazu, Šmarju in Brezovici
- parcele za gradnjo: v Dol. Maharovcu, Žužemberku, Semiču, Trški gori, Mihovici, Smolenji vasi, Gomili, Gor. Lanknah
- garaže: na Mestnih njivah v Novem mestu
- kmetijska zemljišča, gozdove in kmetije na območju Dolenjske
- v najem oddamo gostilno, poslovne prostore in stanovanja

Tel./fax: 068/322-282, od 8. do 19. ure

KRONA PLUS POLETNA ŠOLA

Prijetne in zabavne jezikovne počitnice z obsežnim programom za otroke pri PULI in ob IVARČEK JEZERU, tel. 061-1261-266.

KUPCI OBUITVE!

KOPITARNA SEVNICA, d.o.o., vas obvešča, da odpira novo industrijsko prodajalno v svojih prostorih, dne 13. 5. ob 13.00 uri, istočasno pa bo na ta dan od 14.00 do 19.00 ur v soboto, 14.5., od 8.00 do 12.00 potekala razprodaja opuščenega programa po zelo ugodnih cenah.

SALON RENATA

Nega in podaljševanje nohtov žensko frizerstvo RENATA ŠTIH tel. 068/28-138 Jedinišča 18, Novo mesto

OBRT, d.o.o. Belokranjska 24 68340 ČRNOMELJ

objavlja

Javno licitacijo osnovnih sredstev in nekurantnih zalog repromateriala

1. oprema kleparske delavnice
2. TAM 80 serviser
3. delilna kuhinja IGO — komplet
4. kotne brusilke
5. vrtni stroj HILTI
6. garderobne omarice — 30 kom
7. ročni stroj za vrezovanje navojev RIDIT
8. varilni komplet in jeklenke
9. kombi Zastava 900 AK, letnik 87
10. stružnica ADA
11. električna tračna brusilka
12. krožna čelna žaga
13. ročni brusilni stroj
14. razno drobno orodje in deli
15. žlebovi, vratna krila, instalaterski material...

Licitacija bo v soboto, 14. 5., ob 9.00 uri v prostorih podjetja, kjer bodo sredstva na ogled od 8.00 ure dalje. Pred pričetkom licitacije morajo vsi zainteresirani položiti varščino v višini 10% vrednosti predmeta, ki ga nameravajo licitirati. Blago je potrebno vplačati in prevzeti v roku 8 dni po dnevu licitacije. Blago je kupljeno po sistemu videno — kupljeno.

MARUTI

Prodaja: **EMINENT, d.o.o.**, Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902 Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950 Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov **AVTOSERVIS MURN** Resljeva 4, Novo mesto **tel.: (068) 24-791**

KIA

Sephia

NOVA LEPOTICA NA SLOVENŠKIH CESTAH ZA VAS ŽE OD 19.990 DEM

KREDIT LEASING **adriatik**

Kristanova 65 (vrtnarija) 68000 Novo mesto Tel./fax. 068/24-409

Ul. bratov Milavcev 4 68250 Brežice Tel./fax. 0608/61-975 Mobiltel 0609/612-999

Kako imeti Avto, ki si ga želite?

POŽIGALNIKI PLEVELA

ZA UNIČEVANJE PLEVELOV V VINOGRADU, NJIVI, POTEH POŠLJEMO TUDI PO POŠTI **TRISTIL RADEČE, TEL.: 0601/81-913**

»Iščemo zastopnike za prodajo prehrabnega, tekstilnega in športnega programa po Sloveniji. Informacije na telefon 063-715-733.«

DOMINO d.o.o. Dolenja vas 40, Krško 0608/77-664

Izvajamo notranje in zunanje klasične in strojne omete. Delamo z različnimi materiali, hitro, kvalitetno in po ugodnih cenah. Se priporočamo. Tel. 0609/612-103.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

OBRT, d.o.o. Belokranjska 24 68340 ČRNOMELJ

objavlja

Javno licitacijo osnovnih sredstev in nekurantnih zalog repromateriala

1. oprema kleparske delavnice
2. TAM 80 serviser
3. delilna kuhinja IGO — komplet
4. kotne brusilke
5. vrtni stroj HILTI
6. garderobne omarice — 30 kom
7. ročni stroj za vrezovanje navojev RIDIT
8. varilni komplet in jeklenke
9. kombi Zastava 900 AK, letnik 87
10. stružnica ADA
11. električna tračna brusilka
12. krožna čelna žaga
13. ročni brusilni stroj
14. razno drobno orodje in

Boža Antončič

Učiteljski poklic ni lahek, saj mora učitelj izžarevati posebno človeško toplino, predvsem pa se mora znati živeti v otroški svet. To pa je toliko težje, če je otrokovo okolje drugačno, kot je naše, npr. pri Romih. "Na začetku je bilo težko, dokler se Romov nisem navadila. Tako starši kot otroci pa so me kmalu sprejeli in mislim, da me zelo spoštujejo," pravi Boža Antončič, učiteljica na bršljinški osnovni šoli, ki že sedmo leto poučuje romske prvošolke iz Zabajka. Njeno delo je vse prej kot lahko. Ko se je pred sedmimi leti javila na razpis za to delovno mesto, je sicer pričakovala, da bo poučevanje Romčkov težje kakor poučevanje ostalih otrok, vendar, kako bo zahtevno, takrat ni vedela. Prvo leto je imela v razredu 6 romskih otrok, zanje pa je veljal isti učni načrt kot za ostale otroke. Ko je Boža začela z njimi delati, je ugotovila, da tako obsežnega učnega načrta v enem šolskem letu z njimi ne bo mogla speljati. "Eno in isto snov je potrebno tudi po dvajsetkrat ponoviti, da si zapomnijo, zelo hitro pa jim popusti tudi koncentracija," pripoveduje Boža: "Večina Romčkov, ko pride v šolo, sploh ne zna govoriti slovensko, pa tudi sicer je njihov besednjak zelo skromen." Kot mlada učiteljica se je znašla pred vprašanjem, kako prilagoditi poučevanje njihovim zmožnostim dojemanja snovi. Prebrala je literaturo za poučevanje učencev s prilagojenim programom in si pomagala po svojih močeh. Tako vodila šole kot tudi zavod za šolstvo je seznanila, da se z Romi ne

da delati z istim učnim načrtom kot za ostale otroke in da bi ga bilo treba prilagoditi. "Na Zavodu za šolstvo so pokazali razumevanje in pripravili poseben projekt za poučevanje romskih učencev na nižji stopnji, ki je začel lani poizkusno teči v štirih slovenskih krajih, v Murski Soboti, Mariboru, Krškem in Novem mestu na bršljinški šoli - v Božinem razredu.

"Število učencev v razredu se iz leta v leto povečuje; letos je v razredu 14 Romov, mislim pa da bo generacija otrok, ki bo v jeseni prišla v prvi razred, boljše, ker bo določeno predznanje prinesla iz male šole oz. vrtca, ki je od lani v naselju," pravi Boža. Pa tudi sicer opaža napredek pri Romih, saj jih vse več prihaja v šolo umitih in v čistih oblačilih. Boža je tega nareddka vesela. Vesela je tudi, kadar se oglašijo pri njej njeni bivši učenci. Najraje bi šolanje nadaljevali kar pri njej. To seveda ni mogoče. Veliko pa jih je vključenih v krožek KUD Romi, ki ga vodi Boža enkrat na teden. "Pri krožku pojemo, plešemo, deklamiramo in beremo pravljice v romščini, na nek način ohranjamo njihovo kulturo," pravi. Pri pouku pa se Boža trudi, da jih nauči tem boljše slovenskega jezika.

Lani decembra je začela poučevati v Zabajku v sodelovanju z novomeškim Zavodom za izobraževanje kadrov in sekretariatom za družbene dejavnosti tudi starejše Rome, ki so se prostovoljno prijaviли na tečaj opismenjevanja. "Bala sem se, da nove naloge ne bom zmogla, vendar so bili fantje in dekleta zelo zagreti za učenje, pogosto so delali brez odmora," pravi Antončičeva. Na koncu so si želeli, da bi se podobni tečaji nadaljevali.

Boža zabajških Romov prej ni poznala, saj se je rodila v Brezju pri Podbočju. Po osnovni šoli se je vpisala v novomeško pedagoško gimnazijo, potem pa na pedagoško akademijo v Ljubljani. Ko se je poročila, si je življenje uredila v Novem mestu. Pred kratkim se je vpisala še na pedagoško fakulteto za razredni pouk. "Mislim, da mi bodo iskušnje poučevanja Romov prišle prav tudi pri študiju," pravi. V začetku junija pa jo čaka predstavitev poučevanja njenih Romov pred ostalimi učitelji romskih otrok iz Slovenije, ki so vključeni v projekt.

J. DORNIŽ

Vesoljca Ronald Sege še ne bo v Slovenijo

S posebnim sprejemom bodo morali Potočani počakati

LOŠKI POTOK - V 6. številki Dolenjskega lista smo poročali o poletu mednarodne posadke v vesolje, v kateri je bil tudi potoški rojak dr. Ronald Sege, znanstvenik in visoki oficir ameriškega letalstva. Polet, ki se je začel 3. februarja, se je sicer srečno končal, po poročilih tujih agencij pa naloge niso bile v celoti opravljene.

Takrat smo zapisali, da bo družina Šega obiskala Slovenijo in kajpak tudi Loški potok, kjer sta bila rojena tudi ded in babica Ronald. Zlasti navdušeno je pisal Ronaldov oče, ki je pred nekaj meseci prvič izvedel za samostojno Slovenijo in za svoje sorodnike. Z njim naj bi prišel tudi sin in njegova žena Bonni, ki je bila tudi že trikrat v vesolju. Torej prava vesoljska družina.

Oče John Šega bo sredi tega meseca prispel v Slovenijo in z njim del družine, predvsem sorodniki po ženski strani, torej sorodniki Rusovih, ki žive v Loškem potoku in drugje. Ronald in njegove družine pa na žalost ne bo. Neuradno naj bi bil vzrok ne v celoti uspeša odprava 3. februarja. Morda bodo odpravo ponovili.

A. KOŠMERL

V SUPER'CI ŽUPANOVA TORTA

NOVO MESTO - Četudi bo 13. maj in še petek povrh, se novomeška glasbena skupina Županova torta ne boji nastopiti pred gosti v lokalni Super'ci. Tako bodo od 20. ure dalje na svoj račun prišli ljubitelji country glasbe.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.

Krava Miša je povrgla četverčke

Redek dogodek na farmi v Livoldu pri Kočevju - Pikica, Urška, Špelca in Mišo so zdravi, živahni in lepo napredujejo - Povabilo direktorja na ogled zanimivosti

LIVOLD PRI KOČEVJU - Narava se je tokrat poigrala v Livoldu. Krava Miša je pred dobrim mesecem dni pri svoji drugi telitvi povrgla kar štiri teličke: tri ženskega in enega moškega spola. To se zgodi zelo redko, le po en primer na 20.000 do 50.000 osemenitev, je povedal direktor M-Kmetijskega gospodarstva Kočevje dipl. inž. Janez Žlindra.

Krava Miša je bila osemnjena z govedom mesne pasme chevrolais. Telitev je bila lahka, brez zapletov. Delavci, ki so pomagali teličkom na svet, so najprej menili, da bosta le dva (kar je tudi veliko), nato pa sta zagledala luč sveta še dva. Dali so jim

tudi imena, in sicer: Pikica, Urška, Špelca in Mišo. Ena telička si je po telitvi poškodovala nogo, tako da so ji morali veterinarji iz Veterinarske fakultete dati nogo v opornico, ki so ji jo po mesecu dni sneli.

Vsa teleta so zdrava, živahna in lepo napredujejo. Pri M-KG so ponosni na to zanimivost in direktor Janez Žlindra vabi vse, ki si želijo teleta ogledati, naj se oglasijo na farmi v Livoldu ali pa na upravi podjetja v Kočevju. Kmetijski strokovnjaki pa bodo na razpolago, da bodo vsakemu

obiskovalcu povedali vse, kar ga zanima. To je prvi primer živorojenih četverčkov na farmah M-KG Kočevje Res pa je, da se je nekaj podobnega zgodilo lani na farmi v Cvišlerjih. Tam je krava tudi nosila četverčke, njih ni donosila, ampak je prezgodaj povrgla mrtve.

J. PRIMC

● Politik je križanec med glisto in žajfo. (Ovsec)

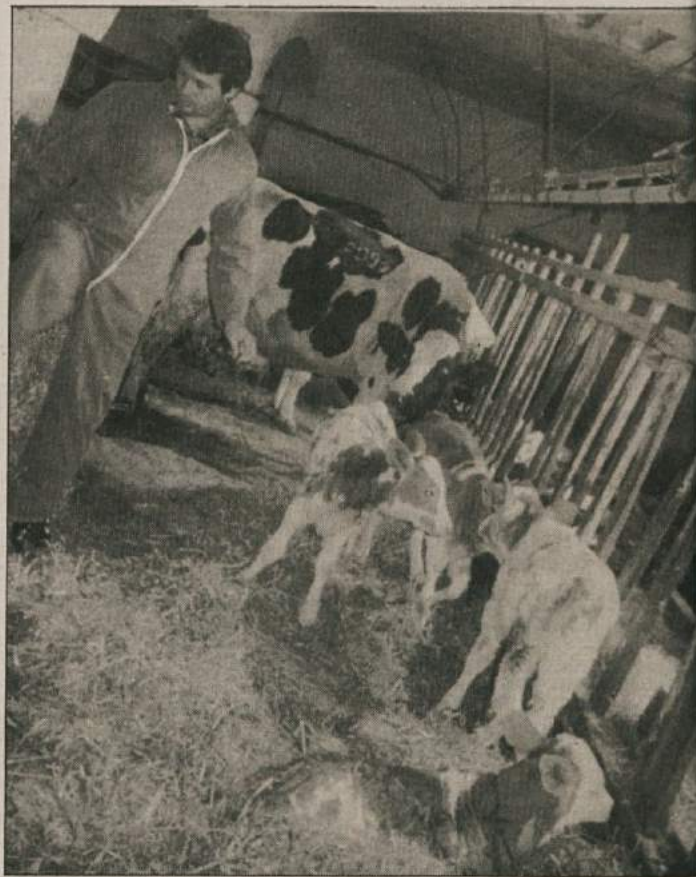
Novomeščanka Polona Cvitkovič gladovno stavka

Prepričana je, da se njej in njenemu sinu godijo krivice

NOVO MESTO - V ponedeljek, 9. maja, dopoldan je v avli Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu začela gladovno stavkati 50-letna Polona Cvitkovič iz Novega mesta. Za tako skrajšen način protesta se je odločila, kot je zapisala na plakatu, ker so okradli očeta, njo in sedaj še sina in pripomogli, da je postal alkoholik. "Zdaj ga policija vinjenega vlačijo na policijsko postajo, ga tam surovo pretepa in prijavlja sodniku za prekrške," je še zapisala na plakatu. Pravi, da se je zaradi krivic, ki so se ji godile že v prejšnjem sistemu in se ji godijo še danes, predvsem pa, ker njenega sina policija ne prestopa preganja. Pritožila se je že na najrazličnejše naslove, povsod pa je dobila negativen odgovor. Pred tremi meseci se je pritožila še na vladno službo Vox, ki naj bi državljanom pomagala razrešiti njihove probleme, vendar tudi z njihovim odgovorom ni zadovoljna. Po vsem tem se je odločila za gladovno stavko.

Ravnatelj novomeške Knjižnice Mirana Jarca Janez Mežan je izjavil: "Čeprav Cvitkovičeva pravi, da se je za gladovno stavko v knjižnici odločila, ker je bližje policiji in hodijo mimo ljudi, mislim, da je ta prostor neprimeren že iz zdravstvenih razlogov, saj je avla zelo hladna." Ravnatelj ji je predlagal, naj gladovno stavko nadaljuje kje drugje, ker mora biti knjižnica od 7. ure zvečer in do 7. ure zjutraj zaprta. "Nisem za to, da se jo na silo odstrani, upam pa, da se bo zadeva nekako rešila," pravi Mežan.

J. D.

ČETVERČKI IN MATI - Na fotografiji so telički četverčki, ki jih je 2. aprila na farmi M-KG v Livoldu pri Kočevju povrgla krava Miša, katere stoji v ozadju. (Foto: J. P.)

studio D
LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
STUDIA D IN DOLENJSKEGA LISTA

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado MARJANU BRADACU iz Soteske. Nagrajencu čestitam!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Veselo zaigraj in zapoj - MELOS
- 2 (1) Slovenec je faca - SLAPOVI
- 3 (3) Očku za praznik - ANS, PETRA FINKA
- 4 (9) Pesem slavčka - SLAVČEK
- 5 (6) Maši mami - BLEGOŠ
- 6 (8) Stari zvonik - BISTRISKI ODMEV
- 7 (4) Gostilna v klančku - RUBIN
- 8 (5) Ob tvojem prazniku - VIGRED
- 9 (7) Čas ljubezni - ROM POM POM
- 10 (-) Na morje - ANS, TONIJA VERDERBERJA

Predlog za prihodnji teden: Voščilo Francetu - NAGELJ

KUPON ŠT. 19

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjske!

Novomeščani kradejo rože pred muzejem - Ponočnjaki na muzejskem vrtu - Revozov ropot moti Regrčan - Zanemarjene ulice dolenjskih Benetk - Mesto brez nočnih lokalov

Starejši Novomeščan, ki nas je poklical prvi, se je zgrozil ob barabinskem obnašanju someščanov. Pred kratkim so pred vhod novomeškega muzeja postavili korita z rožami, vendar je nekaterim škoda denarja, da bi si kupili svoje, pa si jih raje "sposodijo" kar iz korit pred muzejem. Poleg tega nas je opozoril na ponočnjake, ki predvsem ob koncu tedna zahajajo na muzejski vrt, tam popivajo, razbijajo prazne steklenice in še mimogrede marsikaj prvrneje, tako da ostane za njimi pravo razdejanje.

Miklavžev Jože iz Roštajna pri Senovem je kupil kravo, a je šele kasneje ugotovil, da je bolna, in zdaj ne ve, kaj naj naredi. Zvedeli smo, da da bo kupec v primeru, če je prodajalec zamolčal bolezen živali in lahko to potrdijo tudi priče, na sodišču lahko izterjal odškodnino, v vsakem primeru pa Jožetu svetujemo, naj se obrne na odvjetnika.

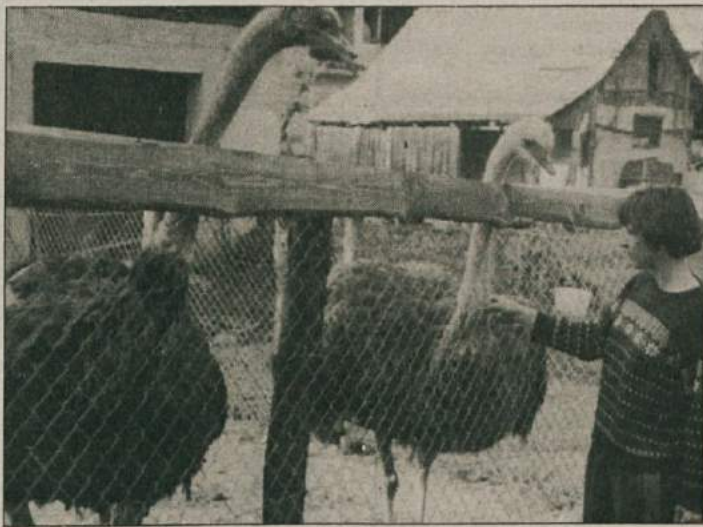
Tudi drugi bralec, ki nas je ta večer poklical, je bil Novomeščan, natančneje Regrčan. Povedal nam je, da sicer verjame pisanju v našem časopisu, da je Revozovo onesnaževanje okolja v mejah z zakonom dovoljenih količin, vendar njega in njegovih sovaščanov zaradi tega nič manj ne moti ropot, ki noč in dan prihaja od Revoza, mir pa je le ob sobotah in nedeljah.

I. V. iz Novega mesta večkrat obišče Kostanjevico. Meni, da bi kraj, ki ima svetu kaj pokazati, lahko lepše uredil svoje ulice. Motijo ga neurejene ceste brez pločnikov in zanemarjena dvorišča, ki dolenjskim Benetkam ne morejo biti v ponos. Upa, da bo Kostanjevica ob uvedbi novih občin zasijala v mnogo lepši luči.

Novomeščanka Ž. G. se sprašuje, zakaj v Novem mestu ni niti enega primerne lokalca, ki bi bil vsaj ob koncu tedna odprt tudi po 11. uri zvečer. Novomeškim gostincem predlaga, naj poskrbijo, da mladim ne bo treba hoditi v disko daleč ven iz mesta, svoj kotiček, kjer bi uživala ob mirni glasbi in dobri jedi, pa si zasluži tudi starejša generacija, saj vsi

ne hodijo spat s kurami. Mile Pribanič iz Občic se je postavil v bran poskusnih živali. Smilijo se mu predvsem psi in mačke. Želi, da bi Krka te živali namestila vsaj v suhe in dovolj prostorne kletke in poskuse opravljala predvsem na miših in podganah, čeprav so tudi to živali.

I. V.

NOJNA FRANKOVEM VRTU - Pri Frankovih na Hrastju pri Orehovici človek pogleda razkošen travnik že zaradi žrebeta in kobile čiste hanoveranske pasme. In ko v ograjenem prostoru opazi še noja, misli, da ima morda privide. Prijeten parček teh največjih zemeljskih ptičev je Frankova Katja kupila v Kranju pred dobrim letom dni, ko sta bila Valter in Valerija - tako ju je krstila - stara šest mesecev. Kot študentka biotehniške fakultete si je ves čas želela, da bi doma na kmetiji imela nekaj posebnega. In zakaj to ne bi bili noji? Katja je ogradila prostor, naredila veliko zavetišče in stajo v zidani stavbi. Dnevno noja pospravi tudi več kot 5 kilogramov posebne mešanice krmil pa tudi zelenjavo imata rada, "V letu dni se nojeva družina lahko poveča tudi za sto članov. Ko bosta Valter in Valerija pričela z naraščanjem, se bom odločila za famo ali za slovo," pove prijazna Katja. (Foto: J. Pavlin)

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Pozdrav banu

Ko je zadnji predvojni ban dr. Marko Natlačen obiskal Belo krajino, so neznanci čez noč nekje pri Dragatušu nad cesto napeli napis s "pozdravom":

BOG TE ŽIVI, DRAGI MARKO,
NAJ TI SONCE SIJE ŽARKO!
Z VSEMI DOBROTAMI SI NATLAČEN,
TE POZDRAVLJA NAROD LAČEN!

Na volilni agitaciji

Dr. Niko Županič je v stari Jugoslaviji na listi Nikole Pašiča kandidiral za poslanca. Njegov protikandidat v novomeškem okraju je bil Anton Klinc, posestnik in gostilničar s Polja pri Soteski.

Tistikrat je Županič neki večer imel v Vavti vasi v Kulovčevi gostilni volilni shod, kjer je razlagal svoj program in vneto prepričeval volilce. Vseh pa najbrž ni. Tako se je po shodu zunaj v temi vinjen kmet zadr: "Živijo, Klince!" "Ampak moj!" je usekal nazaj Županič.

Antifašist

Govorili so na množičnem sestanku o vaškem kulaku. "... Ta je ničkoristi! Ta je izkoriščevalec! Ta je fašist!" je nazadnje trdo pribil predsedujoči. "Anti!" je nekdo jezno zavpil v dvorani. "Ta ni samo navaden fašist! Ta je hujši! Ta je - antifašist!"

Starost v humorju

Zbrali Bojan Ajdlč

Razlog
Radovedni vnuk vpraša dedka, zakaj ima tako rdeč nos. Dedek mu odgovori:
"Veš, to je pa zaradi udarcev usode."
"Čudno, dedek, da ti udarci vedno zadenejo prav nos."

Na denarju čepi
"Babica, prosim te, vstani s stola. Samo malo, ne veliko."
"Zakaj pa?" se čudi babica.
"Rad bi se prepičal, če je tisto, kar pravi očka, res."
"In kaj pravi očka?" zanima babico.
"Pravi, da sedi na veliki vsoti denarja..."

Ona ve
Štiriletna vnučka je bila z dedkom v parku na sprehodu, in ko je zagledala svetlo rjavega psička, je rekla:
"Vem, zakaj je tako svetlo rjav! Sončil se je."